

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

UNIVERSITY OF PIRAEUS

ΠΜΣ: Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Πολιτικές στην
Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Έρευνα

Διπλωματική Εργασία με θέμα:

*«Η Λασαλιανή Εκπαίδευση σε εθνικό, ευρωπαϊκό
και διεθνές επίπεδο».*

Επιβλέπων καθηγητής: Γκούσιος Χαράλαμπος, Αναπληρωτής
Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Μέλη Τριμελούς Επιτροπής:

- Λιάκουρας Πέτρος, Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών
- Σαμαράς Αθανάσιος, Επίκουρος Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Ονοματεπώνυμο φοιτήτριας: Σωτηριάδη Αικατερίνη

A.M.: ΜΠ16024

Πειραιάς 2018

Πίνακας Περιεχομένων

1. <i>Περίληψη</i> _____	5
2. <i>Εισαγωγή</i> _____	6
2.1. <i>Ερευνητικά ερωτήματα</i> _____	6
2.2. <i>Ερευνητικός Στόχος</i> _____	7
2.2.1. <i>Ο βαθμός συσχέτισης των αρχών της λασαλιανής εκπαίδευσης με τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολυγλωσσία</i> _____	7
2.2.2. <i>Η Γαλλοφωνία στα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας</i> _____	8
2.3. <i>Επιμέρους στόχοι</i> _____	9
2.3.1. <i>Σύνδεση της δράσης των λασαλιανών σχολείων με τις αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πολιτιστική κληρονομιά</i> _____	9
2.3.2. <i>Λασαλιανά σχολεία και διαπολιτισμική εκπαίδευση</i> _____	9
2.4. <i>Δομή της Ερευνητικής Εργασίας</i> _____	9
3. <i>Βιβλιογραφική Επισκόπηση</i> _____	11
3.1. <i>Ποιος είναι ο Ιωάννης Βαφτιστής Δελασάλ</i> _____	11
3.2. <i>Τα χαρακτηριστικά του Λασαλιανού Σχολείου και οι παιδαγωγικές του αρχές</i> 19	
3.2.1. <i>Τα συγγράμματα του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ</i> _____	19
3.2.2. <i>Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο λασαλιανό σχολείο</i> _____	20
3.2.3. <i>Ο θέση του μαθητή στο λασαλιανό σχολείο</i> _____	22
3.2.3.1. <i>Η μαθητοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας ως πρόδρομος της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στα λασαλιανά σχολεία</i> _____	23
3.2.4. <i>Ο τρόπος οργάνωσης της λασαλιανής εκπαίδευσης</i> _____	24
3.2.5. <i>Η παγκοσμιοποίηση του Τάγματος των Χριστιανικών Σχολείων και η πολιτισμική προσαρμογή: Σεβασμός στην πολιτιστική κληρονομιά</i> _____	26
3.2.6. <i>Στόχος η πολύπλευρη και ολοκληρωμένη εκπαίδευση</i> _____	28
3.3. <i>Τα λασαλιανά σχολεία σήμερα</i> _____	29
3.3.1. <i>Η πολιτιστική διπλωματία της Γαλλίας και τα λασαλιανά σχολεία σήμερα</i> 30	
3.3.2. <i>Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σύγχρονου λασαλιανού σχολείου</i> _____	32
3.3.3. <i>Ο τρόπος λειτουργίας των λασαλιανών σχολείων σήμερα</i> _____	33
4. <i>Ερευνητικά Ερωτήματα/Μεθοδολογία-Εμπειρική συλλογή στοιχείων</i> _____	35

4.1. Στις μέρες μας οι Λασαλιανοί Χωρίς Σύνορα προωθούν την πολυγλωσσία στα εκπαιδευτικά τους ιδρύματα ανά τον κόσμο;	35
4.2. Ποια η δράση των Λασαλιανών Χωρίς Σύνορα στις ευρωπαϊκές χώρες σε σχέση με την πολυγλωσσία;	36
4.3. Η γαλλοφωνία στα Λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας στοχεύει στην πολυγλωσσία ή στην άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας;	37
5. Ερευνητικά αποτελέσματα	38
5.1. Οι Λασαλιανοί Χωρίς Σύνορα και η δράση τους σε παγκόσμιο επίπεδο	38
5.1.1. Επικοινωνία και Τεχνολογία	43
5.1.2. Λασαλιανή Οικογένεια και εκπαίδευση	45
5.1.3. Έρευνα και πόροι της Λασαλιανής Οικογένειας (Lasallian Research and Resources Service)	47
5.1.4. Γραμματεία Αλληλεγγύης και Ανάπτυξης	48
5.1.5. Ποιοι είναι οι Young Lasallians (Νέοι Λασαλιανοί);	49
5.1.6. Ένωση Κατηχητών της Λασαλιανής Οικογένειας	51
5.2. Οι Λασαλιανοί χωρίς σύνορα και η δράση τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο	52
5.2.1. Επαρχία της Γαλλίας	52
5.2.2. Λασαλιανά Σχολεία της Γαλλίας	53
5.2.3. Λασαλιανά Σχολεία της Ρεϋνιόν	75
5.2.4. Λασαλιανά Σχολεία της Ελβετίας και της Γουιάννας	76
5.3. Μελέτη περίπτωσης: Ελλάδα – Λασαλιανά σχολεία και Γαλλοφωνία	76
5.3.1. Κολέγιο «Δελασάλ» Θεσσαλονίκης	76
5.3.1.1. Η ιστορία του Κολεγίου	76
5.3.1.2. Κολέγιο Δελασάλ και πολυγλωσσία	76
5.3.1.3. Κολέγιο Δελασάλ και εκπαιδευτικές ανταλλαγές	78
5.3.1.4. Συμμετοχή σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα	79
5.3.2. Ελληνογαλλική Σχολή Πειραιά «Ο Άγιος Παύλος»	79
5.3.2.1. Προετοιμασία για σπουδές στο εξωτερικό	80
5.3.2.2. Ταξίδια στο εξωτερικό και ανταλλαγές	80
5.3.3. «Ο Άγιος Γεώργιος» Σύρου	81
5.3.3.1. «Ο Άγιος Γεώργιος» και η διδασκαλία των γαλλικών	81
5.3.4. Δημοτικό Σχολείο «Δελασάλ» Αλίμου	82

5.3.4.1.	<i>Το δημοτικό «Δελασάλ» και οι ξένες γλώσσες</i>	82
5.3.4.1.1.	<i>Το αγγλικό τμήμα</i>	83
5.3.4.1.2.	<i>Το γαλλικό τμήμα</i>	83
5.3.4.2.	<i>Δημοτικό «Δελασάλ» και Γαλλοφωνία</i>	84
5.3.4.3.	<i>Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα</i>	84
6.	<i>Συμπεράσματα</i>	84
6.1.	<i>Προτάσεις για επιπλέον έρευνα</i>	88
6.2.	<i>Αδυναμίες έρευνας</i>	88
7.	<i>Βιβλιογραφία/Βιβλιογραφικές Αναφορές</i>	89
8.	<i>Διαδίκτυο</i>	90

1. Περίληψη

Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από το στοιχείο της παγκοσμιοποίησης. Η ραγδαία εξέλιξη, η οποία προέρχεται από τα επιτεύγματα της τεχνολογίας και τις επιστήμες, δημιουργεί συνεχώς την ανάγκη για προσαρμογή σε νέες συνθήκες ζωής, αλλά και στην διαφοροποίηση και αναπροσαρμογή των δομών της κοινωνικής ζωής. Συνεπώς, αυτή η τάξη πραγμάτων δεν αφήνει τα περιθώρια στις σύγχρονες κοινωνίες να λειτουργούν αποξενωμένες από τους άλλους ούτε και να περιθωριοποιούν ομάδες ανθρώπων. Το πιο ωφέλιμο θα ήταν η ύπαρξη συλλογικού πνεύματος και συνεργασίας για το κοινό, παγκόσμιο καλό, όχι όμως με τρόπο ισοπεδωτικό του ιδιαίτερου χαρακτήρα και της κουλτούρας του κάθε λαού. Εξάλλου, στις περιπτώσεις που συμβαίνει το αντίθετο, δηλαδή εκεί όπου επικρατεί η μισαλλοδοξία και η αποξένωση, έχει παρατηρηθεί η στασιμότητα και η γενικότερη ύφεση της εξέλιξης και της ανάπτυξης.

Για να μπορέσουμε όμως να ζούμε σε υγιείς κοινωνίες, χωρίς μίσση και κοινωνικές παθογένειες, θα πρέπει κατ' αρχάς να καλλιεργήσουμε στους ανθρώπους ένα πνεύμα αποδοχής του ξένου, το στοιχείο της ενσυναίσθησης και το ενδιαφέρον να γνωρίσουν και να μελετήσουν κόσμους, οι οποίοι εκτείνονται πέρα από τα προσωπικά και ατομικά όρια του καθενός. Φυσικά, για να πραγματοποιηθεί ένα τέτοιο «εγχείρημα», απαιτείται η συμβολή της εκπαίδευσης, καθώς είναι ευκολότερο και εξαιρετικά ωφέλιμο να διαπλάσουμε τον χαρακτήρα των παιδιών και των νέων, οι οποίοι αποτελούν βασικό παράγοντα της μελλοντικής εξέλιξης και διαμόρφωσης του ρου της κοινωνίας.

Συνεπώς κρίνεται απαραίτητο και αναγκαίο να παρέχουμε στα παιδιά και στους νέους μια μορφή παιδείας, η οποία, αφενός μεν να υποστηρίζει τη διαφορετικότητα και την ιδιαίτερη έκφραση του ατόμου/λαού, αφετέρου δε να καλλιεργεί το πνεύμα της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της αποδοχής του άλλου, ανεξαρτήτως των διαφορών που υπάρχουν ανάμεσά τους. Μόνο τότε η έννοια της παγκοσμιοποίησης αποκτά το σωστό νόημα, όταν, δηλαδή, λογαριάζεται σαν μία προσπάθεια αρμονικής και δημιουργικής σύζευξης των αντιθέτων και όχι σαν μία μέθοδος μαζοποίησης και ισοπέδωσης της ατομικότητας. Στόχος πρέπει να είναι η ανάπτυξη και όχι ο περιορισμός.

Φυσικά και αυτές οι έννοιες δεν μπορούν να μεταδοθούν στους ανθρώπους –και ειδικά στα παιδιά και στους νέους– με τρόπο αυστηρά ακαδημαϊκό, αλλά απαιτείται η βιωματική εμπλοκή τους και η διαμόρφωση του τρόπου ζωής τους μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο αλληλεπίδρασης με τους άλλους, αποδοχής του διαφορετικού, συνεργασίας και κατανόησης του ξένου. Απαλλαγμένοι από κάθε φόβο, οι νέοι θα είναι έτοιμοι να γνωρίσουν τον κόσμο, να διευρύνουν τους πνευματικούς ορίζοντές τους, να κοινωνικοποιηθούν, να συνεργαστούν, να θέσουν υψηλούς στόχους και να εργαστούν για το κοινό όφελος, υλοποιώντας υψηλά οράματα. Συνεπώς, το σύγχρονο σχολείο μπορεί

και έχει την ευθύνη να διαμορφώσει την κοινωνία του αύριο και τους πολίτες του μέλλοντος.

2. Εισαγωγή

Η παρούσα ερευνητική εργασία αφορά τα Λασαλιανά Σχολεία και τη δράση τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Γι' αυτό τον λόγο θα γίνει αναφορά τόσο σε θέματα που αφορούν στην εκπαίδευση και στη διαπαιδαγώγηση των νέων, όσο και στην ευθύνη που φέρει ο οργανισμός Lasalle στην προώθηση της πολυγλωσσίας στη σύγχρονη εκπαίδευση.

Για τη συγγραφή της εργασίας αυτής αξιοποιήθηκε –κυρίως- αρχειακό υλικό, όπως επιστολές, ημερολογιακές αναφορές και ανέκδοτα κείμενα, τα οποία βρίσκονται στα αρχεία των βιβλιοθηκών που συντηρούν οι μοναχοί του Τάγματος της Αδελφότητας των χριστιανικών σχολείων του οργανισμού Lasalle. Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν και οι πληροφορίες από τις περιορισμένες εκδόσεις που αναφέρονται στη λασαλιανή εκπαίδευση και είναι, ως επί το πλείστον, ξενόγλωσσες (γαλλικά κείμενα ή ιταλικά σε γαλλική μετάφραση). Τέλος, πολύ χρήσιμες υπήρξαν και οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν από το διαδίκτυο, όσον αφορά στη σύγχρονη δράση του οργανισμού Lasalle παγκοσμίως, καθότι υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ιστότοπων, που αναφέρονται και παρουσιάζουν τη δράση των λασαλιανών ιδρυμάτων και εκπαιδευτηρίων ανά τον κόσμο.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι δεν βρέθηκε παρόμοια ερευνητική εργασία ούτε στην ελληνική ούτε και στην ξένη βιβλιογραφία, γεγονός που καθιστά την παρούσα πρωτοβουλία καινοτόμα και την επιστημονική αυτή μελέτη αυθεντική και πρωτότυπη.

2.1. Ερευνητικά ερωτήματα

Στο σημείο αυτό θα παρουσιαστούν με πολύ σύντομο τρόπο τα ερευνητικά ερωτήματα που πρόκειται να απαντηθούν με το πέρας της ερευνητικής εργασίας, ώστε εξαρχής να καταστεί σαφής ο σκοπός για τον οποίο εκπονήθηκε η παρούσα μελέτη.

Τα ερευνητικά ερωτήματα είναι τα ακόλουθα και θα παρουσιαστούν λεπτομερώς στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας:

- Στις μέρες μας οι Λασαλιανοί Χωρίς Σύνορα προωθούν την πολυγλωσσία στα εκπαιδευτικά ιδρύματα ανά τον κόσμο;
- Ποια η δράση των Λασαλιανών Χωρίς Σύνορα στις Ευρωπαϊκές χώρες σε σχέση με την πολυγλωσσία;
- Η γαλλοφωνία στα Λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας στοχεύει στην πολυγλωσσία ή στην άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας;

Βεβαίως στα επόμενα κεφάλαια θα δοθούν ορισμοί και θα αποσαφηνιστούν όροι, ώστε να καταστούν κατανοητοί οι στόχοι των ερευνητικών ερωτημάτων που τέθηκαν και να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα.

2.2. Ερευνητικός Στόχος

2.2.1. Ο βαθμός συσχέτισης των αρχών της λασαλιανής εκπαίδευσης με τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολυγλωσσία

Ο ερευνητικός στόχος της παρούσας εργασίας συμφωνεί και σχετίζεται με τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την προώθηση της πολυγλωσσίας.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθούν οι αρχές αυτές, ώστε να καταστεί περισσότερο σαφής ο στόχος.

Κατ' αρχάς, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πολιτική για την πολυγλωσσία, βασική προϋπόθεση αποτελεί κάθε Ευρωπαίος πολίτης να ομιλεί τουλάχιστον δύο ξένες γλώσσες πέρα από τη μητρική του. Παιδαγωγικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι όσο πιο μικρά είναι τα παιδιά που εμπλέκονται στη μαθησιακή διαδικασία ξένων γλωσσών, τόσο πιο εύκολα τις αφομοιώνουν και, επιπλέον, αποκτούν την ευχέρεια να μάθουν και περισσότερες ξένες γλώσσες στο μέλλον, εφόσον το επιθυμούν, και μάλιστα με πρωτοφανή ταχύτητα. Επίσης, η εκμάθηση ξένων γλωσσών από μικρή ηλικία συμβάλλει και στην εκ βαθέων γνώση της μητρικής γλώσσας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2009).

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει ως επίσημες είκοσι τέσσερις γλώσσες, οι οποίες είναι (με αλφαβητική σειρά) τα αγγλικά, τα βουλγαρικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα δανικά, τα ελληνικά, τα εσθονικά, τα ιρλανδικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα κροατικά, τα λετονικά, τα λιθουανικά, τα μαλτέζικα, τα ολλανδικά, τα ουγγρικά, τα πολωνικά, τα πορτογαλικά, τα ρουμανικά, τα σλοβακικά, τα σλοβενικά, τα σουηδικά, τα τσεχικά και τα φινλανδικά. Οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν το δικαίωμα να αποστέλλουν έγγραφα στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες γλώσσες επιθυμούν και να λαμβάνουν απάντηση στην ίδια γλώσσα που χρησιμοποίησαν. Ακόμη όλοι οι κανονισμοί και τα νομοθετικά έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημοσιεύονται και στις είκοσι τρεις επίσημες γλώσσες (με εξαίρεση τα ιρλανδικά) και όσοι πολίτες έχουν εκλεγεί ως αντιπρόσωποι των πολιτών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατηρούν το δικαίωμα να μιλούν σε όποια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιθυμούν (Λυκοδήμου, 2015).

Συνεπώς η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα εκμάθησης ξένων γλωσσών για τους λόγους ότι δίνεται η δυνατότητα στους Ευρωπαίους πολίτες να κάνουν σπουδές ή να εργαστούν σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να διευκολύνουν την διαπολιτισμική επικοινωνία στη σύγχρονη πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική Ευρώπη, να εργάζονται σε πολυεθνικές εταιρίες, όπου η επαρκής χρήση ξένων γλωσσών κρίνεται αναγκαία προϋπόθεση της εργασιακής αποτελεσματικότητας του εργαζομένου και να ασχοληθούν με τους κλάδους της μετάφρασης, της διερμηνείας και της

διδασκαλίας γλωσσών, οι οποίοι αναπτύσσονται ταχύτατα στις μέρες μας και συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της οικονομίας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2009).

Αναφορικά τώρα με τα Λασαλιανά σχολεία, ο κύριος στόχος της παρούσας ερευνητικής εργασίας είναι να παρουσιαστεί η δράση των Λασαλιανών σχολείων και κατά πόσο έχουν συμβάλει στην προώθηση της πολυγλωσσίας, πράγμα σημαντικό και επιτακτικό στις μέρες μας, καθότι οι κοινωνίες τείνουν να γίνουν όλες πολυπολιτισμικές και η παγκοσμιοποίηση είναι μια σύγχρονη κοινωνική τάση.

Οι σχέσεις των ανθρώπων έχουν δημιουργήσει πολυσύνθετα συμπλέγματα τόσο στα πεδία της οικονομίας, του εμπορίου, της τεχνολογίας, όσο και στα κοινωνικά πεδία, όπως είναι η κουλτούρα και η πολιτική. (Codellier, 2001). Συνεπώς, η πολυγλωσσία και η ευρυμάθεια θεωρούνται απαραίτητες προϋποθέσεις στην περίπτωση που επιδιώκει κανείς να προσαρμοστεί στις ανάγκες και στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

Η γνώση ξένων γλωσσών μπορεί επίσης να οδηγήσει τους νέους στην αύξηση των πνευματικών τους απολαβών, στην περίπτωση που μπορούν να εισέλθουν σε ένα ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα της αλλοδαπής και να συνεχίσουν τις σπουδές τους, με αποτέλεσμα να προωθείται έτσι και η διαβίου μάθηση, δηλαδή όλες οι μορφές εκπαίδευσης που μπορεί να λάβει ένας άνθρωπος κατά τη διάρκεια του βίου του και που αποσκοπούν στην απόκτηση ή στην περαιτέρω ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων και οι οποίες όχι μόνο θα διαμορφώσουν την προσωπικότητα του μαθητευόμενου, αλλά ακόμη θα συμβάλλουν στην επαγγελματική αποκατάσταση και εξέλιξη του ατόμου. Επιπλέον το άτομο αυτό θα βιώνει την αυτοεκπλήρωση καθότι θα μπορεί να συμμετέχει ενεργά στα κοινά και θα νιώθει ότι επηρεάζει δυναμικά την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του περιβάλλοντος στο οποίο ζει (gsae.edu.gr).

Τέλος, στην παρούσα εργασία στόχο αποτελεί η διαπίστωση αν τα Λασαλιανά σχολεία συμβαδίζουν πράγματι με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προώθηση της πολυγλωσσίας και αν, εν τέλει, παράγουν σημαντικό έργο προς την κατεύθυνση αυτή. Μελέτη περίπτωσης θα αποτελέσει η Ελλάδα, όπου θα παρουσιαστεί αναλυτικά η δράση της Λασαλιανής εκπαίδευσης από την ίδρυση του πρώτου σχολείου μέχρι τις μέρες μας.

2.2.2. Η Γαλλοφωνία στα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας

Η παρούσα εργασία έχει ως μελέτη περίπτωσης τα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται ότι θα γίνει εναργής μελέτη και έρευνα για τον τρόπο που λειτουργούν τα ελληνογαλλικά λασαλιανά σχολεία σήμερα στη χώρα μας.

Συγκεκριμένα, στόχος είναι να αξιολογηθεί ο απώτερος σκοπός για τον οποίο τα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας επιλέγουν να θεωρούνται ελληνογαλλικά και για ποιο λόγο υπάρχει αυτή η κατεύθυνση προς τη γαλλική γλώσσα. Εν ολίγοις θα διερευνηθεί αν ο σκοπός είναι να προωθηθεί μέσω της γαλλοφωνίας η τάση για πολυγλωσσία, όπως αυτή ορίζεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης ή αν μέσω της γαλλοφωνίας ασκείται ένα είδος πολιτιστικής διπλωματίας από την πλευρά του γαλλικού κράτους προς τα σχολεία της λασαλιανής κοινότητας που έχουν ιδρυθεί στην Ελλάδα.

2.3. Επιμέρους στόχοι

2.3.1. Σύνδεση της δράσης των λασαλιανών σχολείων με τις αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πολιτιστική κληρονομιά

Επόμενος –και δευτερεύων- στόχος της παρούσας εργασίας είναι να αποσαφηνιστεί εάν η δράση των λασαλιανών σχολείων συμφωνεί με τις αρχές που ορίζει το Συμβούλιο της Ευρώπης για την πολιτιστική κληρονομιά.

Συνεπώς, θα μελετηθεί κατά πόσο η λασαλιανή εκπαίδευση προωθεί την πολιτιστική κληρονομιά, χωρίς ίδιον όφελος, αλλά με απώτερο σκοπό την ειρηνική αλληλεπίδραση των διαφορετικών λαών και της ατομικής και συλλογικής ανάπτυξης σε περισσότερους τομείς του καθημερινού βίου των ανθρώπων.

2.3.2. Λασαλιανά σχολεία και διαπολιτισμική εκπαίδευση

Τα λασαλιανά σχολεία είναι χριστιανικά σχολεία, καθότι ο ιδρυτής τους υπήρξε ο Jean-Baptiste De La Salle, Γάλλος ιερωμένος της καθολικής εκκλησίας. Συνεπάγεται, λοιπόν, ότι το στοιχείο της γαλλικής κουλτούρας διαποτίζει λίγο ή πολύ –αναλόγως με την περίπτωση- την παρεχόμενη παιδεία που προσφέρει στους μαθητευόμενούς του. Και φυσικά, στις μέρες μας υπάρχουν σχολεία σε όλες σχεδόν τις ηπείρους του κόσμου. Άρα είναι σημαντικό να μελετηθεί κατά πόσο η εκπαίδευση που παρέχουν τα σχολεία αυτά διέπεται από τα χαρακτηριστικά της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

2.4. Δομή της Ερευνητικής Εργασίας

Η δομή της εργασίας έχει ως εξής:

Κατ' αρχάς στη βιβλιογραφική επισκόπηση γίνεται εκτενής αναφορά στο πρόσωπο του Ιωάννη Βαφτιστή Δελασάλ. Συγκεκριμένα, παρατίθεται βιογραφική αναφορά, ώστε να καταστεί γνωστό ποιος ήταν, ποια ήταν η καταγωγή του, ποιο το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο έζησε και έδρασε,

ποιες οι προσλαμβάνουσες που είχε ως παιδί και ως νέος, αλλά και ποια ήταν η ποιότητα της μόρφωσης που έλαβε.

Ύστερα γίνεται και πάλι αναφορά στον Ιωάννη Βαφτιστή Δελασάλ, αλλά αυτή τη φορά εστιάζουμε στον ρόλο του ως παιδαγωγός. Δηλαδή υπάρχει παρουσίαση του παιδαγωγικού του έργου, αλλά και των αρχών που αυτό πρεσβεύει, ώστε να γίνει κατανοητό ποιες είναι αυτές οι διαφορές, ή καλύτερα, οι ιδιαιτερότητες του Λασαλιανού εκπαιδευτικού συστήματος, που το καθιστούν ξεχωριστό από τα υπόλοιπα –μη λασαλιανά– σχολεία.

Κρίνεται απαραίτητη η γνωριμία με το πρόσωπο του ιερωμένου-παιδαγωγού Ιωάννη-Βαφτιστή Δελασάλ, καθότι ο όρος «λασαλιανός» προκύπτει από το όνομα του Δελασάλ (De La Salle > La Salle > λασαλιανός), οπότε κάθε λεπτομέρεια που αφορά τη ζωή και το έργο του θα καταστεί χρήσιμη για την κατανόηση του τρόπου δράσης των λασαλιανών σχολείων σήμερα, της φιλοσοφίας, αλλά και της κουλτούρας που καλλιεργούν.

Στη συνέχεια πραγματοποιείται γνωριμία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό La Salle. Αποσαφηνίζεται η ταυτότητά του και παρουσιάζεται η δράση του σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και οι αρχές που τον διέπουν. Μέσα από την ανάλυση αυτή διαφαίνεται αν και κατά πόσο προωθεί τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Επιπροσθέτως, γίνεται και μια περιληπτική αναφορά στα διάφορα είδη εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, που έχει ιδρύσει ο οργανισμός αυτός ανά τον κόσμο.

Σε επόμενο κεφάλαιο παρατίθενται ξανά τα ερευνητικά ερωτήματα που πρόκειται να απαντηθούν με την ολοκλήρωση της εργασίας αυτής, αλλά αυτή τη φορά με εκτενέστερο τρόπο απ' ότι στην εισαγωγή. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν το θέμα της πολυγλωσσίας και της γαλλοφωνίας και πώς σχετίζονται ή συνδέονται με τη δράση των Λασαλιανών σχολείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο. Επίσης θα μας απασχολήσει η πολιτική σκοπιμότητα –αν υπάρχει– και πώς αυτή εκδηλώνεται μέσα από την προώθηση της γαλλοφωνίας στα λασαλιανά σχολεία σε διεθνές, αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Έπονται τα ερευνητικά αποτελέσματα, όπου γίνεται παρουσίαση της δράσης των Λασαλιανών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Πιο αναλυτικά παρουσιάζεται η δράση των Λασαλιανών σχολείων στην Ελλάδα, δηλαδή γίνεται αναφορά για κάθε ένα σχολείο χωριστά. Επιπλέον, επειδή η Ελλάδα αποτελεί και τη βασική χώρα μελέτης, θα γίνει μια προσπάθεια να αποσαφηνιστεί αν η λασαλιανή εκπαίδευση στη χώρα μας προωθεί την πολυγλωσσία διαμέσου της γαλλοφωνίας και γενικότερα του γαλλικού στοιχείου και της κουλτούρας και αν εφαρμόζεται ταυτοχρόνως κάποιο είδος πολιτιστικής διπλωματίας.

Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα της ερευνητικής εργασίας, καθώς και οι προτάσεις για περεταίρω έρευνα, αλλά και μία αναφορά στις αδυναμίες της παρούσας έρευνας.

3. Βιβλιογραφική Επισκόπηση

Στο σημείο αυτό θα παρατεθούν πληροφορίες απαραίτητες που σχετίζονται με το θέμα της εργασίας και που βοηθούν στην πληρέστερη κατανόηση του εκπαιδευτικού μοντέλου που πρόκειται να μελετηθεί.

3.1. Ποιος είναι ο Ιωάννης Βαφτιστής Δελασάλ

Ο Ιωάννης Βαφτιστής Δελασάλ (Jean Baptiste De La Salle), ο «πατέρας» της λασαλιανής παιδαγωγικής μεθόδου, γεννήθηκε στις 30 Απριλίου 1651 στην πόλη Ρενς της Γαλλίας. Ήταν το πρώτο από τα έντεκα παιδιά της οικογένειάς του. Ο πατέρας του ήταν ο Λουδοβίκος Δελασάλ, ο οποίος ανήκε σε αριστοκρατική οικογένεια, όμως λόγω οικονομικών δυσχερειών έχασαν αυτόν τον τίτλο. Ωστόσο, ο Λουδοβίκος κατάφερε να ακολουθήσει το επάγγελμα του δικαστικού επιτρόπου, το οποίο σε συνδυασμό με τον γάμο του με τη Nicole Moet de Brouillet, γυναίκα με

μεγάλη προίκα για τα δεδομένα της εποχής (εκτάσεις με αμπελώνες), κατάφερε να μεταπηδήσει στην αστική τάξη (Lapierre, 1992).

Ο νεαρός Ιωάννης Βαφτιστής Δελασάλ φαίνεται να περνά ευχάριστα τις διακοπές του στους αμπελώνες της μητέρας του, παρέα με τον παππού του Ιωάννη Moet, ο οποίος τον δίδαξε διάφορα πράγματα όπως την ιππασία και τον τρύγο και η απώλειά του το καλοκαίρι του 1670 τον πλήγωσε θανάσιμα. Το ίδιο καλοκαίρι εισήχθη στο σπουδαστήριο του «Αγίου Σουλπικίου» που είχε έδρα στο Παρίσι, αλλά η μοίρα τον χτύπησε διπλά, καθώς μέσα στα επόμενα δύο χρόνια έχασε και τους δύο γονείς του (Lapierre, 1992).

Ωστόσο, από παιδί είχε δείξει την επιθυμία του να γίνει ιερωμένος, καθώς τον πλημμύριζε έντονο θρησκευτικό συναίσθημα. Το θρησκευτικό αυτό συναίσθημα τού το είχαν ενισχύσει τόσο ο παππούς Moet, όσο και η μητέρα του Νικόλ. Γι' αυτό τον λόγο, μετά τον θάνατο των γονιών του (1671-1672), αντί να ακολουθήσει το επάγγελμα του πατέρα του και να αναλάβει την κηδεμονία των μικρότερων αδελφών του –όπως πρόσταζε η τάση της εποχής του– ακολούθησε τον ιερατικό βίο και αποφάσισε να σπουδάσει θεολογία (Lapierre, 1992).

Πιο αναλυτικά όσον αφορά τις σπουδές του, ο Ιωάννης Βαφτιστής Δελασάλ φοίτησε από το 1660 έως το 1668 στο σχολείο “Bons Enfants” της γενέτειράς του, της Ρενς. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών της εποχής,

κατά το πέρας της φοίτησής του διδάχθηκε φιλολογία, ρητορική, μαθηματικά και νομοθεσία (Olivé, 1991).

Παράλληλα όμως με τις ακαδημαϊκές σπουδές του, λαμβάνει, σε ηλικία 12 ετών (1662-1663), την «κουρά», δηλαδή ένα σύμβολο που δηλώνει την κατάταξή του στον θρησκευτικό κλήρο, ενώ το έτος 1666 ο δεκαπεντάχρονος, πλέον, Ιωάννης Βαπτιστής εκλέγεται ως «κανονικός» του μητροπολιτικού ναού της Ρενς, τίτλος όχι μόνο τιμητικός, αλλά και προνομιούχος, καθώς εξασφάλιζε στον κάτοχό του σημαντικά εισοδήματα ακόμη και για την προσφορά μικρών υπηρεσιών στον ναό (Olivé, 1991).

Στις 17 Ιουνίου 1668 ολοκληρώνει τις ακαδημαϊκές σπουδές του με επιτυχία, ενώ παράλληλα λαμβάνει και τους κατώτερους βαθμούς της ιεροσύνης. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους ξεκινά η φοίτησή του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και συγκεκριμένα φοιτά για ένα έτος στο πανεπιστήμιο της Ρενς στο τμήμα της θεολογίας. Όμως ο πατέρας του τον μεταγράφει στο ιεροσπουδαστήριο του «Αγίου Σουλπικίου» στο Παρίσι, προκειμένου να σπουδάσει στο πανεπιστήμιο της Σορβώνης, δηλαδή στο καλύτερο πανεπιστήμιο της Γαλλίας εκείνης της εποχής (Olivé, 1991).

Έτσι λοιπόν στις 18 Οκτωβρίου 1670 εισέρχεται στο ιεροσπουδαστήριο του «Αγίου Σουλπικίου», όπου και θα μαθητεύσει για οχτώ χρόνια, μέχρι να μπει επισήμως στο ιερατείο. Ωστόσο αυτά τα χρόνια δεν θα κυλήσουν με ηρεμία, καθότι στις 9 Απριλίου 1672 πεθαίνει ο πατέρας του, Λουδοβίκος, και αυτό έχει σαν συνέπεια όχι μόνο να αναλάβει την κηδεμονία των μικρότερων αδελφών του, αλλά να αποπληρώσει και τις εκκρεμείς οφειλές που του είχε κληροδοτήσει ο πατέρας του, που αφορούσαν δανειστές, δικαστικές πράξεις δίωξης και δικαστικές αποφάσεις (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Όσον αφορά την ευθύνη που είχε απέναντι στα μικρότερα αδέρφια του, ο Ιωάννης-Βαπτιστής απέδειξε ότι όχι μόνο ήταν καλός και δίκαιος διαχειριστής της περιουσίας του πατέρα του, αλλά υπήρξε και εξαιρετικός παιδαγωγός για εκείνα. Συγκεκριμένα, κατά τη δεκαετία του 1680, κάλεσε νέους διδασκάλους στην πατρική του οικία, προκειμένου να αναλάβουν την εκπαίδευση και διαπαιδαγώγηση των αδελφών του, με στόχο να τους προετοιμάσει για τη δύσκολη μελλοντική εκπαιδευτική αποστολή τους. Εκείνοι, από την πλευρά τους, υιοθέτησαν τον τίτλο του «αδελφού», ώστε να καλλιεργήσουν μια αδελφική σχέση με τους μαθητευόμενους, παρά μια σχέση εξουσίας διδασκάλου-μαθητευόμενου. Μπορεί λοιπόν να θεωρηθεί ότι αυτό υπήρξε το πρώτο «σχολείο» που λειτούργησε ο Ιωάννης-Βαπτιστής: το σχολείο ήταν η οικία του και οι μαθητές του τα μικρότερα αδέρφια του (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Ωστόσο ο Ιωάννης-Βαπτιστής, παρ' όλες τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει απέναντι στα ορφανά αδέρφια του, δεν εγκατέλειψε τις σπουδές του. Από το 1673 έως το 1677 παρακολουθούσε τα μαθήματα της Θεολογικής Σχολής του πανεπιστημίου της Ρενς και κατά την αποφοίτησή του έλαβε τον τίτλο του διδάκτορος της Θεολογίας. Σε καμία περίπτωση δεν εγκατέλειψε το όραμα της ιεροσύνης, γι' αυτό και την πνευματική του καθοδήγηση είχε

αναλάβει ο αββάς Νικόλαος Roland, ο οποίος είχε ιδρύσει ένα ορφανοτροφείο για κορίτσια στη Ρενς και ήταν εκείνος που συμβούλεψε τον Ιωάννη-Βαπτιστή να ανταλλάξει τον τίτλο του «κανονικού» στη μητρόπολη, με τον τίτλο του «εφημέριου» στην φτωχή ενορία του Αγίου Πέτρου (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Εν τέλει, ο Δελασάλ χειροτονήθηκε το Μεγάλο Σάββατο 9 Απριλίου του έτους 1678. Η προετοιμασία του είχε ξεκινήσει δέκα ημέρες πριν, κατά τις οποίες ο υποψήφιος ιερέας είχε πέσει σε περισυλλογή, την οποία η δυτική Εκκλησία την ονομάζει «Πνευματικές Ασκήσεις» και ο ασκούμενος οφείλει να απομονωθεί για δέκα έως τριάντα ημέρες, προκειμένου να μελετήσει τη ζωή του Χριστού, να προσευχηθεί, να λάβει σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον του –οι οποίες θα αφορούν και την ιεροσύνη του, να καταθέσει μοναχικούς όρκους υπακοής, παρθενίας και πτωχείας. Μετά το πέρας αυτής της δεκαήμερης περισυλλογής ο Δελασάλ ήταν έτοιμος να λάβει την ιεροσύνη. Η οικογένειά του επιθυμούσε λαμπρή τελετή στη μητρόπολη της γενέτειράς του, της Ρενς, όμως ο ίδιος επιθυμούσε να χειροτονηθεί σε παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής με λίγους κοντινούς φίλους και συγγενείς του. Έτσι και έγινε (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Την επομένη, ανήμερα του Πάσχα, τέλεσε την πρώτη του Θεία Λειτουργία, ενώ μέχρι τις 27 Απριλίου ανέλαβε την φροντίδα του ορφανοτροφείου “Enfant-Jésus”, σύμφωνα με την υπόσχεση που είχε δώσει στον αββά Νικόλαο Roland, και μάλιστα το ορφανοτροφείο αναγνωρίστηκε επίσημα από την εκκλησιαστική και δημοτική Αρχή της Ρενς (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Ο Δελασάλ, λοιπόν, πληροί όλες τις προϋποθέσεις για μια λαμπρή καριέρα στον κλήρο: ήταν διδάκτωρ της Θεολογίας, κοινωνικά ήταν εύπορος αστός, εκκλησιαστικά κατείχε πολύ καλή θέση στον μητροπολιτικό ναό και –φυσικά– είχε υψηλές γνωριμίες με σπουδαίες προσωπικότητες της εποχής του. Μπορούσε, συνεπώς, να εκπληρώσει το όραμά του για εκπαίδευση των φτωχών παιδιών, χωρίς να αντιμετωπίσει ιδιαίτερα προβλήματα, καθώς, επίσης, και να καθοδηγήσει σωστά και τους νέους διδασκάλους, που ήθελαν να τον ακολουθήσουν στο σπουδαίο αυτό έργο που είχε αναλάβει (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Στη συνέχεια, τον Μάρτιο του 1679, ο Δελασάλ έρχεται σε επικοινωνία τον Ανδριανό Nyel, ο οποίος ήταν εκπαιδευτικός και ο οποίος, μάλιστα, επηρέασε θετικά τον Ιωάννη-Βαπτιστή στη γέννηση του Τάγματος των Χριστιανικών Σχολείων. Πιο αναλυτικά, ο Nyel είχε γεννηθεί στη Ρουένη το 1621 και από το έτος 1657 συνεργαζόταν με τον φραγκισκανό ιερέα Νικόλαο Barré στη λειτουργία ενός ορφανοτροφείου μόνο για κορίτσια στη γενέτειρά του. Μετά από αυτή τη συνεργασία ο Nyel ξεκίνησε να ιδρύει σχολεία, που όμως, παρά το γεγονός ότι ήταν εκπαιδευτικός, τα σχολεία αυτά δεν πληρούσαν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία τους. Στη Ρενς βρέθηκε όταν ίδρυσε εκεί σχολείο για ορφανά αγόρια τον Μάρτιο του 1679. Τότε γνωρίστηκε με τον Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ και δεν δίστασε να του προτείνει την ίδρυση σχολείου για φτωχά παιδιά (Olivé, 1991).

Ο Δελασάλ δεν δίστασε να του απαριθμήσει τις δυσκολίες που περιέχει ένα τέτοιο εγχείρημα, καθώς και την καχυποψία με την οποία αντιμετώπιζει τέτοιου είδους πρωτοβουλίες η εκκλησιαστική Αρχή, αφού αρκετοί χορηγοί στο παρελθόν έδειξαν ασυνέπεια στις υποχρεώσεις τους αφότου τους είχαν εγκριθεί άδειες για τη λειτουργία παρόμοιων ιδρυμάτων. Πέραν όμως από αυτή την ασυνέπεια, έντονες ήταν και οι αντιδράσεις των επί πληρωμή δασκάλων, οι οποίοι έβλεπαν την πελατεία τους να μειώνεται εξαιτίας της ύπαρξης των «δωρεάν σχολείων» (Olivé, 1991).

Ο Δελασάλ, ωστόσο, διαπίστωσε ότι οι βοηθοί του NyeI ήταν εκπαιδευτικά ανεπαρκείς, προκειμένου το σχολείο να λειτουργεί εύρυθμα και ομαλά και σε αυτή τη δυσάρεστη κατάσταση συνέτεινε και το γεγονός ότι ο NyeI απουσίαζε τον περισσότερο χρόνο από τον σχολικό χώρο, καθώς αναζητούσε συνεχώς νέες ευκαιρίες για ίδρυση σχολείων. Έτσι, πρότεινε στους διδασκάλους να μετακομίσουν κοντά στην πατρική του κατοικία, ώστε να μπορεί να τους επισκέπτεται συχνότερα και να τους συμβουλεύει πάνω στα εκπαιδευτικά θέματα. Ο NyeI εκτίμησε τον ζήλο του Δελασάλ να τον βοηθήσει και πείστηκε ότι θα ήταν άξιος διάδοχός του στο έργο που είχε αναλάβει. Έτσι, με πολλή ευχαρίστηση μετακόμισε το έτος 1681 κοντά στην οικία του Ιωάννη-Βαπτιστή, ενώ έναν χρόνο αργότερα οι διδάσκαλοι εγκαταστάθηκαν εντός της οικίας Δελασάλ (Olivé, 1991).

Με αυτόν τον τρόπο, λοιπόν, γεννήθηκε το Τάγμα των Χριστιανικών Σχολείων. Το έτος 1681 υπήρξε καθοριστικό στην απόφαση του Δελασάλ να αφιερωθεί ολοκληρωτικά στη μόρφωση των φτωχών νέων, αλλά και στην εκπαιδευτική κατάρτιση των διδασκάλων του. Αισθάνθηκε «το κάλεσμα του Θεού» που του ζητούσε να ακολουθήσει αυτόν τον δρόμο. Τότε, λοιπόν, απαλλάχθηκε από δύο «βάρη»: κατ' αρχάς παραιτήθηκε από την μητρόπολη και στη συνέχεια διέθεσε το μερίδιο της πατρικής του περιουσίας που του αναλογούσε στους φτωχούς συμπατριώτες του, οι οποίοι λιμοκτονούσαν κυριολεκτικά λόγω σιτοδείας (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Απαλλαγμένος από κάθε άλλη υποχρέωση ξεκίνησε την προετοιμασία οχτώ διδασκάλων στο κοινόβιο της οδού Neuve, που αποδείχτηκε ότι υπήρξε το κύριο μέλημά του αυτήν την πρώτη περίοδο ίδρυσης σχολείων στη Ρενς. Όμως γρήγορα διαπίστωσε ότι οι διδάσκαλοι του είχαν έλλειψη γνώσεων, αλλά και ευγενικών τρόπων, πράγμα που ανάγκασε τον Δελασάλ να συντάξει το 1684 τον ημερήσιο «Κανονισμό» της εκπαιδευτικής κοινότητας. Για τον ίδιο λόγο ίδρυσε –εν τέλει– το 1691 στο Παρίσι την «Ακαδημία για διδασκάλους», προκειμένου να εξασφαλίσει την τέλεια κατάρτιση των εκπαιδευτικών του (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Παράλληλα, όμως, ο Ιωάννης-Βαπτιστής άρχισε να στοιχειοθετεί τη δική του παιδαγωγική μέθοδο: η διδασκαλία έπρεπε να γίνεται ομαδικά, οι τάξεις όφειλαν να οργανώνονται σύμφωνα με την ηλικία και τις γνώσεις των μαθητών, αλλά ακόμη η διδασκαλία θα ήταν χρησιμότερο να γίνεται στην καθομιλουμένη γλώσσα που χρησιμοποιούσε ο λαός και όχι στη λατινική, όπως συνέβαινε μέχρι τότε. Το σημαντικότερο μάθημα ήταν η κατήχηση και

ακολουθούσαν η ανάγνωση, η γραφή, η αριθμητική, τα καλλιτεχνικά και η μουσική. Επίσης, σημαντική ήταν και η γυμναστική, χάρη στην οποία οι νέοι ασκούσαν το σώμα τους στην πειθαρχία, αλλά και στην εγκράτεια (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Ο Δελασάλ προτείνει επίσης και ένδυμα των μοναχών, γράφοντας μάλιστα το ειδικό «Μνημόνιο περί Ενδυμασίας», ενώ το έτος 1686 και συγκεκριμένα τον μήνα Μάιο, λαμβάνει χώρα η πρώτη οργανωμένη σύναξη οχτώ αδελφών της Ρενς, οι οποίοι καταθέτουν τριετή όρκο υπακοής στους προϊσταμένους τους, προκειμένου να αναλάβουν ορισμένα εκπαιδευτικά καθήκοντα και για να υιοθετήσουν τον τίτλο του «αδελφού» (frère), αντί του «διδασκάλου» που χρησιμοποιούσαν μέχρι τότε (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Δύο χρόνια αργότερα, στις 24 Φεβρουαρίου 1688, ο Δελασάλ φτάνει στο Παρίσι και γίνεται δεκτός από τον εφημέριο του «Αγίου Σουλπικίου», ώστε να κατοικήσουν μέσα στις εγκαταστάσεις του σχολείου της ενορίας. Την επόμενη κιόλας μέρα κατατάσσει τους μαθητές σε τρεις ομάδες με υπεύθυνο έναν αδελφό. Ξεκινάει έτσι η ομαδική διδασκαλία, η οποία ήταν αρκετά επιτυχής και αποτελεσματική, καθώς οι αδελφοί- διδάσκαλοι ήταν πολύ καλά προετοιμασμένοι για το έργο που ανέλαβαν. Όπως ήταν φυσικό, η επιτυχία του ενοριακού σχολείου πυροδότησε τους αντίζηλους να ξεκινήσουν μια πολεμική εναντίον του σχολείου αυτού. Οι αντιδράσεις αυτές δεν πτόησαν σε καμία περίπτωση το ηθικό του Δελασάλ και των συνεργατών του, με αποτέλεσμα να ιδρύσουν τον ίδιο μήνα και έτος το δεύτερο παρισινό σχολείο τους στην οδό Du Bac. Το γεγονός αυτό πυροδότησε νέο κύκλο αντιδράσεων. Αυτή τη φορά πολέμιοι υπήρξαν οι επί πληρωμή διδάσκαλοι, οι οποίοι κατηγορούσαν τους αδελφούς ότι δέχονταν στα σχολεία τους όχι μόνο τους φτωχούς μαθητές, που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να καταβάλλουν δίδακτρα, αλλά ακόμη και τα παιδιά των εύπορων οικογενειών. Τα παράπονά τους τα εξέθεσαν, μάλιστα, στον υπεύθυνο της αρμόδιας Αρχής για την εκπαίδευση, όμως το δικαστήριο, εν τέλει, δικαίωσε το έργο των αδελφών (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Όμως, εκτός από τους λαϊκούς πολέμιους, είχε να αντιμετωπίσει και αντιδράσεις μέσα από τον κλήρο. Συγκεκριμένα, ο νέος εφημέριος του «Αγίου Σουλπικίου», ο Baudrand, απαίτησε τον Σεπτέμβριο του 1689 να αλλάξουν οι αδελφοί ορισμένες συνήθειές τους, καθώς επίσης και τον τρόπο ένδυσής τους. Φυσικά, και αυτή η προσπάθεια του νέου αββά δεν ευώδωσε, αφού ο Δελασάλ του απάντησε με το «Μνημόνιο περί ενδυμασίας» (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Την άνοιξη του 1691, εξαντλημένος από όλες αυτές τις αντιδράσεις που είχε αντιμετωπίσει όλον αυτόν τον καιρό στο Παρίσι, ο Δελασάλ ταξιδεύει στη Ρενς για να ενισχύσει τον δεσμό με τους διδασκάλους του εκεί, αλλά και για να τους εμψυχώσει. Επίσης, στόχος του ήταν να παρατηρήσει και να αφουγκραστεί τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν εκεί, προκειμένου να τους προτείνει λύσεις. Τέλος, τους αναγγέλλει τη μεταφορά του δοκιμίου της ενότητας στο Παρίσι, στην οδό Vaugirard. Έτσι, από εκείνη τη χρονική

στιγμή και έπειτα, το Vaugirard εξελίσσεται σε λίκνο της Αδελφότητας των Χριστιανικών σχολείων. Από εκεί αλληλογραφούσε αδιάλειπτα με τους διάσπαρτους αδελφούς της Καμπανίας. Επιπλέον, εκτός από την αλληλογραφία, φρόντιζε ώστε να τους επισκέπτεται –το λιγότερο- μία φορά τον χρόνο, προκειμένου να γνωρίζει τα προβλήματα που ανέκυπταν και, φυσικά, για να προτείνει λύσεις. Αργότερα, την αποστολή αυτή ανέλαβαν οι «Επισκέπτες Αδελφοί» (frères visiteurs), θεσμός που εξακολουθεί να ισχύει μέχρι και τις μέρες μας (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Σημαντικότερη στιγμή στην ιστορία του Τάγματος των Αδελφών θεωρείται ο Μάιος του 1694, όταν ο Δελασάλ κάλεσε τους δώδεκα πιο έμπιστους συνεργάτες του στο Παρίσι για να προσευχηθούν, αλλά και για να καταθέσουν τον όρκο της υπακοής τους στην Εκκλησία και στους ανώτερους. Εκείνη κιόλας την ημέρα εξέλεξαν ομόφωνα για προϊστάμενό τους τον Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Ωστόσο, την τριετία που ακολούθησε, από το 1691 μέχρι το 1694, ήταν πολύ δύσκολη για τον Δελασάλ. Ξεκίνησε με ένα σοβαρό πρόβλημα στην υγεία του, το οποίο αντιμετωπίστηκε χάρη στις υψηλές γνωριμίες που είχε Δελασάλ, με αποτέλεσμα να κινητοποιηθεί ο καλύτερος γιατρός του Παρισιού. Εν συνεχεία, αρκετοί συνεργάτες του εγκατέλειψαν τον σκληρό κοινό αγώνα που έδιναν για την εκπαίδευση των φτωχών παιδιών, καθώς επίσης ελαττώθηκε ο αριθμός των δοκίμων αδελφών, εξαιτίας των εντάσεων που είχαν δημιουργηθεί στη μεταξύ τους σχέση, για τις οποίες ευθυνόταν ο εφημέριος του «Αγίου Σουλπικίου», που είχε την τάση να επεμβαίνει φορτικά στη διοίκηση των σχολείων (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Εν τέλει, τα προβλήματα αυτά επιλύονται και λίγο πριν το τέλος του 17^{ου} αιώνα, ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ συντάσσει την παιδαγωγική του πρακτική και με αυτόν τον τρόπο την θεμελιώνει, αλλά και την εκδίδει αργότερα ο ίδιος σε συγγράμματα. Ο «Κανονισμός» και ο «Οδηγός Λειτουργίας των Σχολείων», που εξέδωσε ο Δελασάλ, τον καταξίωσαν μεταξύ των επιφανών εκπαιδευτικών της εποχής. Παρ' όλες, λοιπόν, τις δυσκολίες, ο Ιωάννης-Βαπτιστής δίνει σκληρό αγώνα τόσο για την καλύτερη διοργάνωση της Αδελφότητας, όσο για την λειτουργία των χριστιανικών σχολείων, ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο υποδειγματική, καθώς και για την προσέλευση νέων Αδελφών και στην αποτελεσματική συμμετοχή τους στο κοπιώδες, αυτό, έργο (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Τα χρόνια πέρασαν και η Αδελφότητα κατάφερε μέχρι το έτος 1717 να ιδρύσει, αλλά και να αναλάβει τη διαχείριση, πολυάριθμων σχολείων στο Παρίσι, στη Ρενς, στη Ρουέν, αλλά και στις επαρχιακές πόλεις του γαλλικού νότου. Τα σχολεία αυτά είχαν πολλή μεγάλη απήχηση από το κοινό, καθ' ότι παρείχαν δωρεάν εκπαίδευση, όχι μόνο σε παιδιά, αλλά και σε νέους, που αποζητούσαν τρόπους επαγγελματικής κατάρτισης, προκειμένου να διεκδικήσουν μια καλύτερη θέση στον τομέα της εργασίας και, φυσικά, να κερδίσουν τα προς το ζην, σε μια εποχή κατά την οποία στη Γαλλία η μεσαία τάξη ήταν σχεδόν ανύπαρκτη (Lett, 1956).

Σημαντικό γραπτό έργο του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ θεωρείται το σύγγραμμά του με τίτλο: «Κανόνες Συμπεριφοράς και Χριστιανικής Ευπρέπειας», του οποίου η τρίτη επανέκδοσή του κυκλοφόρησε το έτος 1716 στη Γαλλία. Η σπουδαιότητά του έγκειτο στο ότι το σύγγραμμα αυτό ικανοποιούσε δύο σκοπούς: κατά πρώτον, χρησίμευε ως αναγνωστικό των μαθητών, οι οποίοι για να γίνουν καλοί αναγνώστες όφειλαν να εξασκούνται καθημερινά στην ανάγνωση –και μάλιστα με ένα κείμενο άρτια γραμμένο και εύληπτο- και, κατά δεύτερον, αποτελούσε σπουδαίο εγχειρίδιο καλής συμπεριφοράς. Η απήχησή του και η προτίμησή του από το κοινό παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα για αρκετά χρόνια αργότερα. Περίτρανη απόδειξη αποτελεί το γεγονός ότι συνέχισε να επανεκδίδεται μέχρι και τα δυοσίωνα χρόνια της Γαλλικής Επανάστασης (Lett, 1956).

Στα τελευταία χρόνια της ζωής του, ο Δελασάλ απαλλαγμένος πλέον από κάθε διοικητική υποχρέωση, αποφασίζει να αφιερώσει τον χρόνο του στην προσευχή και στη μελέτη της Αγίας Γραφής. Επιπλέον, ξεκινά έναν κύκλο επανεξέτασης των πρότερων συγγραμμάτων του, όπως του «Κανονισμού» και του «Οδηγού λειτουργίας των σχολείων», και επιδίδεται σε διορθώσεις και προσθήκες. Επιπλέον, παρά την άσχημη κατάσταση της υγείας του, συνέχιζε τις επισκέψεις του σε σχολεία της Αδελφότητας, προκειμένου να ενημερώνεται για την πορεία τους και να αφουγκράζεται τα προβλήματα και τους προβληματισμούς των Αδελφών. Ο κύριος στόχος του ήταν να εμπνεύσει και να υποστηρίξει το έργο των συνεργατών του (Lett, 1956).

Από μαρτυρίες συγχρόνων του, αλλά και οικείων προσώπων του, γνωρίζουμε ότι αναπαύοταν λίγο και προσευχόταν πολύ. Ήταν πάντα ο πρώτος που υπάκουε στο σήμα της καμπάνας και καλούσε τους Αδελφούς στην προσευχή, στις συνάξεις, αλλά και στην τραπεζαρία, για να γευματίσουν. Ως ιδανικά του θα ορίζαμε την προσευχή, την περισυλλογή, την αδελφική αγάπη, την ταπεινοφροσύνη, την απονέκρωση και την πτωχεία. Επίσης, σημαντικό στοιχείο της σωστής και εύρυθμης λειτουργίας των χριστιανικών σχολείων θεωρούσε τον κοινοβιακό χαρακτήρα συγκατοίκησης των Αδελφών. Γι' αυτό και εξέφρασε την έντονη αντίρρησή του το έτος 1717 να μετατεθούν τέσσερις αδελφοί στον Καναδά, οι οποίοι θα υπηρετούσαν σε τέσσερις διαφορετικές ενορίες. Σύμφωνα με το «Καταστατικό» της κοινότητας κάτι τέτοιο δεν ήταν ορθό. Ο προβλεπόμενος ελάχιστος αριθμός συγκατοίκησης ήταν δύο Αδελφοί για την ενορία, όπου θα εκπληρωνόταν η εκάστοτε εκπαιδευτική αποστολή (Lett, 1956).

Τις τελευταίες μέρες της ζωής του τις πέρασε ο Δελασάλ στην κοινότητα του "Saint-Yvon". Τις ειρηνικές στιγμές που περνούσε εκεί ήρθε να διακόψει ένα δυσάρεστο, για τον ίδιο, γεγονός. Ο εφημέριος του "Saint-Yvon", Dujarrier-Bresnard, αφαίρεσε μέσα σε μία νύχτα από τον ασθενή, πλέον, Ιωάννη-Βαπτιστή, το δικαίωμα εξομολογήσεως. Η ενέργεια αυτή φάνηκε άδικη στα μάτια του Δελασάλ, με αποτέλεσμα να τον καταβάλλει ψυχικά και σωματικά: η υγεία του επιδεινώθηκε σημαντικά (Lett, 1956).

Τη Μεγάλη Δευτέρα 3 Απριλίου 1719, ο Δελασάλ παθαίνει μια σοβαρή κρίση άσθματος. Νιώθει ότι το τέλος πλησιάζει, γι' αυτό και καλεί τους Αδελφούς στο δωμάτιό του και υπαγορεύει σε έναν από αυτούς τη διαθήκη του. Αρκετές φορές επανέλαβε την ίδια συμβουλή: ότι ο κοινός τους στόχος είναι η μεταξύ τους ενότητα, προκειμένου να επιτύχουν τη χριστιανική μόρφωση των φτωχών παιδιών και νέων (Lett, 1956).

Την επόμενη μέρα ο εφημέριος του "Saint-Sever" τον απάλλαξε από την απαγόρευση να εξομολογεί, ενώ στις τρεις τα ξημερώματα της Μεγάλης Παρασκευής, ο Δελασάλ απεβίωσε σε ηλικία εξήντα επτά ετών, παρά είκοσι τρεις ημέρες (Lett, 1956).

Σημαντική χρονιά αποτελεί το έτος 1904, όταν ο πάπας Λέοντας Γ' ανακηρύσσει «Άγιο» της Καθολικής Εκκλησίας τον Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ. Εν συνεχεία, το έτος 1950, ο πάπας Πίος ΙΒ' τιμά τον άγιο και ιδρυτή των χριστιανικών σχολείων με τον τίτλο: «προστάτης των χριστιανικών εκπαιδευτικών». Αντίστοιχα, ο ίδιος ο λαός του είχε προσδώσει τον τίτλο: «πατέρας των φτωχών παιδιών», όσο ήταν εν ζωή, καθότι ο Δελασάλ έκανε προσιτό το αγαθό της παιδείας στη μη προνομιούχα τάξη των παιδιών (Merlaud, 1955).

Μετά τον θάνατο του ιδρυτή της Αδελφότητας, διάδοχος έγινε ο αδελφός Βαρθολομαίος, ο οποίος, παρά τον πρόωρο θάνατό του έναν χρόνο αργότερα, κατάφερε να εξασφαλίσει την ομαλή πορεία και εξέλιξη της κοινότητας. Τον αδελφό Βαρθολομαίο διαδέχθηκε ο αδελφός Τιμόθεος, σε ηλικία τριάντα οκτώ ετών. Εργάστηκε για το Τάγμα έως το 1751. Κατά τη θητεία του σημειώθηκε μια σημαντική εξέλιξη για το Τάγμα: η Αδελφότητα αναγνωρίστηκε από την Πολιτεία και έλαβε και την έγκρισή της από την Εκκλησία ως Μοναχικό Εκπαιδευτικό Τάγμα. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, έως το 1734, οι Αδελφοί να θεωρούνται από τον γαλλικό νόμο «συνήθεις δάσκαλοι του αλφαβήτου και της γραφής». Είχε δημιουργηθεί μια σχέση εξάρτησης μεταξύ των δημοτικών ή εκκλησιαστικών Αρχών και των Αδελφών, καθώς οι πρώτοι καλούσαν τους δεύτερους να ιδρύσουν σχολεία σε διάφορες πόλεις της Γαλλίας. Φυσικά, και εκείνοι που πλήρωναν για την ίδρυση ενός σχολείου, οι χορηγοί, είχαν το δικαίωμα να ζητήσουν τη βοήθεια των Αδελφών για τη λειτουργία των σχολείων τους. Έτσι τα σχολεία αυτά έπαιρναν τον χριστιανικό χαρακτήρα που τους προσέδιδαν οι Αδελφοί-δάσκαλοι (Merlaud, 1955).

Η κατάσταση, βέβαια, άρχισε να παίρνει άλλη τροπή, με ορόσημο την αγορά από το Τάγμα του ιδρύματος "Saint-Yon", το έτος 1718. Τότε αναγνωρίστηκε με βασιλικό διάταγμα η Αδελφότητα, πράξη που έλαβε χώρα στις 16 Δεκεμβρίου 1724. Με αυτόν τον τρόπο άνοιξε ο δρόμος για την έγκρισή της από τον πάπα Βενέδικτο ΙΓ' ως μοναχικού Τάγματος στις 26 Ιανουαρίου 1725 (Merlaud, 1955).

Έτσι, λοιπόν, ακόμα και μετά τον θάνατο του Δελασάλ, υπήρξαν ένθερμοι συνεχιστές του έργου του, οι οποίοι έβαλαν πλώρη για νέες κατακτήσεις, ιδρύοντας επιπλέον σχολεία στη Γαλλία, ακόμα και μετά τη Γαλλική

Επανάσταση του 1789, αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής, καθώς και της Ασίας. Στην Ελλάδα το πρώτο λασαλιανό σχολείο ιδρύθηκε στη Σύρο το έτος 1858, αφού είχε απελευθερωθεί η χώρα από τον τουρκικό ζυγό. Όμως αξιομνημόνευτο είναι το γεγονός ότι και πριν την απελευθέρωση της Ελλάδας, υπήρχαν λασαλιανά σχολεία στην Κωνσταντινούπολη, την Αλεξάνδρεια και τη Σμύρνη, στα οποία τα ελληνόπουλα λάμβαναν γνώσεις, χριστιανική παιδεία και ήθος (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

3.2. Τα χαρακτηριστικά του Λασαλιανού Σχολείου και οι παιδαγωγικές του αρχές

Στο σημείο αυτό θα παρατεθούν πληροφορίες σχετικά με τις παιδαγωγικές αρχές που διέπουν το λασαλιανό σχολείο. Φυσικά, και ο όρος «λασαλιανός» δεν προϋπήρχε του Δελασάλ, εφόσον –εύκολα γίνεται αντιληπτό– ότι πρόκειται για μια προσαρμογή του ονόματος του Αγίου, προκειμένου να εννοηθεί η παιδαγωγική που σχετίζεται με τις αρχές που ο ίδιος πρότεινε και εφάρμοσε. Γι' αυτό τον λόγο, πριν γίνει συγκεκριμένη αναφορά στις παιδαγωγικές αρχές, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δελασάλ είχε σαν απώτερο στόχο μέσα από την εκπαίδευση που παρείχε στα άπορα και φτωχά παιδιά, να διαμορφώσει πραγματικούς χριστιανούς. Στόχος αρκετά λογικός, αφού ο ίδιος ήταν κληρικός, ενσωματωμένος στην Καθολική Εκκλησία, είχε ενδιαφέρον για το σχολικό σύστημα και ζούσε σε μια αυστηρά χριστιανική κοινωνία. Οι θέσεις και οι αντιλήψεις του αυτές εκφράζονται στα συγγράμματά του (Hebert, 1950).

3.2.1. Τα συγγράμματα του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ

Συγκεκριμένα, στο έργο του «Κανόνες καλής συμπεριφοράς και χριστιανικής αγωγής», ο Δελασάλ εκφράζει την άποψή του για την ανθρώπινη προσωπικότητα, μέσα από την οποία διαφαίνεται και η θέση του σχετικά με την ατομική και κοινωνική συμπεριφορά του ανθρώπου. Επιπλέον, δίνει έμφαση στη χρήση του κινήτρου, προκειμένου οι μαθητές να λειτουργήσουν σύμφωνα με τους κανόνες καλής συμπεριφοράς. Τα κίνητρα αυτά θα εθίσουν τους εκπαιδευόμενους σε μια τέτοια συμπεριφορά και, φυσικά, δεν θα είναι απλά εξωτερικά κίνητρα, αλλά εσωτερικά και βαθιά χριστιανικά. Δηλαδή, θεωρεί κάθε παιδί «ναό του Αγίου Πνεύματος», επομένως πρέπει να αντιμετωπίζεται με τον ανάλογο σεβασμό και υπόληψη και αυτή η αντίληψη πρέπει να διαπεράσει τη συνείδηση των παιδιών, ώστε ο σεβασμός που θα δείχνουν εκείνα με τη σειρά τους να απορρέει από ένα βαθύτερο κίνητρο και όχι να γίνεται σαν μια πράξη επιφανειακή ή απλά επειδή του το επιβάλλουν (Hebert, 1950).

Στο σύγγραμμα με τίτλο: «Καθήκοντα ενός χριστιανού προς το Θεό», ο Δελασάλ εκφράζει τη θέση του σχετικά με τη χριστιανική διαπαιδαγώγηση

των παιδιών, η οποία –όπως αναφέρθηκε και παραπάνω- ήταν αναπόφευκτη, εξαιτίας της κοινωνικής θέσης του αγίου. Συγκεκριμένα, στο σύγγραμμα αυτό αναφέρει ότι οι μαθητές δεν αρκεί να υιοθετήσουν το φαίνεσθαι του χριστιανού, αλλά οφείλουν να γνωρίσουν σε βάθος και να ενστερνιστούν τα θρησκευτικά μυστήρια και τις τελετουργίες της εκκλησίας, να εμβαθύνουν στην ανάγνωση του Ευαγγελίου και να αποκτήσουν με τον τρόπο αυτό το πνεύμα του χριστιανισμού, το οποίο θα το εφαρμόζουν στην καθημερινή ζωή και θα ζουν σύμφωνα με αυτό. Γι' αυτό και το σχολείο πρέπει, σύμφωνα με τον Δελασάλ, να δίνει ευκαιρίες να εφαρμοστούν οι χριστιανικές αρχές, γιατί μόνο έτσι θα γίνουν κτήμα των παιδιών: αν από τη θεωρία καταλήγουν στη δράση του καθημερινού βίου (Mélage, 1948).

Τέλος, στο σύγγραμμά του «Διαλογισμοί για την περίοδο των πνευματικών ασκήσεων», ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ αναφέρεται στην έννοια της αγάπης του Θεού. Θεωρεί ότι ο φορέας αυτής της αγάπης του Θεού είναι οι ίδιοι οι παιδαγωγοί και αυτοί θα πρέπει να τη μεταλαμπαδεύσουν στους μαθητές και να τους την προσφέρουν με τρόπο που να τη γνωρίσουν και να τη βιώσουν. Έτσι λοιπόν, θα καταφέρουν κι εκείνοι με τη σειρά τους να αφυπνίσουν μέσα τους αυτή την αγάπη και να την προσφέρουν μέσα από τις καθημερινές τους δραστηριότητες στους συνανθρώπους τους. Άρα, σύμφωνα με τη θέση του Δελασάλ, οι δάσκαλοι είναι άνθρωποι προικισμένοι από τον Θεό, με αποστολή να μεταδώσουν την αγάπη στους μαθητές τους. Εν ολίγοις, οι λασαλιανοί δάσκαλοι έχουν τον ρόλο των διαμεσολαβητών της χριστιανικής αγάπης (Mélage, 1948).

3.2.2. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο λασαλιανό σχολείο

Στο σημείο αυτό θα γίνει λεπτομερής αναφορά σχετικά με θέση των δασκάλων στην παιδαγωγική αντίληψη του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ. Κατ' αρχάς, οι δάσκαλοι θεωρούνται φορείς της εκπαίδευσης και, συγκεκριμένα, οι διαμεσολαβητές της γνώσης. Ο λασαλιανός δάσκαλος, εφόσον είναι ο λειτουργός της αγάπης του Θεού, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι απλά ο χορηγός της γνώσης. Αντιθέτως, εκπληρώνει ένα λειτουργήμα, με απώτερο στόχο να αγγίξει πνευματικά τον μαθητή του. Ο ρόλος του διαμεσολαβητή απαιτεί από τον δάσκαλο να αποτελεί το υπόδειγμα όσων πραγμάτων απαιτεί από τους μαθητές του να εκτελέσουν (Mélage, 1948).

Ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ έχει συντάξει με σαφήνεια τις τρεις βασικές αρχές που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού σχεδίου. Κατά πρώτον, το σχολείο θεωρείται ο τόπος συνεχούς και πραγματικής υλοποίησης του σχεδίου του Θεού, δηλαδή το σχολείο είναι ο τόπος, όπου οι μαθητές θα γνωρίσουν την αληθινή αγάπη του Θεού, χάρη στους διαμεσολαβητές-δασκάλους τους. Κατά δεύτερον, αυτή η αγάπη δεν μπορεί να δοθεί στους μαθητές, εάν δεν υπάρχει σύνδεσμος μεταξύ των Αδελφών, δηλαδή των εκπαιδευτικών. Αυτό προϋποθέτει ότι οι ενήλικες, που εργάζονται

γι' αυτόν τον κοινό σκοπό, έχουν αναπτύξει ομαδικό πνεύμα μεταξύ τους. Κατά τρίτον, αυτή η ομαδικότητα δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την ολοκληρωτική αφοσίωση από τη μεριά των ενηλίκων (Hebert, 1950).

Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να δημιουργήσουν συγκεκριμένο είδος σχέσης και επικοινωνίας με τους εκπαιδευόμενους. Αυτή η σχέση βασίζεται στη μέριμνα του κάθε εκπαιδευτικού να γνωρίσει χωριστά τον κάθε μαθητή του, δηλαδή σε προσωπικό επίπεδο, και να αποκτήσει ουσιαστική επικοινωνία μαζί του. Αυτή η εξατομικευμένη γνωριμία αποσκοπεί στην καλύτερη κατανόηση των προσωπικών κινήτρων του κάθε μαθητή, των στόχων του, των φιλοδοξιών του, αλλά και των δυσκολιών που αντιμετωπίζει, ώστε να του δοθεί η ανάλογη βοήθεια και υποστήριξη. Ωστόσο, η μέθοδος που θα ακολουθήσει ο εκπαιδευτικός για να πραγματοποιήσει μια τέτοια γνωριμία δεν είναι συγκεκριμένη. Τα δύο χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει είναι η υπομονή και το αληθινό ενδιαφέρον προς τον μαθητή. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτές οι παιδαγωγικές αρχές που διατυπώθηκαν στα τέλη του 17^{ου} αιώνα, υπήρξαν, για την συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ιδέες πρωτοποριακές και καινοτόμες (Hebert, 1950).

Όσον αφορά, τώρα, στον τρόπο εργασίας των δασκάλων, η άποψη του Δελασάλ υποστήριζε την συνεργασία, δηλαδή την από κοινού εργασία, και αποδοκίμαζε σε κάθε περίπτωση την ατομική εργασία των εκπαιδευτικών. Συνεπώς, ήταν αντίθετος με το πρότυπο της εποχής του, δηλαδή με την κατ' οίκον διδασκαλία ή με τα μικρά σχολεία που λειτουργούσαν με μία τάξη, χωρίς να διαχωρίζονται οι μαθητές ανά ηλικία και γνωστικό επίπεδο, και διέθεταν έναν δάσκαλο. Γι' αυτό και ο Δελασάλ συνέστησε τις κοινότητες των Αδελφών και τα δίκτυα σχολείων, στην περίπτωση των οποίων οι δάσκαλοι ή οι Αδελφοί δέχονταν πρόθυμα τη γεωγραφική τους μετακίνηση, προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλή λειτουργία της εκάστοτε σχολικής κοινότητας. Δημιούργησε, επίσης, σχολεία με πολλές τάξεις, τα οποία, για να λειτουργήσουν ομαλά, απαιτείτο η καθημερινή συνεργασία μεταξύ των δασκάλων του, και –φυσικά- είχε καθιερώσει το τυπικό ένταξης των Αδελφών στη σχολική κοινότητα, δηλαδή τον όρκο που τους δέσμευε στην από κοινού εργασία (Hebert, 1950).

Συνεπώς, η δημιουργία ενός σχολείου σήμαινε αυτομάτως τη δημιουργία μιας εκπαιδευτικής κοινότητας. Η προσπάθεια αυτή ήταν αρκετά δύσκολη αν υπολογίσουμε την πολυμορφία των χαρακτήρων που αποτελούσαν το ανθρώπινο δυναμικό. Όμως οι δυσκολίες αυτές, που οφείλονταν στη διαφορετικότητα και στις ιδιαιτερότητες των διαφορετικών προσωπικοτήτων, μπορούσαν να προσπελαστούν χάρη στη σωστή οργάνωση της κοινοτικής ζωής. Η ιεραρχική οργάνωση, αλλά και το πνεύμα συναδελφικότητας που επικρατούσε, βοηθούσαν σημαντικά στην αποφυγή των προβλημάτων και των δυσκολιών (Hebert, 1950).

Άρα η εκπαίδευση που βασίζεται στην από κοινού εργασία αποβλέπει στο άνοιγμα των εκπαιδευτικών κοινοτήτων, ξεπερνώντας τα γεωγραφικά όρια μιας πόλης, μιας επισκοπής, ακόμα και μιας χώρας. Αυτό φαίνεται και στην

πράξη, όταν ο Δελασάλ εγκαταστάθηκε στο Παρίσι και, επίσης, όταν έστειλε δύο Αδελφούς να αναλάβουν εκπαιδευτικά καθήκοντα στη Ρώμη. Το λασαλιανό σχολείο, λοιπόν, ασπάζεται την παγκοσμιότητα (Mélage, 1948).

3.2.3. Ο θέση του μαθητή στο λασαλιανό σχολείο

Ένα ακόμη σημαντικό σημείο στις λασαλιανές παιδαγωγικές αρχές αποτελεί η ομαδική εκπαίδευση των μαθητών. Συγκεκριμένα, θεωρείται η ομαδική εκπαίδευση καλύτερη ποιοτικά σε σχέση με την ατομική, διότι στην περίπτωση της ομάδας ευνοείται η παρατήρηση, αλλά και η ανάλυση των ουσιαστικών αναγκών των μαθητών. Επίσης είναι πιο εύκολη η παροχή διαφορετικών προτύπων προς μίμηση, προκειμένου να έχουν οι μαθητές τα σωστά ερεθίσματα, με τα οποία θα δομήσουν πιο ολοκληρωμένα τις δικές τους προσωπικότητες, σε ατομικό, πλέον, επίπεδο. Ακόμη, διευρύνονται οι κοινωνικές σχέσεις και έτσι διευκολύνεται η ένταξή τους στην κοινωνία (Mélage, 1948).

Σχετικά με τη σχέση δασκάλου-μαθητή, ο Δελασάλ υποστήριξε ότι ο δάσκαλος οφείλει να βλέπει με αληθινή αγάπη τον κάθε μαθητή του χωριστά, ώστε ο δεύτερος να νιώσει, μέσα από αυτήν, την αγάπη του Θεού. Ο δάσκαλος έχει τον ρόλο του μεσολαβητή της θείας αγάπης. Βασικά στοιχεία που ορίζουν αυτή τη σχέση είναι η καλή καρδιά, η καλοσύνη, η πραότητα, η τρυφερότητα, η αγάπη και η αδελφοσύνη. Η λασαλιανή παιδαγωγική είναι, επί της ουσίας, μια πνευματική παιδαγωγική. Η χριστιανική αγάπη είναι το απαραίτητο συστατικό στοιχείο της λειτουργίας του λασαλιανού σχολείου και πρέπει να προσφέρεται ανεξαιρέτως σε όλους τους μαθητές και, κυρίως, σε όσους μειονεκτούν είτε κοινωνικά είτε γνωστικά ή συμπεριφορικά. Φυσικά, στο πνεύμα της παγκοσμιότητας που διέπει το λασαλιανό σχολείο, δεν είναι απαραίτητο όλα τα μέλη που απαρτίζουν τη σχολική κοινότητα να ασπάζονται τη χριστιανική πίστη, αλλά κρίνεται απαραίτητο να δρουν όλοι με αγάπη, μέσα σε πνεύμα αδελφοσύνης και σύμφωνα με τα ανθρωπιστικά ιδεώδη (Mélage, 1948).

Εν ολίγοις, το λασαλιανό σχολείο θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τον μαθητή, ενθαρρύνει τη δημιουργία οικειότητας μεταξύ του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευόμενου, εφόσον ο δάσκαλος έχει αποδεχτεί τη μοναδικότητα του κάθε μαθητή του χωριστά και είναι πάντοτε εσωτερικά διαθέσιμος, ώστε να μπορεί ο κάθε μαθητής να μοιραστεί μαζί του τις σκέψεις, τις προσωπικές του ανησυχίες, τις προσδοκίες, αλλά και τις ανάγκες του. Επιπλέον, το λασαλιανό σχολείο δίνει προτεραιότητα στους φτωχούς μαθητές, στους «φτωχούς» όχι μόνο ελλείπει χρημάτων, αλλά τους μη ευνοημένους κοινωνικά, συναισθηματικά, ηθικά και πνευματικά. Ο Δελασάλ έδινε τη δυνατότητα σε όλα τα παιδιά να λάβουν την εκπαίδευση που επιθυμούσαν και να πραγματοποιήσουν έτσι την επιθυμία τους για μάθηση. Βασικός στόχος είναι η καταπολέμηση κάθε μορφής αποκλεισμού και περιθωριοποίησης. Το

λασαλιανό σχολείο αγωνίζεται για την αναγνώριση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, για τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, για την προαγωγή της δικαιοσύνης, για τη διάδοση της αλληλεγγύης. Άρα ο Δελασάλ εγκαινίασε στην εποχή του την παροχή δωρεάν παιδείας (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

3.2.3.1. Η μαθητοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας ως πρόδρομος της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στα λασαλιανά σχολεία

Αν και ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ έζησε και έδρασε πριν από τρεις περίπου αιώνες, οι παιδαγωγικές του αρχές ταιριάζουν με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, πράγμα που τον καθιστά καινοτόμο για την εποχή του.

Συγκεκριμένα, καθιέρωσε την μέθοδο της μαθητοκεντρικής προσέγγισης της διδασκαλίας και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι εφαρμόζει τις βασικές αρχές αυτής της μεθόδου στην δική του παιδαγωγική μέθοδο.

Κατ' αρχάς, ο μαθητής κατέχει την προεξέχουσα θέση στη διδακτική διαδικασία και ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να βρει τρόπους να κάνει το γνωστικό υλικό ελκυστικό, ενδιαφέρον και χρήσιμο προς τις ιδιαίτερες ανάγκες του μαθητή. Επιπλέον, για να το καταφέρει επιτυχώς αυτό ο εκπαιδευτικός, οφείλει να γνωρίσει προσωπικά τον μαθητή του και να καλλιεργήσει μια υγιή σχέση δασκάλου-μαθητή, ώστε να κατανοήσει καλύτερα τις ανάγκες, να αναγνωρίσει τις ιδιαίτερες κλίσεις, την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση της οικογένειάς, καθώς και τα προσωπικά κίνητρα του μαθητή. Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να αναπροσαρμόσει το γνωστικό υλικό που θα προσφέρει στον εκπαιδευόμενο, σύμφωνα πάντα με τις πληροφορίες που έχει συλλέξει γι' αυτόν (εξατομίκευση της διδασκαλίας) και τέλος θα επιχειρήσει να εμπλέξει τον ίδιο τον μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία είτε με το να του δείχνει τον τρόπο να μαθαίνει μόνος του είτε με το να του αφυπνίζει εσωτερικά κίνητρα μάθησης (Φράγκος, 1977).

Στο σημείο αυτό μπορούμε να πούμε ότι η εφαρμογή αυτής της προσέγγισης θα οδηγήσει τρεις αιώνες αργότερα –δηλαδή στις μέρες μας– στην εξάπλωση των λασαλιανών σχολείων σε όλο τον κόσμο και στην παροχή διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης τα συνοψίζει ο Helmut Essinger σε τέσσερις βασικές αρχές, οι οποίες διακρίνονται ως εξής (Μήλιου, 2013):

- Εκπαίδευση για ενσυναίσθηση (empathy).

Με τον όρο αυτό ο Essinger εννοεί ότι πρέπει όσοι εμπλέκονται με την εκπαίδευση ατόμων διαφορετικών εθνικοτήτων να μάθουν να κατανοούν τους άλλους, να αφουγκράζονται τις προσωπικές τους ανάγκες και να μην προσπαθούν να λειτουργούν ισοπεδωτικά απέναντί τους, αλλά να τους ενθαρρύνουν να αναπτυχθούν περαιτέρω και να εξελιχθούν. Συνεπώς, πρωταρχικό μέλημα των ανθρώπων που ασχολούνται με την εκπαίδευση είναι

να ενδιαφερθούν για τα προβλήματα των άλλων και να ασπαστούν τη διαφορετικότητά τους (Μήλιου, 2013).

- Εκπαίδευση για αλληλεγγύη.

Αποτελεί τον βασικό στόχο της εκπαίδευσης σε μια ανθρώπινη κοινωνία. Κύριο μέλημα είναι η καλλιέργεια συλλογικής συνείδησης, η οποία θα αποσκοπεί στον παραμερισμό της κοινωνικής ανισότητας, του αποκλεισμού και των αδικιών εις βάρος συγκεκριμένων εθνικών ομάδων (Μήλιου, 2013).

- Εκπαίδευση για διαπολιτισμικό σεβασμό.

Στόχος εδώ είναι ο σεβασμός στην πολιτιστική ετερότητα και ο εκσυγχρονισμός, που βασίζεται και πάλι στον σεβασμό προς την ιστορική και πολιτισμική μνήμη των λαών. Επίσης προωθεί την ανάπτυξη με την ταυτόχρονη προστασία τόσο του φυσικού περιβάλλοντος όσο και του ανθρώπινου πολιτισμού. Ο αλληλοσεβασμός μεταξύ των λαών διευκολύνει τη συμμετοχή τους στους διαφορετικούς πολιτισμούς και τα αποτελέσματα που προκύπτουν μέσα από αυτή την προϋπόθεση είναι πάντα δημιουργικά και ωφέλιμα για την προσωπική εξέλιξη των εμπλεκομένων (Μήλιου, 2013).

- Εκπαίδευση εναντίον του εθνικιστικού τρόπου σκέψης.

Στην αρχή αυτή τονίζεται η ανάγκη εξάλειψης των εθνικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων, προκειμένου να προβούν οι διαφορετικοί λαοί σε γόνιμο διάλογο και σε διάνοιξη διαύλων επικοινωνίας μεταξύ τους. Εξάλλου η διαπολιτισμική εκπαίδευση προϋποθέτει την κατάργηση των εθνικών και πολιτισμικών στερεοτύπων, ούτως ώστε να καταφέρουν οι λαοί να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και να πραγματοποιήσουν έναν γόνιμο διάλογο. Με αυτόν τον τρόπο θα ανοίξει ένας δρόμος αλληλεγγύης και αλληλοκατανόησης (Μήλιου, 2013).

Δεν θα ήταν, λοιπόν, παράτολμο να πούμε ότι η μαθητοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας, που πρότεινε αρχικά ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ αποτελεί τον πρόδρομο του διαπολιτισμικού χαρακτήρα που έχει διαμορφώσει το σύγχρονο λασαλιανό σχολείο.

3.2.4. Ο τρόπος οργάνωσης της λασαλιανής εκπαίδευσης

Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνει ο Δελασάλ την εκπαίδευση βασίζεται σε συγκεκριμένες αρχές. Κατ' αρχάς, η τάξη, με την έννοια της πειθαρχίας, θεωρείται το σημαντικότερο στοιχείο, το οποίο συνιστά την καλή λειτουργία όλων των πτυχών της σχολικής δραστηριότητας. Στη συνέχεια, εξίσου σημαντική κρίνεται η αυτοπειθαρχία των μαθητών, οι οποίοι οφείλουν να είναι σιωπηλοί και ήσυχοι, προκειμένου να μπορέσουν να εμπλακούν σωστά και αποτελεσματικά στις σχολικές εργασίες τους. Με τη σιωπή υποδηλώνουν και τον σεβασμό τους προς τον δάσκαλο, αλλά και τους συμμαθητές τους και είναι το στοιχείο αυτό που ευνοεί την ανάπτυξη της εσωτερικότητας. Επιπλέον, οι δάσκαλοι οφείλουν να επαγρυπνούν, ώστε να διατηρούν τις κατάλληλες συνθήκες εργασίας και, με αυτόν τον τρόπο, να διασφαλίζουν την

επιμέλεια και την πειθαρχία από την πλευρά των μαθητών τους. Η επαγρύπνηση αυτή δεν περιορίζεται σε απλή επιτήρηση των μαθητών, αλλά στο βαθύ και ειλικρινές ενδιαφέρον για την προσωπικότητα και τις ανάγκες των μαθητών. Μάλιστα, το ενδιαφέρον για γνωριμία με τον μαθητή σε προσωπικό επίπεδο διασφαλίζει την επιτυχία της εξατομικευμένης μόρφωσης. Τελευταίο και εξίσου σημαντικό στοιχείο αποτελεί η συνεργασία των γονέων στο εκπαιδευτικό έργο, ακόμα και στην περίπτωση που οι γονείς αδυνατούν, ελλείψει ακαδημαϊκών γνώσεων, να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων (Mélage, 1948).

Η λασαλιανή παιδαγωγική προέβη και σε ορισμένες καινοτομίες, λόγω συγκεκριμένων κοινωνικών δεδομένων της εποχής. Συγκεκριμένα, ο Δελασάλ εστίασε στην αποτελεσματικότητα της μάθησης, γιατί, εφόσον απευθυνόταν σε μαθητές φτωχών οικογενειών, δεν ήθελε σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ο χρόνος που περνούσαν οι μαθητές στο σχολείο σαν χαμένος χρόνος, διότι αυτό θα είχε σαν αποτέλεσμα τη σχολική διαρροή, προκειμένου οι μαθητές να βρουν εργασία για να ζήσουν οι οικογένειές τους –φαινόμενο σύνθητες, η παιδική εργασία, στα τέλη του 17^{ου} αιώνα. Άρα, ο Δελασάλ ένιωθε την ανάγκη να βρει τρόπους να καταστήσει τη διδασκαλία αποτελεσματική και χρήσιμη για τους μαθητές του (Ρούσσοσ-Μιληδώνης, 2002).

Για τον λόγο αυτό προέβη στις εξής καινοτομίες:

- * Εφάρμοσε ταυτόχρονη διδασκαλία σε ομάδες μαθητών.
- * Οι εργασίες οργανώνονταν σύμφωνα με το επίπεδο και τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών και σύμφωνα με την πρόοδο που είχαν σημειώσει. Έτσι, λοιπόν, δημιουργήθηκαν πολλές τάξεις και η κάθε τάξη σε μικρότερα τμήματα, ώστε να διαχωρίζονται οι μαθητές σε, όσο το δυνατόν, ομογενοποιημένες -βάσει επιπέδου- ομάδες.

- * Η αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης διδασκαλίας επιτυγχανόταν με συχνή αξιολόγηση, στην οποία υποβάλλονταν οι μαθητές. Συγκεκριμένα, στο τέλος κάθε μήνα, οι δάσκαλοι έλεγχαν με συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης τις επιδόσεις των μαθητών τους, από τις οποίες διαφαινόταν ο βαθμός αφομοίωσης της διδαχθείσας ύλης. Ανάλογα με τα αποτελέσματα, οι δάσκαλοι έκριναν αν οι μαθητές τους θα προχωρήσουν να περάσουν σε ανώτερο επίπεδο διδασκαλίας ή αν ήταν απαραίτητο να επαναλάβουν τη διδασκαλία του παρόντος επιπέδου και να επαναλάβουν την ύλη (Ρούσσοσ-Μιληδώνης, 2002).

Σε κάθε περίπτωση προέχει το συμφέρον και το όφελος του μαθητή. Η επιτυχία του ακαδημαϊκού έργου επιτυγχάνεται με την αυστηρή πειθαρχία, η οποία ξεκινά από την επιμέλεια, την ακρίβεια, τη σταθερότητα στο σχολείο, τον σεβασμό για την εργασία των άλλων, αλλά και από τη συνέπεια στο έργο αυτό από την πλευρά των δασκάλων. Στην περίπτωση που ένας δάσκαλος δεν καταφέρνει να επιβάλλει επαρκώς την πειθαρχία, προβλέπεται η αντικατάστασή του, και αυτό γιατί προέχει το όφελος των μαθητών και όλη η

εκπαιδευτική διαδικασία οφείλει να συμβάλει στην ακαδημαϊκή επιτυχία τους (Mélage, 1948).

Επίσης, μεταξύ των τμημάτων της ίδιας τάξης προβλεπόταν ομοιογένεια ως προς την διδακτέα ύλη της ημέρας, ώστε σε περίπτωση απρόσμενης απουσίας του εκπαιδευτικού, να είναι εύκολη η αντικατάστασή του και έτσι να μην χάνονται μαθήματα. Με αυτόν τον τρόπο κερδίζεται η εμπιστοσύνη του γονέα προς το σχολείο και εδραιώνεται η αξιοπιστία του, εφόσον δεν υπάρχει μέρα που να μην έχει επιτελέσει το σχολείο επαρκώς τον σκοπό του, που, στη συγκεκριμένη περίπτωση, είναι να μην μείνει ο μαθητής χωρίς εργασία ή δάσκαλο (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

3.2.5. Η παγκοσμιοποίηση του Τάγματος των Χριστιανικών Σχολείων και η πολιτισμική προσαρμογή: Σεβασμός στην πολιτιστική κληρονομιά

Η επιτυχία του λασαλιανού σχολείου οφείλεται, κυρίως, στην πολιτισμική προσαρμογή. Πιο αναλυτικά, ο Δελασάλ πρότεινε την ύπαρξη ομοιομορφίας στον τρόπο λειτουργίας των Χριστιανικών Σχολείων που ίδρυσε, ωστόσο ο πρωταρχικός σκοπός υπήρξε πάντα το όφελος του μαθητή. Έτσι, το εκάστοτε σχολείο δεν είναι δυνατόν να λειτουργεί ανεξάρτητα, χωρίς δηλαδή να υπολογίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες της τοπικής κοινότητας, όπως και να μην λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές ιδιαιτερότητες των μαθητών που εκπαιδεύει. Για τον λόγο αυτό, το λασαλιανό σχολείο, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του, οφείλει να προσαρμόζεται σε όλα τα είδη με τρόπο δυναμικό, διότι η ουσία είναι να ανταποκρίνεται στις νέες και διαρκώς μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες που προκύπτουν, ώστε να επωφελούνται όλοι και, ιδιαίτερος, οι πιο στερημένες ομάδες μαθητών (Mélage, 1948).

Ιδιαίτερος, μετά τη διεθνοποίηση και την παγκοσμιοποίηση του Τάγματος των Χριστιανικών Σχολείων, η προσαρμογή, αλλά και η ενσωμάτωση νέων πολιτισμικών στοιχείων, κρίθηκε άκρως απαραίτητη. Εξάλλου η τάση και η θέληση για πολιτισμική προσαρμογή της Κοινότητας των Λασαλιανών Σχολείων φάνηκε από την αρχή της δημιουργίας της, καθώς την βασική «πελατεία» αποτελούσαν τα παιδιά των φτωχών ή των εργατών, δηλαδή των μη προνομιούχων κοινωνικών τάξεων. Αυτή η προσαρμογή και η ανταπόκριση στις ανάγκες και στις απαιτήσεις των συγκεκριμένων τάξεων άμβλυσε αρκετά τις κοινωνικές ανισότητες, καθώς τα παιδιά λάμβαναν εκπαίδευση, η οποία τα βοηθούσε στη μετέπειτα επαγγελματική εξέλιξή τους και, κατά συνέπεια, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους. Γι' αυτό τον λόγο, τα λασαλιανά σχολεία υπήρξαν ανέκαθεν πολύ αγαπητά από τις

χαμηλές κοινωνικές τάξεις και κέντριζαν το ενδιαφέρον των φτωχών οικογενειών να προσφέρουν στα παιδιά τους ακαδημαϊκή εκπαίδευση, παρ' όλη την ανέχειά τους, διότι υπήρχε το κίνητρο της κοινωνικής και προσωπικής επιτυχίας και ανέλιξης (Ρούσσοσ-Μιληδώνης, 2002).

Πριν προχωρήσουμε στην παράθεση ιστορικών παραδειγμάτων που αποδεικνύουν την πολιτιστική προσαρμογή των λασαλιανών σχολείων, είναι χρήσιμο να αποσαφηνιστεί στο σημείο αυτό η έννοια της πολιτιστικής κληρονομιάς σύμφωνα με τα όσα ορίζει η UNESCO.

Η UNESCO προκειμένου να εξασφαλίσει την παγκόσμια ειρήνη, καθώς και την αειφόρο ανθρώπινη ανάπτυξη, οργάνωσε την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό με τέτοιο τρόπο, ώστε να προωθείται ένας πολιτισμός, με στόχο να παράσχει παιδεία σε όλους, θεμελιώνοντας έτσι την πνευματική και ηθική αλληλεγγύη όλης της ανθρωπότητας. Εκτός από παιδεία, ο εκάστοτε πολιτισμός μπορεί να έχει σαν στόχο την προώθηση περιβαλλοντικής έρευνας, αλλά ακόμα και την οργάνωση επιστημονικών προγραμμάτων και ερευνών. Φυσικά, δεν δρα ισοπεδωτικά προς τον πολιτισμό των υπολοίπων χωρών, αλλά ενθαρρύνεται η έκφραση των ιδιαίτερων πολιτιστικών ταυτοτήτων, σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο. Ακόμα λαμβάνεται υπόψη και η κουλτούρα της εκάστοτε κοινωνικής ομάδας και οι ιδιαιτερότητες που αυτή εκφράζει. Επιπλέον, προστατεύεται η παγκόσμια φυσική κληρονομιά και αναζητούνται τρόποι να διευρυνθεί ακόμα πιο πολύ, και ενθαρρύνεται η ελεύθερη ροή πληροφοριών, όπως για παράδειγμα η ελευθερία του τύπου και της αλληλοεπικοινωνίας μεταξύ των πολιτών των αναπτυσσόμενων χωρών (UNESCO, 2017).

Βασική επιδίωξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να διαφυλαχθεί η κοινή πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι αποκλείει την πρόσβαση, όσων το επιθυμούν, σε αυτήν. Γι' αυτό τον λόγο καταρτίζονται προγράμματα, προκειμένου να στηρίζουν τους κλάδους της τέχνης και της δημιουργίας, καθότι αποτελούν βασικά κανάλια πρόσβασης προς τον εκάστοτε πολιτισμό. Συγκεκριμένα, ενθαρρύνεται η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών και η ύπαρξη ενιαίας αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχονται χρηματοδοτήσεις και υποστήριξη για την κατάρτιση ερευνητικών σχεδίων και παρακινείται η συνεργασία εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο τομέας της εκπαίδευσης – και ειδικά της εκμάθησης γλωσσών- αποτελεί μία από τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία συνδέεται με τον πολιτισμό και με την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, καθώς διευκολύνει την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία σε υπερεθνικό και πολυπολιτισμικό επίπεδο (Μπουτσιούκη, 2015).

Υπάρχουν αρκετά ιστορικά στοιχεία, που αποδεικνύουν την τάση αυτή για πολιτισμική προσαρμογή των Χριστιανικών Σχολείων. Κατά πρώτον, η κατάργηση της λατινικής γλώσσας, μιας «νεκρής» γλώσσας, ως γλώσσα

διδασκαλίας των Γάλλων και καθιέρωση των γαλλικής καθομιλουμένης γλώσσας στην εκπαίδευση. Κατά δεύτερον, η παροχή δωρεάν παιδείας αποτελεί ένα βασικό στοιχείο προσαρμογής, καθώς έτσι διευκολύνεται η πρόσβαση όλων των κοινωνικών στρωμάτων στο σχολείο και με αυτόν τον τρόπο καθίσταται η εκπαίδευση δικαίωμα όλων και όχι προνόμιο των λίγων. Κατά τρίτον, υπήρχε κανονισμός λειτουργίας των λασαλιανών σχολείων, ο οποίος σε αρκετές περιπτώσεις ήταν χαλαρός στην εφαρμογή του, καθώς υπήρχε κατανόηση από την πλευρά του σχολείου στις δύσκολες οικογενειακές συνθήκες που βίωναν οι μαθητές. Για παράδειγμα, μπορεί κάποιος μαθητής να μην είχε τη δυνατότητα να είναι τόσο επιμελής στην παρουσία του στο σχολείο, στην περίπτωση που οικογενειακοί, επαγγελματικοί ή οικονομικοί λόγοι δεν του το επέτρεπαν. Τέλος, η πολιτισμική προσαρμογή φαίνεται από τον μηχανισμό που τέθηκε σε εφαρμογή, προκειμένου να διατεθούν δωρεάν στους μαθητές τα σχολικά εγχειρίδια, από την εξατομικευμένη εκπαίδευση των μαθητών που είχαν ιδιαίτερες δυσκολίες ή πρωτοφανή ευφυΐα, αλλά και από τη διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος του δημοτικού σχολείου, ώστε να μην αρκείται στην απλή παροχή στοιχειώδους εκπαίδευσης, αλλά στην εκμάθηση των βασικών γνώσεων που είναι απαραίτητες στην περίπτωση κατά την οποία κάποιος μαθητής επιθυμεί να ακολουθήσει ανώτερες σπουδές. Και φυσικά, το σχολείο δεν προσέφερε μόνο ακαδημαϊκές γνώσεις, αλλά διέπλαθε προσωπικότητες με ήθος, το οποίο δεν αντιτιθόταν προς την κοινωνική τάξη προέλευσης των μαθητών (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

3.2.6. Στόχος η πολύπλευρη και ολοκληρωμένη εκπαίδευση

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι απώτερος στόχος της λασαλιανής εκπαίδευσης είναι να λάβει ο μαθητής μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση. Δηλαδή η εκπαίδευση των παιδιών και των νέων στα Χριστιανικά Σχολεία που ίδρυσε ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ αφορά ταυτοχρόνως την άσκηση του σώματος, την απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων, ώστε να διευκολύνονται οι διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών και η μεταξύ τους επικοινωνία, την αγωγή, τις ανθρώπινες αξίες, την ενδυνάμωση της θέλησης, την αυτοκυριαρχία του ατόμου μέσα στο σύνολο, την άσκηση του πνεύματος μέσα από τις σχολικές γνώσεις, αλλά και την έμπρακτη εφαρμογή του μηνύματος του χριστιανικού δόγματος (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

Η λασαλιανή εκπαίδευση, ωστόσο, εστιάζει και επιμένει στην ολοκληρωμένη ανθρωπιστική και χριστιανική εκπαίδευση των μαθητών. Γίνεται λοιπόν μια διαρκής προσπάθεια να μην παραλείπεται καμία διάσταση της προσωπικότητας του εκπαιδευόμενου κατά τη διδακτική διαδικασία. Με

αυτόν τον τρόπο δεν προσφέρεται απλώς μια στείρα γνώση, αλλά μια ουσιαστική γνώση, η οποία ενσωματώνεται στην προσωπικότητα του μαθητή και απορρέει μέσα από κάθε πράξη του καθημερινού βίου του. Γίνεται, συνεπώς, μια προσπάθεια να δημιουργηθούν δυνατές συνήθειες στους μαθητές, οι οποίες θα οδηγούν τις δραστηριότητες των μαθητών καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής τους και, οι οποίες, θα προσδίδουν μια πνευματική διάσταση (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

3.3. Τα λασαλιανά σχολεία σήμερα

Η λασαλιανή αποστολή σήμερα πραγματοποιείται και βιώνεται τόσο από τους Αδελφούς του Τάγματος, όσο και από λαϊκούς άνδρες και γυναίκες, οι οποίοι έχουν ασπαστεί τις αρχές του Τάγματος και επιθυμούν να συμμετέχουν στην εκπλήρωση της εκπαιδευτικής αποστολής και του οράματος του Δελασάλ. Πρόκειται, λοιπόν, για μια κοινή αποστολή και τα μέλη που εμπλέκονται στην εκπλήρωσή της ανήκουν στη λεγόμενη «Λασαλιανή Οικογένεια», μια οικογένεια με παγκόσμιο χαρακτήρα, αφού υπάρχουν σχολεία λασαλιανά σε όλο τον κόσμο, άρα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν και ως «Λασαλιανοί χωρίς σύνορα» (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

Η Λασαλιανή Οικογένεια έχει σαν αποστολή σήμερα να εκπαιδεύσει μια κοινωνία ανθρώπων μέσα από τις αρχές του χριστιανικού δόγματος και να προωθήσει την αδελφικότητα μέσω της ανθρωπιστικής και χριστιανικής αγωγής. Για τον σκοπό αυτό υπάρχουν λασαλιανά σχολεία σε ογδόντα δύο χώρες, στις οποίες οι Λασαλιανοί χωρίς σύνορα προσπαθούν να μεταδώσουν αξίες και ήθη, ώστε να μάθουν οι νέοι να ζουν σαν αδέρφια, και ταυτοχρόνως να αναπτύξουν ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να μάθουν να δρουν σύμφωνα με το ιδανικό της ειρήνης και με την αρχή της δικαιοσύνης (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που περιλαμβάνει η Λασαλιανή Οικογένεια δεν αφορούν μόνο την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, δηλαδή νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια και λύκεια, αλλά και προπανεπιστημιακές σχολές, σχολές κατάρτισης για μετεκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού που απασχολεί και πανεπιστήμια. Επίσης υπάρχουν οικοτροφεία και εστίες για νέους κάθε ηλικίας. Περιλαμβάνει ακόμη προγράμματα για αναλφάβητους, μετανάστες, περιπλανώμενους, πνευματικά ή σωματικά ανάπηρους, για νέους με μαθησιακά προβλήματα είτε για νέους με ιδιαίζουσα προσωπικότητα, οι οποίοι δεν μπορούν να παρακολουθήσουν το κανονικό σχολείο. Επιπλέον, υπάρχουν ποιμαντικά κέντρα στα οποία προτείνονται στους εκπαιδευόμενους ποικίλες θρησκευτικές και αποστολικές δραστηριότητες, που μπορούν να αναλάβουν να εκπληρώσουν. Τέλος, υπάρχουν ακόμη και αθλητικά κέντρα, κέντρα ψυχαγωγίας, αλλά και όμιλοι, όπου μπορούν οι νέοι να συμμετέχουν σε διάφορες κοινωνικές δραστηριότητες (Ρούσσο-Μιληδώνης, 2002).

Η Λασαλιανή Οικογένεια, ωστόσο, δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε χριστιανούς καθολικούς μαθητές, αλλά αγκαλιάζει χιλιάδες νέους που ανήκουν σε διαφορετικά δόγματα ή θρησκείες. Δηλαδή υπάρχουν πολλοί χριστιανοί ορθόδοξοι μαθητές, καθώς επίσης προτεστάντες, εβραίοι, μουσουλμάνοι, βουδιστές, ινδουιστές, σιντοϊστές, κομφουκιανιστές ή μέλη παραδοσιακών θρησκειών. Επίσης, όσον αφορά το κοινωνικό κομμάτι, η εκπαίδευση δεν γίνεται αποκλειστικά στις χώρες με μεγάλη ή μέτρια οικονομική ανάπτυξη, αλλά λαμβάνει χώρα εξίσου και στα φτωχότερα κράτη, τα οποία, ενδεχομένως, να μαστίζονται από τη βία ή ακόμα και τον πόλεμο, είτε των οποίων η πολιτική αρχή να αντιτάσσεται και να είναι απολύτως εχθρική προς το εκπαιδευτικό έργο του λασαλιανού σχολείου. Εξάλλου, βασική αρχή του λασαλιανού οράματος είναι η αποδοχή της διαφορετικότητας (Ρούσσοσ-Μιληδώνης, 2002).

Το γεγονός αυτό αποτελεί μία ακόμα απόδειξη ότι το σύγχρονο λασαλιανό σχολείο λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πολιτιστική κληρονομιά.

3.3.1. Η πολιτιστική διπλωματία της Γαλλίας και τα λασαλιανά σχολεία σήμερα

Όλη αυτή η δράση των λασαλιανών σχολείων μέσα στους αιώνες και η ταυτόχρονη εξάπλωσή τους σε όλο τον κόσμο, φανερώνει την άσκηση μιας ήπιας ισχύος, σχετικά με την γαλλική-χριστιανική κουλτούρα που προωθεί το Τάγμα, καθώς και της άσκησης μιας πολιτιστικής διπλωματίας από την πλευρά της ίδιας της χώρας, της Γαλλίας, η οποία όχι μόνο δεν αντιτίθεται στη δράση της λασαλιανής κοινότητας, αλλά φαίνεται να ενθαρρύνει τη δράση αυτή, καθώς προωθείται μέσω αυτής ο γαλλικός πολιτισμός σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να οριστούν η έννοια της πολιτιστικής διπλωματίας, καθώς και η έννοια της ήπιας ισχύος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η παραπάνω θέση.

Κατ' αρχάς με τον όρο «πολιτιστική διπλωματία» εννοούμε την άσκηση της διπλωματίας μέσω του πολιτισμού. Συγκεκριμένα, όταν ένα κοινωνικό σύνολο εξελίσσεται ιστορικά διαγράφει μία πορεία κατά την οποία διαμορφώνει ένα ενιαίο σύνολο από αξίες, ήθη, έθιμα, γνώσεις και εμπειρίες. Όλα αυτά τα στοιχεία κληρονομούνται από γενιά σε γενιά, καθώς φέρουν έναν υπερατομικό και διαχρονικό χαρακτήρα. Αυτή είναι και η έννοια του πολιτισμού. Η αξιοποίηση, συνεπώς, της πολιτιστικής διπλωματίας μπορεί να αποτελέσει τον παράγοντα ειρήνης και συμφιλίωσης, αλλά ακόμη και τον βασικό πυλώνα της οικονομίας, εφόσον μπορεί να λειτουργήσει ως πηγή εσόδων (Βασιλειάδης, 2015).

Συνοψίζοντας, η πολιτιστική διπλωματία ορίζεται ως άσκηση θεμιτής επιρροής διαμέσου του πολιτισμού. Πρόκειται για μια κυβερνητική πολιτική που αξιοποιεί τα πολιτιστικά στοιχεία της χώρας για την προβολή της στο

εξωτερικό. Ορισμένα από αυτά τα στοιχεία αποτελούν η γλώσσα, οι τέχνες, τα ήθη, τα έθιμα και οι παραδόσεις, οι πολιτιστικές αξίες και τα αγαθά. Η πολιτιστική διπλωματία χρησιμεύει σε περιπτώσεις κατά τις οποίες κάθε άλλη παραδοσιακή οδός εξωτερικής πολιτικής είτε έχει καταστεί ανεπαρκής είτε έχει κλείσει οριστικά. Επί της ουσίας, αποτελεί ένα μέσο προβολής της εκάστοτε χώρας μέσω των πολιτιστικών ανταλλαγών, οι οποίες εδραιώνουν ένα κλίμα εμπιστοσύνης και αλληλοκατανόησης με απώτερο σκοπό την αποφυγή πολιτικών κρίσεων και συγκρούσεων. Αυτή η πολιτιστική ανταλλαγή μπορεί να πραγματοποιηθεί διαμέσου της τέχνης, του αθλητισμού, της λογοτεχνίας, της μουσικής, της επιστήμης και της οικονομίας. Και φυσικά δρα σύμφωνα με τις αρχές της διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς (Βασιλειάδης, 2015).

Επιπροσθέτως, ο πολιτισμός ανήκει στους συντελεστές ισχύος ενός κράτους, οπότε η άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας συνιστά έναν πολιτικό χειρισμό μείζονος σημασίας.

Σύμφωνα, μάλιστα, με τον Joseph Nye, υπάρχουν δύο είδη ισχύος: η ήπια και η σκληρή. Με την ήπια ισχύ επιστρατεύουμε την ικανότητα να ελκύουμε και να πείθουμε, ενώ με τη σκληρή ισχύ την ικανότητα να εξαναγκάζουμε, μη λαμβάνοντας υπόψη την επιθυμία του άλλου. Η μεν ήπια ισχύς προέρχεται από τη θελκτικότητα της κουλτούρας, των πολιτικών ιδανικών, αλλά και επιλογών μιας χώρας, ενώ η σκληρή ισχύς προέρχεται από τη στρατιωτική και οικονομική δύναμη μιας χώρας. Ο ίδιος μάλιστα έχει ορίσει τον ρόλο της ήπιας ισχύος ως την ικανότητα μιας χώρας να κάνει τις άλλες να αποδέχονται τα αποτελέσματα που επιδιώκει, χωρίς τη χρήση εξαναγκασμού, αλλά αξιοποιώντας μονάχα το κύρος της (Nye, 2005).

Στην περίπτωση των λασαλιανών σχολείων διαφαίνεται ότι εφαρμόζουν ένα είδος πολιτιστικής διπλωματίας διαμέσου της παιδείας που παρέχουν, η οποία διαποτίζεται από τα γαλλικά πολιτιστικά στοιχεία. Ασκούν, συνεπώς, μια ήπια ισχύ στις χώρες δράσης τους, καθότι προσπαθούν με έναν έμμεσο τρόπο να εφαρμόσουν τις αρχές της φιλοσοφίας του Τάγματος και να δημιουργήσουν ένα ιδιαίτερο δίκτυο λασαλιανής κουλτούρας μεταξύ των μελών της Λασαλιανής Οικογένειας. Σημείο αναφοράς είναι πάντα ο ιδρυτής του Τάγματος, Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ, διαμέσου του οποίου προωθείται ο γαλλικός πολιτισμός, καθότι ο ίδιος ήταν Γάλλος στην καταγωγή. Συγκεκριμένα, στην προσπάθεια να γνωρίσουν τα μέλη της Λασαλιανής Οικογένειας τον ιδρυτή του Τάγματος και να συλλέξουν πληροφορίες γι' αυτόν, οδηγούνται αβίαστα στη γνωριμία του γαλλικού στοιχείου και γενικότερα της γαλλικής κουλτούρας και του πολιτισμού. Είναι, επομένως, αναπόφευκτη η προώθηση του γαλλικού πολιτισμού και της γαλλικής πολιτιστικής κληρονομιάς στα εκπαιδευτήρια, αλλά και στα πάσης φύσεως ιδρύματα της λασαλιανής κοινότητας, τα οποία μάλιστα δρουν και εκτείνονται σε παγκόσμιο επίπεδο.

3.3.2. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σύγχρονου λασαλιανού σχολείου

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του λασαλιανού σχολείου σήμερα, τα οποία είναι σύμφωνα με τις αρχές που πρότεινε ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ. Για τον λόγο αυτό οι Αδελφοί του Τάγματος παραμένουν στη διοίκηση των σχολείων, ώστε να μη χαθεί ο χριστιανικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης που λαμβάνουν οι νέοι από τα σχολεία αυτά (Olivé, 1991).

❖ Κατ'αρχάς, στο λασαλιανό σχολείο την κυρίαρχη θέση κατέχει ο μαθητής. Οι Αδελφοί και οι εκπαιδευτικοί τίθενται στην υπηρεσία του, προκειμένου να τον βοηθήσουν να αναπτυχθεί σαν ολοκληρωμένη προσωπικότητα και να αξιοποιήσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις ικανότητές του. Αναγνωρίζεται η μοναδικότητα του κάθε μαθητή και με γνώμονα αυτή τη διαπίστωση πραγματοποιείται η εκπαίδευση και η διαπαιδαγώγησή του (Olivé, 1991).

❖ Εν συνεχεία, εξίσου σημαντικό θεωρείται το κοινοτικό πνεύμα που κυριαρχεί στα σχολεία αυτά. Τον πυρήνα της κοινότητας αποτελούν οι μαθητές, οι οποίοι κατέχουν και τον πρωταγωνιστικό ρόλο, ενώ όσοι άλλοι εμπλέκονται στο κοινό αυτό έργο, συμπληρώνουν με την παρουσία τους την κοινότητα αυτή. Οι διευθυντές, οι εκπαιδευτικοί, το προσωπικό και οι αδελφοί έχουν αναλάβει αυτόν τον συμπληρωματικό και καθοδηγητικό ρόλο, καθ' όσον πρέπει να καλλιεργήσουν στους μαθητές το κοινοτικό πνεύμα, να συνειδητοποιήσουν ότι είναι μέλη μιας κοινότητας με ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία και ότι έχουν «αδέλφια» σε όλο τον κόσμο, τα οποία πρέπει να τα αποδέχονται αγνοώντας τις φυλετικές, κοινωνικές, εθνικές, θρησκευτικές διαφορές και έτσι να αποστραφούν κάθε είδους προκατάληψη. Και φυσικά, σύμφωνα με το πνεύμα της παγκοσμιοποίησης, οι μαθητές δεν πρέπει να προωθούν την αδελφοσύνη μόνο με λασαλιανούς μαθητές, αλλά και με τους νέους που βρίσκονται εκτός των στενών ορίων της κοινότητάς τους (Olivé, 1991).

❖ Επομένως, το λασαλιανό σχολείο, αφού πιστεύει στη μοναδικότητα των μαθητών του και εφόσον όλοι οι μηχανισμοί τίθενται στην υπηρεσία τους και στην μέγιστη ωφέλεια που μπορούν να λάβουν από αυτούς, είναι προφανές ότι η ποιότητα της εκπαίδευσης είναι το κύριο χαρακτηριστικό του. Και φυσικά, η εκπαίδευση αποκτά ουσία, όταν, όχι μόνο προωθεί στείρα γνώση, αλλά μυεί τους μαθητές στον πολιτισμό, στις πανανθρώπινες αξίες και στην πίστη. Αυτά τα τρία στοιχεία διεγείρουν με τον σωστό τρόπο τη δίψα για την αναζήτηση της αλήθειας, σε μια εποχή μάλιστα που η παραπληροφόρηση και η παραποίηση της αλήθειας είναι φαινόμενο σύνηθες (Olivé, 1991).

❖ Επιπλέον, τα λασαλιανά σχολεία είναι κατά βάση χριστιανικά σχολεία, αφού ιδρυτής τους υπήρξε ένας κληρικός, ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ. Αυτό σημαίνει ότι σαν εκπαιδευτικός οργανισμός οφείλει να εξασφαλίσει στους μαθητές του τη δυνατότητα θρησκευτικής μόρφωσης, αλλά και

συμμετοχής σε προγράμματα ποιμαντικής από εξειδικευμένους θεολόγους. Αυτό, ωστόσο, δεν απαγορεύει από τους αλλόθρησκους μαθητές να συμμετέχουν στην κοινότητα και ούτε τους απορρίπτει η ίδια η κοινότητα. Υπάρχει πάντα το περιθώριο για έναν γόνιμο διάλογο, ακόμη και για άλλες θρησκείες, πέραν του χριστιανισμού. Εξάλλου, το λασαλιανό σχολείο, όπως έχει προαναφερθεί, αποδέχεται και αγκαλιάζει τη διαφορετικότητα και το αποδεικνύει έμπρακτα με τη φοίτηση αλλόθρησκων μαθητών, αλλά και με την ίδρυση σχολείων σε αλλόθρησκα κράτη (Olivé, 1991).

❖ Ένα επιπλέον χαρακτηριστικό του λασαλιανού σχολείου αποτελεί η αλληλεγγύη με τους φτωχούς. Πρόκειται μάλιστα για την κύρια αποστολή που έχει να εκτελέσει το σχολείο αυτό, που δεν είναι άλλη από την εκπαίδευση των φτωχών και των μη προνομιούχων νέων. Αυτή υπήρξε και η αρχική αιτία για την οποία ξεκίνησε ο Δελασάλ να ιδρύει σχολεία. Ως φτωχοί ορίζονται οι υλικά άποροι, τα θύματα της κοινωνικής αδικίας, οι απάτριδες, οι περιθωριακοί, οι εγκαταλελειμμένοι, όσοι έχουν προβλήματα σχετικά με τον τομέα της μόρφωσης και όσοι αντιμετωπίζουν προσωπικά, κοινωνικά ή οικονομικά προβλήματα (Olivé, 1991).

❖ Επίσης, χαρακτηριστικό στοιχείο του λασαλιανού σχολείου αποτελεί η πίστη και η αφοσίωση με την οποία αναλαμβάνουν οι εμπλεκόμενοι να φέρουν σε πέρας τον κοινό σκοπό του Τάγματος, είτε πρόκειται για Αδελφούς είτε για λαϊκούς. Είναι στρατευμένοι όλοι ανεξαιρέτως στην από κοινού αποστολή τους (Olivé, 1991).

❖ Τελευταίο και εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο που χαρακτηρίζει τη Λασαλιανή Οικογένεια είναι η πλήρης αποδοχή του οράματος του ιδρυτή της, η έμπνευση που αντλεί από το έργο και την προσπάθεια του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ και η διαχρονικότητα του στόχου, που είναι η φροντίδα και η εκπαίδευση των φτωχών και των απαίδευτων (Olivé, 1991).

3.3.3. Ο τρόπος λειτουργίας των λασαλιανών σχολείων σήμερα

Κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στον τρόπο που λειτουργούν σήμερα τα λασαλιανά σχολεία και συγκεκριμένα στις παιδαγωγικές αρχές, στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, στο θέμα της πειθαρχίας και στα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι εκπαιδευτικοί (Ρούσσοσ-Μηλιδώνης, 2002).

Οι γενικές παιδαγωγικές αρχές που διέπουν τη λασαλιανή κουλτούρα είναι ότι η αμάθεια αποτελεί πηγή πολλών κακών, συνεπώς αυτή πρέπει να καταπολεμηθεί, εάν και εφόσον επιδιώκουμε βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, αλλά και ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά μας. Πιο συγκεκριμένα, ένας νέος απαίδευτος και ημιμαθής αποτελεί το απολωλός πρόβατο, καθώς οι κίνδυνοι είναι πολυποίκιλοι και οι ανάγκες διαβίωσης συνεχώς αυξανόμενες. Άρα, ακόμη και η στοιχειώδης, αλλά σωστή μόρφωση

και εκπαίδευση κρίνεται χρήσιμη και σκόπιμη. Προς αυτόν τον άξονα κινείται και η όλη φιλοσοφία του Τάγματος (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Αυτή η εκπαίδευση στοχεύει στο τρίπτυχο σώμα-πνεύμα-ήθος.

- Το λασαλιανό σχολείο εστιάζει στην υγεία και στην εξάσκηση του σώματος, το οποίο θα φιλοξενήσει ένα εύρωστο πνεύμα. Δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη σωματική υγιεινή, στη σωστή διατροφή, στον επαρκή χρόνο ανάπαυσης, αλλά και στην απόκτηση συνηθειών καθαριότητας για τον χώρο στον οποίο κινείται και δρα ο ίδιος ο μαθητής (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

- Σχετικά με το πνεύμα θεωρείται απαραίτητη αρετή η προσοχή και η κρίση. Ο μαθητής πρέπει να εμπλέκεται σε καταστάσεις και δραστηριότητες, οι οποίες απαιτούν την παρατήρησή του (προσοχή) και την λήψη σωστής απόφασης (κρίση). Το παιδί, συνεπώς, περισσότερο από τη συσσώρευση γνώσεων, χρειάζεται εφόδια και καλές συνήθειες για τη ζωή του (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

- Αναφορικά με την ηθική αγωγή, είναι μέλημα του παιδαγωγού να καλλιεργήσει στους μαθητές του αρετές όπως η αλήθεια, η ειλικρίνεια και η πειθαρχία. Φυσικά, αυτό θα το επιτύχει όχι με την υπερβολική αυστηρότητα και την τιμωρία, αλλά με το καλό παράδειγμα και την συμβουλή. Ο ρόλος του είναι να μάθει στο παιδί να διακρίνει το σωστό από το λάθος, το καλό από το κακό, το χρήσιμο και ωφέλιμο από το άχρηστο και ανώφελο (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Αναφορικά με το πρόγραμμα, το λασαλιανό σχολείο ακολουθεί την ύλη που ορίζει το υπουργείο παιδείας της εκάστοτε χώρας στην οποία λειτουργεί. Ωστόσο, αποσκοπεί στην μέγιστη δυνατή ποιότητα του παραγόμενου διδακτικού έργου, αλλά και στην προσφορά γνώσης, η οποία είναι χρήσιμη για την καθημερινή ζωή των μαθητών, δηλαδή να έχει εφαρμογή, και η οποία θα μπορέσει να βοηθήσει τον μαθητή στην ακαδημαϊκή ή επαγγελματική εξέλιξή του. Βέβαια, μέσα στα αντικείμενα που πρόκειται να διδαχθούν οι λασαλιανοί μαθητές, εντάσσεται και η καλή συμπεριφορά, την οποία θα μεταδώσουν οι δάσκαλοι στα παιδιά μέσα από το παράδειγμά τους και την υποδειγματική συμπεριφορά τους (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Για τον λόγο αυτό, ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο λασαλιανό σχολείο είναι πολύ σημαντικός και φέρει μεγάλο βάρος ευθύνης. Κατ' αρχάς, ο δάσκαλος πρέπει να είναι γνώστης, τουλάχιστον, του αντικειμένου που πρόκειται να διδάξει και δεν πρέπει να εφησυχάζει, αλλά να ενημερώνεται διαρκώς και να επιμορφώνεται. Οφείλει να ασκεί τη μνήμη και την κρίση του, ώστε να είναι, όσο το δυνατόν, σωστές. Εκτός από την αγάπη για το λειτούργημά του, πρέπει να είναι δίκαιος και ειλικρινής, δύο αρετές που δεσμεύεται να προβάλλει στους μαθητές του, ώστε κι εκείνοι με τη σειρά τους να τις ενσωματώσουν στην προσωπικότητά τους (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

Εν κατακλείδι, το σημαντικότερο στοιχείο για τη λειτουργία του λασαλιανού σχολείου αποτελεί η πειθαρχία. Συγκεκριμένα, η πειθαρχία διακρίνεται σε προληπτική και κατασταλτική. Στην πρώτη περίπτωση ο

εκπαιδευτικός παρατηρεί, παρακολουθεί και προσπαθεί διαρκώς να δημιουργεί το κατάλληλο σχολικό περιβάλλον. Επίσης λειτουργεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρείται η τάξη και δεν ξεχνά να επικροτεί και να επιβραβεύει τους μαθητές που είναι πειθαρχημένοι και δεν παρακωλύουν το έργο των δασκάλων τους. Η δεύτερη περίπτωση της κατασταλτικής πειθαρχίας αφορά την επιβολή ποινών και συνεπειών στους μαθητές που δεν καταφέρνουν να πειθαρχήσουν, παρ' όλες τις παρατηρήσεις που δέχονται από τους δασκάλους τους (Ρούσσο-Μηλιδώνης, 2002).

4. Ερευνητικά Ερωτήματα/Μεθοδολογία-Εμπειρική συλλογή στοιχείων

Στο σημείο αυτό θα γίνει αναλυτική παρουσίαση τόσο της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας όσο και των ερευνητικών ερωτημάτων, όπως αυτά καταγράφηκαν στο κεφάλαιο 2.1 της εισαγωγής.

Η παρούσα εργασία αποτελεί μία θεωρητική έρευνα, δηλαδή πρόκειται να γίνει περιγραφή της επικρατούσας κατάστασης και στη συνέχεια θα ακολουθήσει η ανάλυση των στοιχείων αυτών, προκειμένου να οδηγηθούμε σε, όσο το δυνατόν, πιο ασφαλή συμπεράσματα. Σύμφωνα, εξάλλου, και με τον ορισμό, η θεωρητική έρευνα ασχολείται με τη μελέτη, την ανάπτυξη και την ανάλυση των θεωριών που σχετίζονται με ένα φαινόμενο, τις οποίες χρησιμοποιούμε για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Η εμπειρική έρευνα βασίζεται στην παρατήρηση του φαινομένου και στόχος είναι να δούμε πώς αυτό λειτουργεί (Ιωαννίδης, 2005). Άρα, εδώ θα γίνει εμπειρική συλλογή των δεδομένων που αφορούν στη λειτουργία των λασαλιανών σχολείων σήμερα σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο -σε πρώτη φάση- και στη συνέχεια θα πραγματοποιηθεί λεπτομερής παρουσίαση των σχολείων που λειτουργούν στην Ελλάδα σήμερα, καθώς η χώρα μας αποτελεί την περίπτωση που θα μελετηθεί ιδιαίτερα.

4.1. Στις μέρες μας οι Λασαλιανοί Χωρίς Σύνορα προωθούν την πολυγλωσσία στα εκπαιδευτικά τους ιδρύματα ανά τον κόσμο;

Το πρώτο, λοιπόν, ερευνητικό ερώτημα που θα απαντηθεί είναι το αν και κατά πόσο προωθείται η πολυγλωσσία στα λασαλιανά σχολεία σε παγκόσμιο επίπεδο. Στόχος είναι να διερευνήσουμε κατ' αρχάς σε ποιες χώρες έχουν ιδρυθεί εκπαιδευτικά ιδρύματα και αν σε αυτά υπάρχει μια τάση να διδάσκεται μία συγκεκριμένη γλώσσα ή αν γενικά επικροτείται η προσπάθεια εκμάθησης ξένων γλωσσών. Δευτερευόντως, θα διαπιστώσουμε αν υπάρχει ιδιαίτερη προτίμηση στην εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας, η οποία ήταν και η μητρική γλώσσα του ιδρυτή του Τάγματος των Χριστιανικών Σχολείων, του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ. Με αυτόν τον τρόπο θα διαπιστωθεί αν η Γαλλία

ασκεί ορισμένως πολιτιστική διπλωματία διαμέσου των λασαλιανών σχολείων του Τάγματος, τα οποία εκτείνονται σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Έτσι θα κατανοήσουμε καλύτερα τους εκπαιδευτικούς στόχους των λασαλιανών σχολείων ανά τον κόσμο και αν όντως υποστηρίζουν μια διαπολιτισμική εκπαίδευση μέσα στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας στην οποία υπάρχουν και λειτουργούν ή αν προωθούν, εν τέλει μία ιδιαίτερη κουλτούρα, όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα από τις αρχές του Τάγματος και από τα διοικητικά του μέλη, η οποία είναι ναι μεν διεθνοποιημένη, αλλά όχι πλήρως ανοιχτή προς την παγκοσμιοποιημένη σύγχρονη κοινωνία. Δηλαδή στοχεύουν στην διαπολιτισμική εκπαίδευση σύμφωνα με τις αρχές που τη διέπουν ή ασκούν μια ήπια ισχύ, η οποία είναι συνυφασμένη με τη γαλλική-χριστιανική(καθολική) κουλτούρα.

4.2. Ποια η δράση των Λασαλιανών Χωρίς Σύνορα στις ευρωπαϊκές χώρες σε σχέση με την πολυγλωσσία;

Δεύτερο θέμα προς διερεύνηση είναι ο τρόπος που λειτουργούν τα λασαλιανά σχολεία στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και συγκεκριμένα στην επαρχία της Γαλλίας (RELEM), στην οποία συμπεριλαμβάνονται η Γαλλία, η Ελλάδα, η Γαλλική Γουϊάνα, η Ρεϋνιόν και η Ελβετία-, δηλαδή αν αναγνωρίζουν τις ανάγκες για διαπολιτισμική εκπαίδευση και αν μια τέτοια εκπαίδευση προωθείται συστηματικά. Επίσης, αυτό που θα διερευνηθεί είναι αν υπάρχει η τάση για την εκμάθηση ξένων γλωσσών που χρησιμοποιούνται, ωστόσο, από τους κατοίκους των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αν υπάρχουν εκπαιδευτικά προγράμματα και οργανωμένες εκπαιδευτικές δράσεις που να εμπλέκουν τους μαθητές σε δραστηριότητες ανταλλαγής πολιτισμικών στοιχείων, αλλά και επαφής με αλλόγλωσσους μαθητές. Δηλαδή θα μελετηθεί αν και σε ποιο βαθμό προωθείται η πολυγλωσσία στα λασαλιανά σχολεία της Ευρώπης και αν συνάδει με τις αρχές που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το θέμα της δράσης των λασαλιανών σχολείων στην Ευρώπη θα απασχολήσει ιδιαίτερω την παρούσα μελέτη, καθότι η Ελλάδα ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, κατά συνέπεια, είναι αμεσότερες οι επιδράσεις και οι επιρροές που δέχεται από το πεδίο αυτό. Επίσης, εφόσον σε κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό επίπεδο υπάρχουν σημαντικές αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στις χώρες αυτές, θα γίνει μια προσπάθεια να μελετηθεί ο βαθμός προσαρμογής των λασαλιανών σχολείων προς τις ανάγκες για μια διαπολιτισμική ευρωπαϊκή εκπαίδευση, εστιάζοντας πάντα στο θέμα της πολυγλωσσίας, η οποία συνεπάγεται, κατά έναν βαθμό, τον πολιτισμικό πλουραλισμό. Εν ολίγοις, σκοπός είναι να διαπιστωθεί αν τα λασαλιανά σχολεία στην Ευρώπη λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την πολιτιστική κληρονομιά, αλλά και την διαπολιτισμική εκπαίδευση.

Συγκεκριμένα, θα μελετηθεί το θέμα της ατομικής πολυγλωσσίας, δηλαδή η δυνατότητα που έχει ένας άνθρωπος να μιλάει περισσότερες από τρεις γλώσσες (τη μητρική του και δύο ξένες), ανεξάρτητα από τον βαθμό στον οποίο κατέχει την καθεμία (Ανδρουλάκης, 2007). Στο τέλος, θα καταστεί σαφές αν και κατά πόσο η εκπαιδευτική πολιτική που έχει σχεδιαστεί από τη Λασαλιανή Οικογένεια της Ευρώπης ικανοποιεί την εκμάθηση ξένων γλωσσών από τους μαθητές της.

4.3. Η γαλλοφωνία στα Λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας στοχεύει στην πολυγλωσσία ή στην άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας;

Το σημαντικότερο θέμα προς διερεύνηση αποτελεί η δράση των λασαλιανών σχολείων στην Ελλάδα, από την αρχή της ίδρυσης και της λειτουργίας τους στη χώρα μας και πώς εξελίχθηκε η εκπαιδευτική τους δράση με το πέρασμα των χρόνων έως σήμερα. Το ερευνητικό ερώτημα που τίθεται στο σημείο αυτό είναι αν και κατά πόσο προωθείται η πολυγλωσσία. Και δευτερευόντως, αν υπάρχει μια προτίμηση στη γαλλική γλώσσα και κουλτούρα, η οποία να προάγει τη γαλλοφωνία στην εκπαίδευση των λασαλιανών Ελλήνων μαθητών και αν πίσω από αυτή διαφαίνεται μια τάση ήπιας ισχύος του γαλλικού πολιτισμού στην Ελλάδα (άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας).

Σύμφωνα με τον ορισμό, η γαλλοφωνία εννοεί όλο τον γαλλόφωνο κόσμο, δηλαδή τους ανθρώπους που μιλούν τη γαλλική γλώσσα, ή τον γαλλόφωνο χώρο, δηλαδή τον τόπο στον οποίο ομιλείται η γαλλική γλώσσα από τους κατοίκους της περιοχής και είναι η πρώτη γλώσσα επικοινωνίας, κοινωνικοποίησης και συνδιαλλαγής μεταξύ τους, αλλά και εκπαίδευσης των μαθητών στο σχολείο είτε ως βασική γλώσσα είτε ως γλώσσα επιλογής. Ωστόσο, μπορεί να μην εννοεί έναν ορισμένο γεωγραφικό τόπο, όπου γίνεται η χρήση της γαλλικής γλώσσας, αλλά και διάσπαρτους τόπους στους οποίους οι άνθρωποι ασχολούνται όχι μόνο με την εκμάθηση της γλώσσας, αλλά και με τον γαλλικό πολιτισμό και αποδέχονται τη γαλλική κουλτούρα, με μια ευρύτερη έννοια (Farandjis, 1999).

Συνεπώς, όσον αφορά την Ελλάδα, σκοπός της έρευνας είναι η διαπίστωση αν και κατά πόσο συμβάλλει το ελληνικό λασαλιανό σχολείο στη διεθνοποίηση της εκπαίδευσης και αν προάγει μια κουλτούρα αποδοχής του πλουραλισμού και της διαφορετικότητας, δηλαδή αν λειτουργεί με βάση τις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Εξάλλου κάθε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι a priori κομμάτι μιας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας. Και όταν χρησιμοποιούμε τον όρο «παγκοσμιοποίηση», εννοούμε ένα σύνολο αλλαγών στον τομέα των αγορών και των συναλλαγών που συμβαίνουν σε ιδιωτικό επίπεδο, καθώς αυτές απελευθερώνονται σε υπερεθνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αυξάνουν τον διεθνή ανταγωνισμό τους. Αυτό συνεπάγεται και τη δυνατότητα εύκολης μετακίνησης κεφαλαίου,

αλλά και επενδύσεων από τη μία χώρα στην άλλη. Ακόμη, ο όρος αυτός σχετίζεται και με αλλαγές και εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας, εφόσον τίθεται στην υπηρεσία των παγκόσμιων συναλλαγών, καθιστώντας τες ευκολότερες. Έτσι η τεχνολογία αποκτά τον ρόλο της σύγχρονης πηγής πλούτου, αλλά και του δείκτη που μετρά και καθορίζει την οικονομική και πολιτισμική παγκόσμια δύναμη των κρατών. Άρα η παγκοσμιοποίηση δεν σχετίζεται μονάχα με τον τομέα της οικονομίας, κατέχει και πολιτισμική διάσταση (Μπουζάκης, 2006).

Η εκπαίδευση, λοιπόν, μπορεί και οφείλει να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις της εποχής μας, δίνοντας τα κατάλληλα εφόδια στους μαθητές, ώστε να είναι, αφενός μεν, καταξιωμένοι και επαρκώς καταρτισμένοι επαγγελματίες στο μέλλον και, αφετέρου, προσαρμοσμένοι στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας, η οποία απαιτεί την προβολή ήθους, καλής παιδείας και συμπεριφοράς, απαλλαγή από αισθήματα μισαλλοδοξία και ξενοφοβίας.

Επομένως, θα γίνει λεπτομερής μελέτη του έργου που παράγουν τα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας, του εκπαιδευτικού προγράμματός τους και, φυσικά, της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών και ειδικά της γαλλικής γλώσσας.

5. Ερευνητικά αποτελέσματα

Σε αυτό το σημείο θα γίνει παρουσίαση των ερευνητικών ευρημάτων, τα οποία συλλέχθηκαν με στόχο να απαντηθούν και να αποσαφηνιστούν τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας εργασίας. Σε πρώτη φάση παρουσιάζονται τα ευρήματα που αφορούν τη λειτουργία των Λασαλιανών χωρίς σύνορα σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε δεύτερη φάση παρουσιάζονται τα ευρήματα για τη δράση των Λασαλιανών χωρίς σύνορα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ σε τρίτη φάση υπάρχει αναλυτική παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας των λασαλιανών σχολείων στην Ελλάδα και συγκεκριμένα του κάθε σχολείου ξεχωριστά.

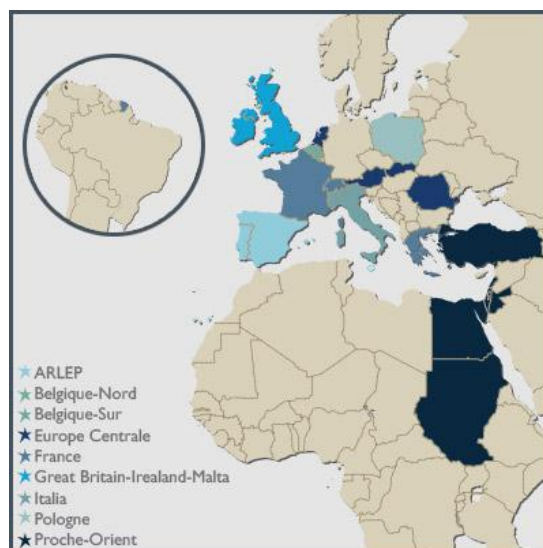
5.1. Οι Λασαλιανοί Χωρίς Σύνορα και η δράση τους σε παγκόσμιο επίπεδο

Στις μέρες μας οι Λασαλιανοί Χωρίς Σύνορα ή, αλλιώς, ο Οργανισμός La Salle, εμφανίζει ενεργό δράση σε εβδομήντα εννέα χώρες συνολικά, στις οποίες περιλαμβάνονται χίλια εκπαιδευτικά ιδρύματα διαφόρων ειδών. Για την υλοποίηση αυτού του κοινού έργου συνεργάζονται περίπου τέσσερις χιλιάδες αδελφοί και ενενήντα χιλιάδες λαϊκοί σε όλο τον κόσμο, οι οποίοι έχουν αποδεχθεί τις αρχές του λασαλιανού Τάγματος και έχουν στρατευθεί ολοκληρωτικά στην εκπαιδευτική αποστολή που έχουν αναλάβει, με στόχο να μεταλαμπαδεύσουν στους μαθητές τις αρχές και το ήθος που ορίζει η λασαλιανή κουλτούρα των ιδρυμάτων αυτών. Οι μαθητές που φοιτούν παγκοσμίως σε λασαλιανά ιδρύματα φτάνουν τις οχτακόσιες πενήντα χιλιάδες περίπου (Botana, 2008).

Τα λασαλιανά εκπαιδευτήρια και ιδρύματα βρίσκονται διάσπαρτα στις πέντε ηπείρους, ωστόσο, για την καλύτερη εποπτεία και διοίκησή τους, διακρίνονται σε πέντε περιφέρειες (ενδεικτικά, αναφέρονται και οι χώρες):

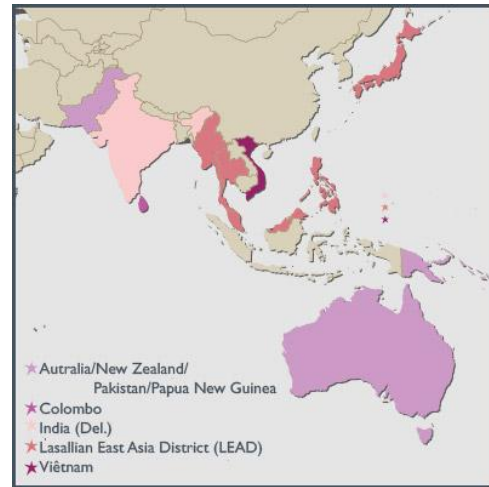
❖ Στις χώρες της Ευρώπης και της Μεσογείου (RELEM):

- ✓ Βέλγιο
- ✓ Πορτογαλία
- ✓ Κεντρική Ευρώπη
- ✓ Αυστρία
- ✓ Ουγγαρία
- ✓ Ολλανδία
- ✓ Ρουμανία
- ✓ Σλοβακία
- ✓ Γαλλία
- ✓ Ελλάδα
- ✓ Γαλλική Γουιάνα
- ✓ Ρεϋνιόν
- ✓ Ελβετία
- ✓ Ιρλανδία
- ✓ Μεγάλη Βρετανία
- ✓ Μάλτα
- ✓ Ιταλία
- ✓ Πολωνία
- ✓ Λίβανος
- ✓ Αίγυπτος
- ✓ Ισραήλ
- ✓ Ιορδανία
- ✓ Παλαιστίνη
- ✓ Νότιο Σουδάν
- ✓ Τουρκία

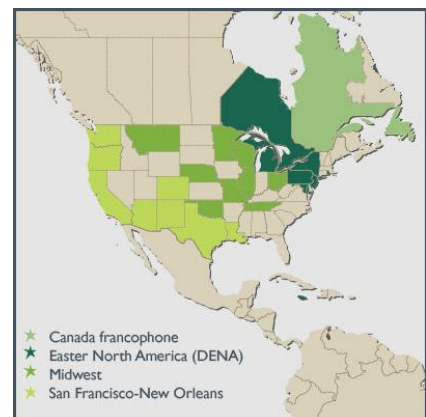
❖ Στις χώρες της Ασίας, της Αυστραλίας και του Ειρηνικού Ωκεανού (PARC):

- ✓ Αυστραλία
- ✓ Νέα Ζηλανδία
- ✓ Πακιστάν
- ✓ Παπούα
- ✓ Νέα Γουινέα
- ✓ Σρι Λάνκα
- ✓ Χονγκ Κονγκ
- ✓ Ιαπωνία
- ✓ Μαλαισία
- ✓ Μιανμάρ
- ✓ Φιλιππίνες
- ✓ Σιγκαπούρη
- ✓ Ταϊλάνδη
- ✓ Ινδία
- ✓ Βιετνάμ

❖ Στις χώρες της Βόρειας Αμερικής (RELAN):

- ✓ Καναδάς
- ✓ Τζαμάικα
- ✓ Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

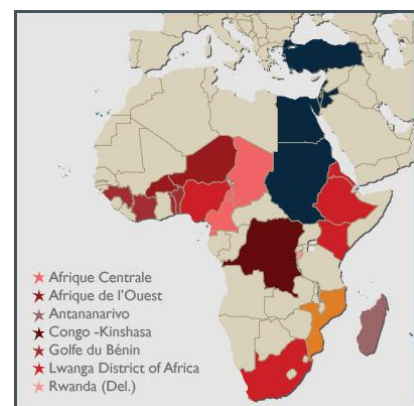
❖ Στις χώρες της Λατινικής Αμερικής (RELAL):

- ✓ Κούβα
- ✓ Αϊτή
- ✓ Μεξικό
- ✓ Πόρτο Ρίκο
- ✓ Άγιος Δομήνικος
- ✓ Αργεντινή
- ✓ Παραγουάη
- ✓ Μπογκοτά
- ✓ Βολιβία
- ✓ Περού
- ✓ Βραζιλία
- ✓ Χιλή
- ✓ Κόστα Ρίκα
- ✓ Γουατεμάλα
- ✓ Ονδούρα
- ✓ Νικαράγουα
- ✓ Παναμάς
- ✓ Ισπανία
- ✓ Κολομβία
- ✓ Εκουαδόρ
- ✓ Βενεζουέλα

❖ Στις χώρες της Αφρικής (RELAF):

- ✓ Καμερούν
- ✓ Γουινέα
- ✓ Τσαντ
- ✓ Μπουρκίνα Φάσο
- ✓ Νιγηρία
- ✓ Μαδαγασκάρη
- ✓ Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό
- ✓ Μπενίν
- ✓ Ακτή Ελεφαντοστού
- ✓ Τογκό
- ✓ Κένυα
- ✓ Αιθιοπία
- ✓ Ερυθρά Θάλασσα
- ✓ Νότια Αφρική
- ✓ Ρουάντα

(lasalle.org)

Ο οργανισμός La Salle συνεχίζει την αποστολή του προσπαθώντας συνεχώς να ανταποκριθεί επιτυχώς στην πρόκληση να παράσχει παιδεία σε φτωχούς μαθητές ή σε παιδιά και νέους που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες. Γι' αυτό και η διοίκηση του οργανισμού έχει προβεί στη σύνταξη ενός ορισμένου καταστατικού, προκειμένου να καθοδηγεί τα επιμέρους ιδρύματα και τους ανθρώπους που τα επανδρώνουν, ώστε να ακολουθούν μια κοινή γραμμή στην πορεία τους προς την επίτευξη του κοινού στόχου (Botana, 2008). Το καταστατικό αυτό προβλέπει τα εξής:

- Την ύπαρξη ενός αφοσιωμένου και έμπειρου προσωπικού, το οποίο κινητοποιεί, εμπνέει και εμπυχώνει το εκάστοτε ίδρυμα προκειμένου να λειτουργεί σωστά και προς όφελος των μαθητών του.
- Την επίδειξη ιδιαίτερης ανησυχίας από την πλευρά της Λασαλιανής Οικογένειας σχετικά με το εάν διασφαλίζονται τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων.
- Την αύξηση του αριθμού των λασαλιανών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης, αλλά και του ρόλου που διαδραματίζουν αυτά στην εκπλήρωση της εκπαιδευτικής αποστολής του Τάγματος.
- Τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης της λασαλιανής κοινότητας.
- Την κυκλοφορία εκδόσεων, αλλά και τη σύσταση προγραμμάτων, τα οποία θα προωθήσουν το έργο της κοινότητας και θα βοηθήσουν στην περαιτέρω εξέλιξή του.
- Την ενίσχυση της αυτάρκειας των λασαλιανών ιδρυμάτων σε όλο τον κόσμο, με την επάρκεια στους πόρους και στο προσωπικό.
- Την παραδοχή όλων των εμπλεκόμενων στη λασαλιανή κοινότητα ότι τόσο οι Αδελφοί όσο και οι λαϊκοί οφείλουν να συμπορεύονται στο κοινό έργο τους ως λασαλιανοί εκπαιδευτικοί (Botana, 2008).

Επιπλέον, ο οργανισμός La Salle διατυπώνει με σαφήνεια τους κοινούς στόχους της παγκόσμιας κοινότητας, οι οποίοι έχουν ως εξής:

- ❖ Η κινητοποίηση του Διεθνούς Συμβουλίου της Λασαλιανής Κοινότητας και Εκπαιδευτικής Αποστολής (CIAMEL) να εμπυχώνει και να διευθύνει τη λασαλιανή εκπαιδευτική αποστολή, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται και να ικανοποιεί τις ανάγκες των φτωχών και μη προνομιούχων μαθητών για μάθηση σε παγκόσμιο επίπεδο.
- ❖ Η διασφάλιση του λασαλιανού χαρακτήρα στην εκπαίδευση των μαθητών, αλλά και σε κάθε δραστηριότητα, ώστε να γίνεται ουσιαστική εκπαίδευση των αξιών της πίστης, καθώς και της από κοινού εργασίας.
- ❖ Η ενεργός προώθηση της κοινής κουλτούρας μεταξύ των μελών της Λασαλιανής Οικογένειας, ανεξάρτητα από τις διαφορές τους σχετικά με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις τους ή την κοινωνική τους θέση, με απώτερο σκοπό την ενδυνάμωση της σχέσης συνεργασίας και αλληλεγγύης, αλλά και την ενίσχυση της λασαλιανής τους ταυτότητας.

❖ Η ενίσχυση των ήδη υπάρχοντων ή η δημιουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, τόσο των Αδελφών όσο των λαϊκών συνεργατών, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις για εξειδικευμένο και επαρκώς καταρτισμένο προσωπικό, το οποίο θα συμβάλει σημαντικά στην προσφορά υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης.

❖ Η προτεραιότητα του Τάγματος να μεταδίδει στους εκπαιδευόμενους τις αρχές και τις αξίες, όπως προκύπτουν από το Ευαγγέλιο και από τα λόγια του Ιησού Χριστού, δικαιολογώντας έτσι και την παρουσία των Αδελφών ως κατηχητές της Λασαλιανής Οικογένειας.

❖ Η προέκταση των ενεργειών και των προσπαθειών των λασαλιανών σε σχέση με την υπεράσπιση, αλλά και τη διάδοση της χάρτας των δικαιωμάτων των παιδιών και των νέων.

❖ Η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων των λασαλιανών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και ο συντονισμός με τις ανάγκες της περιοχής, όπου λειτουργούν, ώστε να μεγιστοποιήσουν τη συνεισφορά τους στη μάθηση, στην έρευνα, στον διάλογο σε θέματα κουλτούρας και πίστεως, στην εκπαίδευση των δασκάλων και στην ανάπτυξη της κοινότητας διαμέσου της Λασαλιανής Οικογένειας.

❖ Η ενθάρρυνση αποτελεσματικών απαντήσεων από τα λασαλιανά ιδρύματα, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι φτωχοί και ευάλωτοι μαθητές βρίσκονται στα σύνορα των κοινοτήτων που κατοικούν, ώστε να γίνει δεκτή η φοίτησή τους σε αυτά και να λάβουν την απαραίτητη μόρφωση που χρειάζονται.

❖ Η ενίσχυση της δράσης των Young Lasallians (Νέοι λασαλιανοί, δηλαδή απόφοιτοι λασαλιανών ιδρυμάτων) και η ενθάρρυνση από την κοινότητα να εμπλέκονται ενεργά στο Τάγμα, στη διοίκηση των Επαρχιών, αλλά και στις περιφερειακές δομές. Απώτερος σκοπός είναι η αξιοποίησή τους στον τομέα της εκπαίδευσης των νέων λασαλιανών μαθητών και στην φροντίδα των φτωχών.

❖ Η υποστήριξη της σύνταξης και εφαρμογής ενός πλάνου επικοινωνίας με τίτλο: «Οδηγός για την Ανάπτυξη και Πλάνο Επικοινωνίας» (Guide for the Development of the Plan of Communication), προκειμένου να ενσωματωθούν πολιτικές και πρακτικές επικοινωνίας στο πλαίσιο της λασαλιανής αποστολής για εκπαίδευση.

❖ Η προώθηση και η εξασφάλιση της αυτοχρηματοδότησης με τον σχηματισμό προγραμμάτων, αλλά και με την ενθάρρυνση πρωτοβουλιών, που σχετίζονται με τη χρηματική ενίσχυση της κοινότητας.

(Botana, 2008)

5.1.1. Επικοινωνία και Τεχνολογία

Η Λασαλιανή Οικογένεια διαθέτει την υπηρεσία επικοινωνίας και τεχνολογίας, προκειμένου να επιτευχθούν ευκολότερα και αμεσότερα οι στρατηγικοί στόχοι του Τάγματος, όπως έχουν διαμορφωθεί και διατυπωθεί

από τη Γενική Γραμματεία. Η τεχνολογία, λοιπόν, και τα μέσα που μας προσφέρει τίθενται στην υπηρεσία της λασαλιανής αποστολής, ώστε να διατηρηθούν οι δεσμοί και, φυσικά, η επικοινωνία μεταξύ των λασαλιανών ιδρυμάτων παγκοσμίως. Έτσι ενισχύεται η αλληλεγγύη και η αλληλεπίδραση μεταξύ των ανθρώπων που έχουν στρατευθεί για την πραγματοποίηση του κοινού τους στόχου, με αποτέλεσμα να εμπνυχώνει ο ένας τον άλλον, αλλά ενθαρρύνεται και η επικοινωνία των μελών της λασαλιανής κοινότητας με τον «έξω» κόσμο (Schneider, 2002).

Φαίνεται μάλιστα η δράση αυτή να συμφωνεί με τους στόχους του στρατηγικού πλαισίου που έχει διαμορφώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Εκπαίδευση για τα έτη 2010-2020 και αφορά την πολυγλωσσία, όπως αυτές παρουσιάζονται στον ιστότοπο της Εθνικής Ξενόγλωσσης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (elp.enl.uoa.gr). Συγκεκριμένα, ενθαρρύνει τη χρήση νέων τεχνολογιών προκειμένου να προωθηθεί η πολυγλωσσία είτε μέσω των ΜΜΕ είτε με την κυκλοφορία πολιτιστικών έργων στην Ευρώπη .

Τα τελευταία τριακόσια χρόνια περίπου λειτουργούν (με αφητηρία τη Ρεμς της Γαλλίας) παγκοσμίως λασαλιανά ιδρύματα, τα οποία έχουν σαν στόχο την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης στα φτωχά και αδύναμα παιδιά κυρίως (Tronchot, 1992). Αυτή η απaráμιλλη ποιότητα, ο ιδιαίτερος τρόπος οργάνωσης και η ολοκληρωμένη πνευματική εκπαίδευση χαίρουν της κοινής παραδοχής, ωστόσο δεν πρέπει να παραμελείται η μνημόνευσή της. Γι' αυτό και είναι σκόπιμο η τεχνολογία να στρατεύεται υπέρ της διατήρησης και προβολής αυτής της εικόνας, ώστε το λασαλιανό έργο να γίνεται γνωστό και να κοινοποιείται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη μερίδα ανθρώπων (Schneider, 2002).

Οι στόχοι, λοιπόν, από τη χρήση της τεχνολογίας και των μέσων επικοινωνίας ορίζονται ως ακολούθως:

- ✓ Η ενθάρρυνση ενός επικοινωνιακού περιβάλλοντος, το οποίο ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ των διαφόρων λασαλιανών ιδρυμάτων.
- ✓ Η προστασία και η ενίσχυση της εικόνας που βγάζει προς τα έξω η λασαλιανή αποστολή, η οποία θα εξασφαλίσει την εύνοια των ανθρώπων, τόσο στο εσωτερικό περιβάλλον, όσο και στο εξωτερικό.
- ✓ Η δημιουργία και καθιέρωση μηχανισμών επικοινωνίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαρκής αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της Λασαλιανής Οικογένειας.
- ✓ Η δημιουργία μιας θεσμικής κουλτούρας με τη συνδρομή της τεχνολογίας και των μέσων επικοινωνίας μεταξύ των μελών της Λασαλιανής Οικογένειας, αλλά και με εξωτερικούς παράγοντες και φορείς.
- ✓ Η εξασφάλιση της τεχνολογικής κάλυψης των Γενικών Διευθύνσεων, ώστε να διευκολύνονται η επικοινωνία, η αλληλεπίδραση και ο διάλογος, που θα εξασφαλίσουν τον άρτιο συντονισμό των εκάστοτε ιδρυμάτων και, κατά συνέπεια, την επίτευξη των κοινών τους στόχων.
- ✓ Η καθιέρωση καναλιών προβληματισμού, με σκοπό τη διαπραγμάτευση των συνεπειών που θα έχουν στο μέλλον το συνταίριασμα

της τεχνολογίας με την εκπαίδευση των μαθητών, αλλά και με τη ποιμαντική των νέων.

✓ Η χρήση τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας, προκειμένου να συντονιστούν οι εκτελεστικές ενέργειες των προϊσταμένων και να αποτελέσουν έναν δυναμικό άξονα διαπραγμάτευσης όλων των τομέων της κοινής αποστολής των μελών του Τάγματος.

(Schneider, 2002)

5.1.2. Λασαλιανή Οικογένεια και εκπαίδευση

Η Γενική Γραμματεία, που έχει αναλάβει τη σύνταξη του καταστατικού σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του Τάγματος, προσπαθεί συνεχώς να αφοουγκράζεται τις ανάγκες που προκύπτουν στο έμψυχο δυναμικό της λασαλιανής κοινότητας, ώστε να μην χάνεται ποτέ η αποτελεσματικότητα των δράσεων, οι οποίες στοχεύουν, πάντα, στο μέγιστο δυνατό όφελος των εκπαιδευόμενων. Γι' αυτό, λοιπόν, έχει σαν κύριο μέλημα τη διαμόρφωση μιας παγκόσμιας προοπτικής, η οποία θα δίνει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο δράσης των λασαλιανών ιδρυμάτων ανά τον κόσμο. Η λασαλιανή κοινότητα δεν εφησυχάζει: εκπαιδεύει και καταρτίζει αδιάκοπα το προσωπικό του είτε πρόκειται για Αδελφούς, Αδελφές και συνταξιούχους Αδελφούς είτε για λαϊκούς που ανήκουν στη λασαλιανή νεολαία, εθελοντές, εκπαιδευτικούς και ανθρώπους που έχουν γνώσεις διοίκησης. Χάρη στον διαχωρισμό των λασαλιανών ιδρυμάτων με βάση τη διοικητική περιφέρεια στην οποία ανήκουν, γίνεται ευκολότερη η αναγνώριση των προβλημάτων που ανακύπτουν και υπάρχει άμεση ανταπόκριση για βοήθεια, ώστε να αντιμετωπιστεί η κατάσταση με τρόπο αποτελεσματικό. Επίσης, όταν κρίνεται απαραίτητο, οι διοικητική αρχή του Τάγματος μπορεί να προβεί σε αναδιαμόρφωση του τρόπου δράσης σε περιπτώσεις που η εργασία καθίσταται δυσλειτουργική, αλλά πάντα με τρόπο που να μην παραβιάζονται οι γενικές αρχές της λασαλιανής κοινότητας (Botana, 2008).

Στη Διεθνή Συνέλευση AIMEL που έλαβε χώρα το 2013, η Γενική Γραμματεία εξέφρασε την επιθυμία της να δημιουργηθεί ένα διεθνές κέντρο κατάρτισης, για εκείνους που επιλέγουν να στρατευθούν στη λασαλιανή κοινότητα, το οποίο θα αναλάβει πλήρως την εκπαίδευση του προσωπικού. Στην προσπάθεια αυτή οι ήδη υπάρχοντες λασαλιανοί εκπαιδευτικοί και Αδελφοί θα γνωστοποιούν τις τρέχουσες εμπειρίες τους, θα μεταλαμπαδεύουν τις γνώσεις τους και θα μοιράζονται τις σκέψεις τους σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να πραγματοποιείται η κατάρτιση των νέων λασαλιανών μελών. Για να υλοποιηθεί αυτό, το διεθνές δίκτυο εκπαίδευσης και κατάρτισης προβλέπει τη διάθεση των απαραίτητων πόρων από το ίδιο το ταμείο του Τάγματος. Η κατάρτιση αυτή, συνεπώς, αφορά το διδακτικό προσωπικό, που εργάζεται άμεσα με τους μαθητές των εκάστοτε ιδρυμάτων και, κυρίως, με το διοικητικό προσωπικό και όσους έχουν αναλάβει διοικητικές θέσεις ή

ασχολούνται με την κατάρτιση των λασαλιανών εκπαιδευτικών (Schneider, 2002).

Αυτή όμως η επιθυμία για εκπαίδευση και κατάρτιση του λασαλιανού προσωπικού απαιτεί τον συντονισμό όλων των τομέων δράσης της λασαλιανής κοινότητας. Απαιτείται ένα είδος συντονισμού, που να βελτιστοποιεί τους ανθρώπινους πόρους, αλλά και να μεγιστοποιεί τους οικονομικούς πόρους, προκειμένου να μπορούν να υλοποιηθούν υλικοτεχνικά τα προγράμματα και οι δράσεις. Ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο αποτελεί η εμπύχωση του ανθρώπινου δυναμικού με την ενθάρρυνση της αλληλεγγύης, ώστε να βοηθηθούν οι τομείς που εμφανίζουν περισσότερες ανάγκες και ελλείψεις. Σχετικά με τον τρόπο του συντονισμού, η ιεραρχία έχει ως εξής: η Γενική Γραμματεία εξυπηρετεί τις Περιφέρειες και μέσω αυτών ικανοποιούνται οι ανάγκες των Επαρχιών σε όλους τους τομείς. Επιπλέον, ενθαρρύνεται η συνεργασία με άλλες θρησκευτικές ομάδες και κοινότητες, οι οποίες διακρίνονται από παρόμοιο πνεύμα συντονισμού, βελτιστοποίησης και αλληλεγγύης (Schneider, 2002).

Ο πρώτος στόχος, λοιπόν, αφορά την απαραίτητη υποστήριξη από την πλευρά της λασαλιανής κοινότητας, ώστε να ενθαρρύνεται η ιδιαίτερη κουλτούρα των λασαλιανών ομάδων και να ενσωματώνεται με την κουλτούρα της λασαλιανής κοινότητας. Να ενισχύεται η σημαίνουσα σημασία της ύπαρξης του όρκου που δίνουν οι Αδελφοί, οι οποίοι θέλουν να αφιερώσουν τη ζωή και το έργο τους στην εκπλήρωση του κοινού εκπαιδευτικού στόχου που αναλαμβάνουν. Επίσης, να προτιμάται η τοποθέτηση των Αδελφών σε ρόλο κατηχητών στις περιφέρειες και στις επαρχίες της λασαλιανής κοινότητας (Schneider, 2002).

Ο δεύτερος στόχος αφορά τη συνεργασία της κεντρικής διοίκησης με τις περιφερειακές δομές και ιδρύματα, ώστε να σχεδιάζονται κατάλληλα προγράμματα μέσω των οποίων να διαπερνούνται στο επάγγελμα των δασκάλων οι αρχές των λασαλιανών αρχών, ύστερα να δημιουργούνται αποτελεσματικοί εκπαιδευτές κατάρτισης, εκπληρώνοντας έτσι το όραμα της λασαλιανής αποστολής, επίσης να προβλέπεται η ύπαρξη εκπαιδευτών ακόμα και για τους Αδελφούς του Τάγματος, οι οποίοι θα τους καθοδηγούν και θα τους εμπυχώνουν στο κοπιώδες έργο τους. Επιπλέον να ανανεώνονται οι αποστολές των Αδελφών, ώστε να αποφεύγεται η πνευματική κούραση και η ψυχολογική εξάντληση και, τέλος, να μελετώνται και να προτείνονται αποτελεσματικότεροι τρόποι βελτιστοποίησης των ανθρώπινων πόρων, αλλά και των υλικών πόρων, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα των προγραμμάτων κατάρτισης των νέων λασαλιανών εκπαιδευτικών (Schneider, 2002).

Τρίτος και τελευταίος στόχος είναι η προώθηση των δομών εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει το καταστατικό του Τάγματος, στο εκάστοτε Υπουργείο Εργασίας της χώρας λειτουργίας του λασαλιανού εκπαιδευτικού ιδρύματος κατάρτισης, ώστε να συνεχίζεται η νόμιμη ίδρυση και η σωστή λειτουργία των ήδη υπαρχόντων αλλά και των νέων λασαλιανών ιδρυμάτων (Schneider, 2002).

5.1.3. Έρευνα και πόροι της Λασαλιανής Οικογένειας (Lasallian Research and Resources Service)

Η υπηρεσία Lasallian Research and Resources Service πραγματοποιεί μια προσπάθεια να διερευνηθεί επιστημονικά η λασαλιανή εκπαιδευτική πολιτική, δηλαδή να μελετηθεί ιστορικά η πορεία της λασαλιανής δράσης στην εκπαίδευση και ο τρόπος με τον οποίο στοιχειοθετήθηκε ως ορισμένη παιδαγωγική μέθοδος, και, αφού κατανοηθούν οι σκοποί της λασαλιανής αποστολής, να αναγνωριστούν οι δυσκολίες και οι προβληματισμοί που προκύπτουν, ώστε να δοθούν ιδέες που θα απαντούν σε αυτές τις προκλήσεις (Botana, 2008).

Επιπλέον στόχος της υπηρεσίας αυτής είναι η παραγωγή σκέψης με την ενθάρρυνση του δημιουργικού διαλόγου, που θα συμβάλλει στην εξέλιξη και στην αναπροσαρμογή των εφαρμοσμένων εκπαιδευτικών μεθόδων και χειρισμών στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής. Για τον λόγο αυτό μελετάται ιστορικά η πορεία του Τάγματος στον τομέα της εκπαίδευσης, ώστε να κατανοηθεί ο τρόπος εξέλιξής της και να λειτουργήσει σαν πρότυπο για την μελλοντική μορφοποίηση και προσαρμογή, καθ' ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η εξέλιξη να ισοπεδώσει τις αρχές και τις αξίες που προβάλλει η λασαλιανή παιδαγωγική μέθοδος. Επιπλέον, η υπηρεσία αυτή διερευνά το θέμα της λασαλιανής εκπαίδευσης σύμφωνα με το πρότυπο των πρώτων Αδελφών, δηλαδή αντλούν οι ερευνητές την έμπνευσή τους για την εκπλήρωση του έργου τους από το συνεργατικό πνεύμα που διέκρινε ανέκαθεν τις δράσεις και τους διαλόγους των Αδελφών του Τάγματος (Botana, 2008).

Οι στόχοι, λοιπόν, του Lasallian Research and Resources Service είναι οι εξής:

- ❖ Να γίνει εμπλουτισμός της ιστορικής κληρονομιάς που σχετίζεται με το Λασαλιανό Τάγμα της Αδελφότητας των χριστιανικών σχολείων, η οποία θα βασίζεται στη χρήση πρωτογενών πηγών, που θα μπορούν να ψηφιοποιούνται και να γίνονται έτσι εύκολα διαθέσιμες στο ευρύτερο κοινό διαμέσου των τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας.
- ❖ Να συσχετίζεται η έρευνα των λασαλιανών θεμάτων εκπαίδευσης με τα σύγχρονα προβλήματα που ανακύπτουν, ώστε να λειτουργούν τα αποτελέσματά της βοηθητικά στην επίλυση και αντιμετώπισή τους.
- ❖ Να διατηρούνται και να εμπλουτίζονται τα αρχεία, οι βιβλιοθήκες και, κατά συνέπεια, και τα μουσεία που περιλαμβάνουν εκθέματα σχετικά με τη ζωή του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ, του ιδρυτή, αλλά και με την εκπαιδευτική δράση του Τάγματος μέσα στους αιώνες. Έτσι ενισχύεται και ενθαρρύνεται κάθε πρωτοβουλία και προσπάθεια για τη διατήρηση της λασαλιανής ιστορικής κληρονομιάς.
- ❖ Να προωθείται κάθε προσπάθεια διάδοσης της λασαλιανής σκέψης και κουλτούρας. Επίσης να ενθαρρύνεται το πνεύμα συνεργασίας και

αλληλεπίδρασης μέσω του οποίου και θα μεταδοθεί ευκολότερα το λασαλιανό όραμα και θα οδηγήσει στη δημιουργία νέων λασαλιανών μελών, είτε αναφερόμαστε σε Αδελφούς είτε σε λαϊκούς. Με αυτόν τον τρόπο εκπληρώνεται η εκπαιδευτική αποστολή της κοινότητας απέναντι στα φυσικά πρόσωπα που στελεχώνουν τη Λασαλιανή Οικογένεια.

❖ Να ενθαρρύνεται η ανίχνευση, αλλά και η εκπαίδευση ερευνητών και εκπαιδευτικών, οι οποίοι όχι μόνο θα εργάζονται και θα φροντίζουν για τη γνωστοποίηση και τη διάδοση των λασαλιανών αρχών στο εξωτερικό περιβάλλον, αλλά ακόμη θα συμβάλλουν με τις ιδέες τους στη παραγωγή νέας λασαλιανής σκέψης, με σκοπό να συμπληρώσει την προϋπάρχουσα. Θα αποτελέσει, εν ολίγοις, την προφητική φωνή, που θα επηρεάσει θετικά, τόσο τον εκπαιδευτικό, όσο και τον ποιμαντικό κόσμο.

❖ Να δημιουργηθεί στο μέλλον ένα ολοκληρωμένο σύστημα αρχείων, βιβλιοθηκών και μουσείων, που θα περιλαμβάνουν όλη την ιστορία της λασαλιανής κοινότητας, πληροφορίες για τις παιδαγωγικές της αρχές και οδηγίες σχετικές με τον τρόπο διεξαγωγής του ποιμαντικού έργου του Τάγματος. Με αυτόν τον τρόπο, θα έχει δημιουργηθεί ένα σημαντικό έργο, το οποίο θα ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας. (Botana,2008)

5.1.4. Γραμματεία Αλληλεγγύης και Ανάπτυξης

Οι Αδελφοί των χριστιανικών σχολείων έχει οργανώσει τη Γραμματεία Αλληλεγγύης και Ανάπτυξης, η οποία εργάζεται αδιάκοπα για την απόκτηση κεφαλαίων, προκειμένου να υπάρχουν οι οικονομικοί πόροι για τη στήριξη των δράσεων της λασαλιανής αποστολής. Εκτός αυτού, τα κεφάλαια είναι απαραίτητα στην περίπτωση που κάποιο ίδρυμα χρειάζεται οικονομική στήριξη, τεχνική βοήθεια και κατάρτιση του προσωπικού, ώστε να εξασφαλιστεί η αυτάρκειά του. Η Γραμματεία αυτή έχει σαν απώτερο σκοπό την επίτευξη των στόχων που θέτει η λασαλιανή κοινότητα στον τομέα της εκπαίδευσης με την συνδρομή οικονομικών πόρων (Schneider, 2002).

Η δράση της Γραμματείας Αλληλεγγύης και Ανάπτυξης μπορεί να οριστεί ως εξής: παρέχει βοήθεια στις αναπτυσσόμενες περιοχές της κοινότητας –και κυρίως στις πολύ φτωχές χώρες όπου έχουν ιδρυθεί εκπαιδευτήρια πάσης φύσεως- ζητώντας εξωτερική χρηματοδότηση από χορηγούς για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών λασαλιανών έργων, για την υλοποίηση αναπτυξιακών σχεδίων, για την ανάπτυξη προγραμμάτων, για την ενίσχυση της κατάρτισης του προσωπικού που στρατεύεται στη λασαλιανή κοινή αποστολή, για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων που αφορούν στην προστασία των παιδιών και των νέων, που ανήκουν σε ασθενή κοινωνική ομάδα, για την ενθάρρυνση πρωτοβουλιών σχετικά με την εκπαίδευση και κατάρτιση των νέων λασαλιανών. Επιπλέον, συμμετέχει στις υπηρεσίες μετανάστευσης και υποδοχής των προσφύγων, επικροτεί την εθελοντική

εργασία και, γενικά, συνδράμει στα αναπτυξιακά έργα που έχει αναλάβει να φέρει εις πέρας ο Ανώτερος Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου της λασαλιανής κοινότητας. Επιπροσθέτως, διαχειρίζεται την εσωτερική θεσμική χρηματοδότηση των δράσεων της κοινότητας (Schneider, 2002).

Η δράση της Γραμματείας επικεντρώνεται κυρίως στις πληγείσες περιοχές του πλανήτη μας, δηλαδή στην Αφρική, στη Νοτιοανατολική Ασία και στη Νότια Αμερική. Αυτό δεν σημαίνει, φυσικά, ότι παραμελεί τις υπόλοιπες περιφέρειες της κοινότητας, στην περίπτωση που αναδύεται κάποιο έκτακτο πρόβλημα. Εν ολίγοις, δείχνει το ίδιο ενδιαφέρον και για τις ογδόντα, περίπου, χώρες, στις οποίες υπάρχουν λασαλιανά ιδρύματα και δεν εφησυχάζει ποτέ (lasalle.org).

Πέραν από τα παιδιά και τους νέους των λασαλιανών ιδρυμάτων, η Γραμματεία Αλληλεγγύης και Ανάπτυξης ασχολείται εξίσου με παιδιά και νέους που δεν είναι μέλη της λασαλιανής κοινότητας, αλλά η ζωή τους βρίσκεται σε κίνδυνο λόγω εξωγενών παραγόντων. Γι' αυτό το λόγο, η Γραμματεία κινείται πέρα από τα σύνορα των Περιφερειών της και εκπληρώνει διαμεσολαβητικό ρόλο με τα υπουργεία των εκάστοτε χωρών προέλευσης αυτών των παιδιών και των νέων, προκειμένου να δραστηριοποιηθούν κυβερνητικοί οργανισμοί, για τη βελτίωση της ζωής τους. Στην προσπάθεια αυτή είναι πάντα ευπρόσδεκτοι όσοι επιθυμούν να βοηθήσουν εκτάκτως με τη συμβολή τους, ακόμη και αν ανήκουν σε διαφορετικές θρησκευτικές ομάδες (lasalle.org).

5.1.5. Ποιοι είναι οι Young Lasallians (Νέοι Λασαλιανοί);

Οι Young Lasallians είναι έφηβοι, νέοι και ενήλικες που επιθυμούν να εισχωρήσουν στη λασαλιανή κοινότητα, καθ' ότι έλκονται από το πνεύμα και τις αρχές του Ιωάννη-Βαπτιστή Δελασάλ και με αυτόν τον τρόπο αποσκοπούν να συμμετέχουν ενεργά στις λασαλιανές δράσεις ως φορείς της αλλαγής των συνθηκών της φτώχειας σε ορισμένες περιοχές, οι οποίες, σε συνδυασμό με την καταπολέμηση της αδικίας, είναι ικανές να μετατρέψουν άρδην τις ζωές των ανθρώπων αυτών, οι οποίοι θα λάβουν και την κατάλληλη εκπαίδευση και μόρφωση. Ο όρος λοιπόν “Young Lasallians” αναφέρεται σε μια ευρεία ομάδα νέων, οι οποίοι συνδέονται κατά βάση με το εκπαιδευτικό έργο της λασαλιανής κοινότητας (Schneider, 2002).

Το κίνημα αυτό γεννήθηκε το 2002 στο Κεμπέκ του Καναδά, όπου διεξήχθη τότε το πρώτο Διεθνές Συμπόσιο των Young Lasallians. Οι μέρες εκείνες μάλιστα συνέπεσαν με τις Παγκόσμιες Ημέρες Νεολαίας στο Τορόντο. Διοργανωτής της συνάντησης υπήρξε ο Yanick Chamberland-Richer και στο συμπόσιο αυτό συμμετείχαν εκατόν πενήντα νέοι από όλο τον κόσμο. Η συνάντηση αυτή υπήρξε καθοριστική για τη μετέπειτα απόφαση του Αδελφού Álvaro Rodríguez Echeverría, Ανώτατου Γενικού Γραμματέα της λασαλιανής κοινότητας, να δημιουργήσει το Διεθνές Συμβούλιο των Young Lasallians. Το

Διεθνές Συμβούλιο συνεδρίασε για πρώτη φορά το 2003 και έκτοτε διεξάγουν τακτική συνεδρίαση μία φορά τον χρόνο – τουλάχιστον (lasalle.org).

Το κίνημα των Young Lasallians έχει σαν στόχο την κατανόηση των κινήτρων των νέων για επαγγελματική, προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη και εξέλιξη και, έχοντας συνειδητοποιήσει τις ανάγκες αυτές, ασχολούνται αποκλειστικά με την εκπαίδευση των νέων, με τρόπο που να είναι όσο το δυνατόν ποιοτικός, ωφέλιμος και αποτελεσματικός. Βεβαίως, και οι ίδιοι οι Young Lasallians είναι έτοιμοι προσωπικά, επαγγελματικά και πνευματικά να ξεπεράσουν τα στενά όρια των συνόρων τους και να σταθούν στο πλάι των παιδιών και των νέων που θα εκπαιδεύσουν, ώστε να αφουγκραστούν τις ανάγκες τους. Εν ολίγοις, δεν λειτουργούν διεκπεραιωτικά, εκτελώντας απλά μια εργασία που τους ανατίθεται, αλλά απαντούν σε μια «κλήση» και ασπάζονται ένα όραμα και έναν κοινό σκοπό: την ουσιαστική βοήθεια και εκπαίδευση των παιδιών και των νέων που τους χρειάζονται (Schneider, 2002).

Οι Young Lasallians δεν εδρεύουν σε ένα συγκεκριμένο σημείο, αλλά υπάρχουν παντού, δηλαδή σε όποιο σημείο της Γης συναντήσουμε ένα λασαλιανό εκπαιδευτικό ίδρυμα. Η συμμετοχή τους στο εκάστοτε εκπαιδευτικό ίδρυμα προϋποθέτει τη διαμόρφωση του χαρακτήρα και των ατομικών φιλοδοξιών τους, με αποτέλεσμα η ζωή τους να μετασηματίζεται από το «λασαλιανό χάρισμα», όπως έλεγε ο ίδιος ο Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ για κάθε άνθρωπο που αναλάμβανε να ασχοληθεί με τον τομέα της εκπαίδευσης των παιδιών και των νέων (Tronchot, 1992). Το κίνημα των Young Lasallians, ωστόσο δεν είναι παντού το ίδιο, αλλά προσαρμόζεται ανάλογα με την τοπική πραγματικότητα που επικρατεί στη χώρα φιλοξενίας του εκπαιδευτικού ιδρύματος, καθώς επίσης και με τον πολιτισμό, υιοθετώντας διαφορετικές και ποικίλες μορφές σε καθεμία από τις χώρες που είναι παρούσα η λασαλιανή παρουσία στην εκπαίδευση (Schneider, 2002).

Το International Council of Young Lasallians, δηλαδή το Διεθνές Συμβούλιο των Νέων Λασαλιανών φέρει την πλήρη ευθύνη της ενότητας αυτού του κινήματος, αλλά και της υλοποίησης κοινών σχεδίων βασισμένων σε ένα κοινό όραμα. Στο συμβούλιο αυτό υπάρχει τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος από κάθε Περιφέρεια της κοινότητας (lasalle.org).

Το Διεθνές Συμβούλιο, ως είθισται, συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις για την περεταίρω ανάπτυξη του διεθνούς οράματος της λασαλιανής κοινότητας και, επίσης, για να εντοπιστούν οι νέοι που ενδιαφέρονται να εισχωρήσουν στο κίνημα και να φροντίσουν ώστε να κατανοήσουν και να ασπαστούν το πνεύμα της αποστολής του Τάγματος (lasalle.org).

Κατά την τελευταία συνεδρίαση του Διεθνούς Συμβουλίου των Young Lasallians εντοπίστηκαν τα πεδία στα οποία θα δοθεί προτεραιότητα τα επόμενα χρόνια (lasalle.org). Τα πεδία αυτά είναι τα εξής τέσσερα:

❖ Το πρώτο πεδίο αφορά την κουλτούρα που διαμορφώνεται κατά την επιλογή επαγγέλματος. Συγκεκριμένα, η αποστολή εδώ σχετίζεται με τον

τρόπο ενθάρρυνσης των νέων να επιλέγουν να ακολουθούν επαγγέλματα, τα οποία, όχι μόνο θα τους φέρουν τα απαραίτητα για να ζήσουν, αλλά που θα είναι αρκετά προσοδοφόρα, τόσο σε οικονομικό επίπεδο, όσο σε κοινωνικό-προσωπικό-συναισθηματικό. Δηλαδή οι νέοι πρέπει να καθοδηγούνται με τέτοιο τρόπο από τους εκπαιδευτικούς τους, ώστε να επιλέγουν ένα επάγγελμα που τους γεμίζει σαν προσωπικότητες και ενισχύει την ατομική ανάπτυξη και αυτοπραγμάτωση. Έτσι, λοιπόν, ο στόχος των Young Lasallians είναι να βοηθήσουν τους νέους να ανακαλύψουν την προσωπική τους τάση και τα ιδιαίτερα ταλέντα τους, προκειμένου να τίθενται με μοναδικό και αυθεντικό τρόπο στην υπηρεσία των άλλων.

❖ Το δεύτερο πεδίο σχετίζεται με την υπηρεσία που προσφέρει το κίνημα στους φτωχούς και μη προνομιούχους μαθητές. Η αρχή που επικρατεί εδώ είναι ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να συμπορεύονται με τους φτωχούς μαθητές τους σε έναν κοινό αγώνα. Μόνο τότε ο δάσκαλος μπορεί να προσφέρει ουσιαστική βοήθεια και ποιοτική μάθηση. Πρέπει να δημιουργηθεί μια σχέση αδελφότητας, κατανόησης, αλληλοϋποστήριξης και σύμπνοιας και ο στόχος είναι η έμπρακτη συμμετοχή στη βελτίωση της ζωής των φτωχών και αδυνάτων. Μόνο τότε επωφελούνται και οι δύο πλευρές.

❖ Το τρίτο πεδίο αφορά την επικοινωνία και τη δικτύωση, δηλαδή τον τρόπο με τον οποίο θα δημιουργηθεί και θα εδραιωθεί ένας ορισμένος τρόπος επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με άλλες ομάδες νέων, προκειμένου να ευνοείται ο διάλογος που θα εμπνέει τους συμμετέχοντες να εκφράζουν ιδέες, οι οποίες θα βοηθούν στη αποτελεσματικότερη, αλλά και δημιουργικότερη διεξαγωγή των αποστολών και των δράσεων της κοινότητας. Στόχος είναι η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των μελών του κινήματος των Young Lasallians, η συνειδητοποίηση ότι αποτελούν μέλη μιας οικογένειας, της Λασαλιανής Οικογένειας, και η ενίσχυση του αισθήματος αλληλεγγύης, αδελφότητας και συνεργασίας μεταξύ τους.

❖ Το τέταρτο πεδίο αναφέρεται στην βιώσιμη οργανωτική ανάπτυξη του κινήματος, δηλαδή σε εκείνες τις διαδικασίες και τις στρατηγικές, που προάγουν την μακροπρόθεσμη οργανωτική ανάπτυξη σχετικά με την αυτάρκεια, αλλά και την οικονομική ευθύνη της κοινότητας. Η προσπάθεια αυτή στοχεύει στην υποστήριξη όλων των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών από δομές, πολιτικές και διαδικασίες παρακολούθησης, οι οποίες εξασφαλίζουν την αποφυγή σφαλμάτων και, κατά συνέπεια, την ενίσχυση και συνέχεια παρόμοιων πρωτοβουλιών.

(lasalle.org)

5.1.6. Ένωση Κατηχητών της Λασαλιανής Οικογένειας

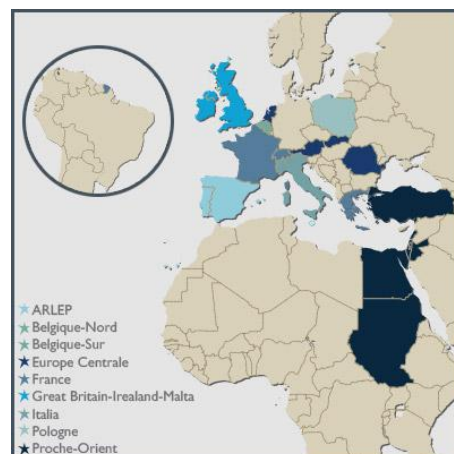
Η Ένωση των Κατηχητών του «Ιησού Εσταυρωμένου και της Μαρίας Αθανάτου» (όπως είναι ο πλήρης τίτλος), ιδρύθηκε από τον Αδελφό Teodoreto το 1914 στο Τορίνο της Ιταλίας. Στόχος της Ένωσης αυτής είναι να

βοηθήσουν τους νέους να γνωρίσουν τις αρχές της χριστιανικής πίστης και να τις ενσωματώσουν στη ζωή τους, ώστε να ζήσουν έναν βίο σύμφωνα με το χριστιανικό πρότυπο. Εξάλλου, αυτή την προσπάθεια την υποστήριξε και την ενθάρρυνε ο ιδρυτής του Τάγματος, Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ, άρα συμβαδίζει και εκφράζει απόλυτα το λασαλιανό πνεύμα (Tronchot, 1992).

Στις μέρες μας η Ένωση των Κατηχητών αποτελεί ένα κοσμικό Ινστιτούτο στο οποίο μπορούν να προσέλθουν νέοι και να παρακολουθήσουν διαλέξεις, ομιλίες, κατηχήσεις και διδασκαλίες που σχετίζονται με θέματα από την χριστιανική πίστη, τις χριστιανικές ιεραποστολές, αλλά και κάθε είδους εργασία ή δραστηριότητα, που συνδέεται με τον χριστιανισμό. Οι άνθρωποι που αποτελούν μέρος του εκπαιδευτικού προσωπικού αυτού του Ινστιτούτου είναι, κυρίως, συνειδητοποιημένοι κατηχητές, αλλά και άμεσοι συνεργάτες της λασαλιανής κοινότητας (Schneider, 2002).

5.2. Οι Λασαλιανοί χωρίς σύνορα και η δράση τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Στο κεφάλαιο αυτό θα μελετήσουμε τη δράση της λασαλιανής κοινότητας στην περιοχή της Ευρώπης, δηλαδή τη Région Lasallienne Européenne-Méditerranéenne (RELEM) – Ευρωπαϊκή και Μεσογειακή Λασαλιανή Περιφέρεια. Η συγκεκριμένη περιφέρεια είναι χωρισμένη σε επιμέρους Επαρχίες, προκειμένου να διευκολύνεται η επιτήρηση και η διοίκησή τους. Η Επαρχία που θα διερευνηθεί και θα μελετηθεί σχολαστικά είναι αυτή της Γαλλίας, η οποία περιλαμβάνει τις εξής χώρες: τη Γαλλία, την Ελλάδα, τη Γαλλική Γουιάνα, τη Ρεϊνιόν και την Ελβετία. Ο λόγος για τον οποίο θα μελετηθεί αποκλειστικά η περιφέρεια της Γαλλίας είναι επειδή σε αυτήν υπάρχει η χώρα μας, η Ελλάδα, η οποία αποτελεί μελέτη περίπτωσης της παρούσας εργασίας και θα παρουσιαστεί η λασαλιανή δράση σε αυτήν ξεχωριστά στο επόμενο κεφάλαιο.

5.2.1. Επαρχία της Γαλλίας

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν επιγραμματικά τα ευρήματα που συλλέχθηκαν σχετικά με την διδασκαλία ή μη ξένων γλωσσών, αλλά και με το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του κάθε λασαλιανού σχολείου των χωρών που μελετώνται.

5.2.2. Λασαλιανά Σχολεία της Γαλλίας

- *Lycée Technique Privé de La Salle*

Στο εκπαιδευτήριο αυτό γίνεται μια προσπάθεια προώθησης της ευρωπαϊκής παιδείας, καθ' όσον στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει την πολιτιστική γνωριμία με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και την εκμάθηση γλωσσών που ομιλούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τα γερμανικά, τα αγγλικά, τα ισπανικά και τα ιταλικά. Επιπλέον, το πρόγραμμα αυτό ενθαρρύνει τη γνωριμία των Γάλλων μαθητών με τις συνήθειες των άλλων ευρωπαϊκών λαών, όπως είναι τα ήθη και τα έθιμα, οι τέχνες, τα γράμματα και η γαστρονομία. Ακόμη, διοργανώνει και εκπαιδευτικά ταξίδια σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως για παράδειγμα στην Ιρλανδία. (<http://www.lyceedelasalle.com>)

- *École et Collège de La Salle*

Σε αυτό το λασαλιανό σχολείο ενθαρρύνεται η εξειδικευμένη κατάρτιση στην αγγλική γλώσσα και δίνεται η δυνατότητα, προαιρετικά σε όποιον μαθητή επιθυμεί, να εμβαθύνει στην αγγλική γλώσσα και να εστιάσει, κυρίως, στην προφορική εξάσκησή της. Το πρόγραμμα αυτό ονομάζεται “European English Class” και περιλαμβάνει, εκτός από την σε βάθος μελέτη της αγγλικής γλώσσας, την προετοιμασία για σπουδές σε μια ξένη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται συνεπώς για μια πρωτοβουλία που αποβλέπει στο άνοιγμα του σχολείου προς την Ευρώπη, διευρύνοντας έτσι τους ορίζοντες των μαθητών για τις ακαδημαϊκές αποφάσεις που θα λάβουν στο μέλλον και, για να ενισχυθεί αυτή η διάθεση, προγραμματίζονται ετησίως εκπαιδευτικά ταξίδια και ανταλλαγές μαθητών σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. (<http://www.lasalle-amiens.org>)

- *Collège La Cathédrale La Salle*

Το σχολείο αυτό εστιάζει κυρίως στην ενασχόληση των μαθητών με τις τέχνες, όπως το θέατρο, τη μουσική, τα εικαστικά, ενώ περιλαμβάνει και ειδικό τμήμα για παιδιά και νέους με δυσλεξία. Δεν γίνεται κάποια ιδιαίτερη αναφορά στο θέμα της διδακτικής των ξένων γλωσσών.

(<http://www.lacathedrale-lasalle.fr/>)

- *Groupe Scolaire La Salle Saint-Joseph*

Στο πρόγραμμα σπουδών του σχολείου αυτού γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας, χωρίς όμως να περιγράφεται σαφώς ο στόχος για τον οποίο επιλέγεται αυτή η γλώσσα ή αν σχετίζεται με τη συμμετοχή σε κάποιο διεθνές ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Ενδεχομένως να πρόκειται, απλά, για την πρώτη ξένη γλώσσα εκμάθησης των μαθητών.

(<http://stjoargentre.over-blog.com>)

- *Collège Saint Jean-Baptiste*

Στο συγκεκριμένο σχολείο λειτουργεί όμιλος αγγλικών, του οποίου ο τρόπος λειτουργίας δεν διευκρινίζεται, ενώ παράλληλα υποστηρίζεται πρόγραμμα ανταλλαγής μαθητών, δηλαδή είτε υποδέχονται και φιλοξενούν ξένους Ευρωπαίους μαθητές είτε ταξιδεύουν σε ξένες ευρωπαϊκές χώρες και φιλοξενούνται οι Γάλλοι μαθητές από τις οικογένειες των παιδιών της χώρας υποδοχής, οι οποίοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό. Επιπλέον, υπάρχει μια τάση γνωριμίας με την κουλτούρα άλλων ευρωπαϊκών χωρών, καθώς, για παράδειγμα, γιόρτασαν την ημέρα του Αγίου Πατρικίου, γιορτή με ιρλανδικές ρίζες. (<https://college-st-jean-baptiste.com/>)

- *École Ste-Marie*

Στο εκπαιδευτήριο αυτό λειτουργεί ένα πρόγραμμα, όχι μόνο διδασκαλίας και εξάσκησης της αγγλικής γλώσσας, αλλά και γνωριμίας με τον αγγλικό πολιτισμό γενικότερα. Το πρόγραμμα αυτό ονομάζεται “More English, More Language” και, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, πραγματοποιεί ένα ταξίδι, κάθε σχολικό έτος, στη Μεγάλη Βρετανία, σαν μια προσπάθεια για άνοιγμα προς την Ευρώπη, αλλά και γνωριμίας με έναν ξένο ευρωπαϊκό λαό. (<http://www.ecole-saintemarie-arradon.com>)

- *Lycée Agricole et Horticole Privé – Kerplouz LaSalle*

Το συγκεκριμένο εκπαιδευτήριο αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθ’ ότι αποτελεί ιδιωτικό πανεπιστήμιο της Γεωπονικής Σχολής. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών προβλέπεται η συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus+, με απώτερο σκοπό την ανάπτυξη της κινητικότητας των σπουδαστών σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη δημιουργία συνεργασίας και διασύνδεσης με ξένα πανεπιστήμια της Ευρώπης. Όσο για το θέμα της εκμάθησης ξένων γλωσσών δεν αναφέρεται κάτι συγκεκριμένο, αν και η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το Erasmus+, απαιτεί προϋποθέτει την επαρκή γνώση και χρήση κάποιας ξένης ευρωπαϊκής γλώσσας. (<https://www.kerplouz.com>)

- *Groupe Scolaire St. Joseph – La Salle*

Στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για ένα τεχνικό λύκειο, δηλαδή ένα σχολείο που προσφέρει επαγγελματική κατάρτιση στους μαθητές του. Αναφορά για διδασκαλία ξένων γλωσσών δεν γίνεται, όμως ορίζονται και πραγματοποιούνται ετησίως ταξίδια στην Ευρώπη, με όχι σαφείς σκοπούς, αλλά με πιο ελεύθερη πρόθεση, όπως είναι η γνωριμία με ξένους πολιτισμούς και η επαφή με δημοφιλή αξιοθέατα και έργα τέχνης του εξωτερικού, αλλά και η επικοινωνία με αλλοδαπούς. (<https://www.saint-joseph-auxerre.fr>)

- *Ensemble scolaire Jeanne d'Arc*

Το επαγγελματικό λύκειο Jeanne d'Arc κατέχει τον τίτλο “Europro”, ο οποίος δίνει τη δυνατότητα στους νέους μαθητές να κάνουν πρακτική στο επάγγελμα που σπουδάζουν με διάρκεια τεσσάρων εβδομάδων σε μία εταιρεία της Ευρώπης. Ο στόχος είναι διπλός: κατά πρώτον, να δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές να αποκτήσουν μια σχετική και ουσιαστική εμπειρία πάνω στο επάγγελμα που τους αφορά και, κατά δεύτερον, να τους δώσει ευκαιρίες για τη μελλοντική τους επαγγελματική καριέρα. Μέχρι σήμερα οι χώρες που συνεργάζονται για τη διεξαγωγή του προγράμματος αυτού είναι η Μεγάλη Βρετανία, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Γερμανία.

(<http://www.jarcavallon.com>)

- *Ensemble scolaire St. Jean-Baptiste de La Salle*

Το εκπαιδευτήριο αυτό περιλαμβάνει όλες τις βαθμίδες, από την πρώτη μέχρι και την τρίτη. Δεν πραγματοποιεί κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα εκμάθησης ξένων γλωσσών ούτε και εφαρμόζει ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης. Το μόνο σημείο που αξίζει να αναφέρουμε είναι η ιδιαίτερη φροντίδα που λαμβάνουν οι μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που εμφανίζουν προβλήματα συμπεριφοράς ή μαθησιακά και, κατά συνέπεια, λαμβάνουν εξατομικευμένη εκπαίδευση από ειδικό παιδαγωγό.

(<http://www.lasalle84.net>)

- *École et Collège La Salle – Saint-Bernard*

Στο κολέγιο αυτό διδάσκεται η αγγλική ως πρώτη ξένη γλώσσα και δίνεται η δυνατότητα να συνδυαστεί και με μία δεύτερη γλώσσα, όπως τα γερμανικά, τα ισπανικά και τα κινέζικα. Επίσης ενθαρρύνονται οι διεθνείς ανταλλαγές μαθητών, προκειμένου να έρθουν σε άμεση επικοινωνία και επαφή με ξένους λαούς, καθώς και με τον πολιτισμό τους. (<http://www.saintbernard-bayonne.fr>)

- *Institut Polytechnique La Salle Beauvais*

Το εκπαιδευτικό αυτό ίδρυμα αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση και λειτουργεί ως ιδιωτικό Πολυτεχνείο. Το πανεπιστήμιο αυτό συμμετέχει σε προγράμματα διεθνή (ευρωπαϊκά), όπως είναι το Erasmus+, αλλά επίσης εφαρμόζει και το πρόγραμμα UniLasalle, κατά το οποίο οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε ένα λασαλιανό πανεπιστήμιο ξένης χώρας και, μάλιστα, με διάρκεια ενός εξαμήνου. Αντίστροφα και το ίδιο το πανεπιστήμιο αποτελεί χώρο υποδοχής ξένων φοιτητών που θέλουν να ζήσουν αυτή την εμπειρία ανταλλαγής και να γνωρίσουν τον γαλλικό πολιτισμό κατά τη διαμονή τους. (<https://www.unilasalle.fr>)

- *Collège La Salle Saint-Laurent*

Το κολέγιο αυτό προγραμματίζει ετησίως εκπαιδευτικά ταξίδια είτε στη Μεγάλη Βρετανία είτε στη Γερμανία είτε στην Ισπανία. Ο στόχος ορίζεται με σαφήνεια και είναι ο εξής: η ανάπτυξη των γλωσσικών γνώσεων, η πρακτική εφαρμογή της ξένης γλώσσας μέσω της επικοινωνίας, αλλά και η γνωριμία ενός άλλου πολιτισμού και ο εμπλουτισμός των γνώσεων και των εμπειριών των μαθητών. Πρόκειται, λοιπόν, για εκπαιδευτικά ταξίδια, που συμπληρώνουν θαυμάσια την παραδοσιακή διδασκαλία ξένων γλωσσών, όπως πραγματοποιείται στη σχολική αίθουσα. (<http://www.stlaurent-blain.fr>)

- *Ensemble Scolaire Privé Saint Genès La Salle*

Το δημοτικό σχολείο δίνει ιδιαίτερο βάρος στη διδασκαλία και εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας. Το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει την απόκτηση αγγλικών διπλωμάτων από τους μαθητές, πριν την αποφοίτησή τους από το δημοτικό, που πιστοποιούν τη γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ο βασικός στόχος είναι να μπορούν να επικοινωνούν στην αγγλική γλώσσα με περίσσεια άνεση και σωστή προφορά. Για τον λόγο αυτό, διδάσκονται στα αγγλικά το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, αλλά και όλες οι αθλητικές δραστηριότητες στις οποίες μπορεί να συμμετέχουν οι μαθητές. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται οι μαθητές να σκέφτονται στα αγγλικά και να κατανοούν σε βάθος τα νοήματα, χωρίς να χρειάζεται να μεταφράζουν, από μέσα τους, στη μητρική τους γλώσσα. (<http://www.saint-genes.com>)

- *Collège Nazareth*

Στο κολλέγιο αυτό δίνεται προτεραιότητα σε ταξίδια και εκδρομές εντός της Γαλλίας, με στόχο την εμπλοκή και την ανάμειξη των μαθητών σε αθλητικές δραστηριότητες. Δεν γίνεται καμία αναφορά για διδασκαλία ξένων γλωσσών ή για συμμετοχή σε διεθνή εκπαιδευτικά προγράμματα. (<http://www.college-nazareth.com>)

- *Groupe Scolaire St Jean-Baptiste de La Salle*

Σε αυτό το εκπαιδευτήριο παρέχεται εξατομικευμένη υποστήριξη σε αδύνατους μαθητές στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ στη δευτεροβάθμια λειτουργεί ως τεχνικό λύκειο επαγγελματικής κατάρτισης. Στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται κάποια ιδιαίτερη αναφορά σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών ή με την παροχή ευρωπαϊκής εκπαίδευσης. (<http://www.lasalle-bourges.net>)

- *Ensemble scolaire La Croix Rouge La Salle*

Το σχολείο αυτό ενθαρρύνει την πολυγλωσσία και τη διεθνή εκπαίδευση των μαθητών του. Συγκεκριμένα, λειτουργούν αγγλικά και ισπανικά ευρωπαϊκά τμήματα σε όλες τις σχολικές βαθμίδες (κολέγιο, γενικό και τεχνικό λύκειο, επαγγελματικό λύκειο) και, μάλιστα, διατίθενται είκοσι πέντε καταρτισμένοι εκπαιδευτικοί, ικανοί να διδάξουν τα μαθήματά τους εξ'

ολοκλήρου σε μια ξένη γλώσσα. Προβλέπεται και η συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα στις ΗΠΑ, στον Καναδά, στην Πολωνία, στη Σλοβενία, στο Βιετνάμ, στη Γερμανία, στη Δανία, στην Ιταλία, στην Ισπανία και στην Πορτογαλία. Επιπλέον, οι μαθητές τους σχολείου αυτού έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το Erasmus+. Ακόμη, παρέχονται και πιστοποιήσεις για την αγγλική και την ισπανική γλώσσα, ενώ υπάρχει δυνατότητα εκμάθησης της ιαπωνικής γλώσσας. Τέλος, τα προγράμματα “Voltaire” και “Brigitte Sauzay” επιτρέπουν στους Γερμανούς μαθητές του γυμνασίου να παρακολουθούν μέρος της σχολικής τους εκπαίδευσης στη Γερμανία και να λάβουν έναν δάσκαλο-ανταποκριτή. (<http://www.lacroixrouge-brest.fr>)

- *De La Salle Castres*

Στο παρόν εκπαιδευτήριο λειτουργεί το πρόγραμμα “Loisirs et Culture”, στο οποίο συμμετέχουν μαθητές που επιθυμούν να εξασκηθούν στην αγγλική και ισπανική γλώσσα. Για τον σκοπό αυτό διοργανώνονται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους εκπαιδευτικά ταξίδια στις αντίστοιχες χώρες, δηλαδή στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ισπανία. (<http://www.delasallecastres.fr>)

- *Ensemble Scolaire La Salle Saint-Charles*

Σε αυτό το σχολείο ενθαρρύνονται οι ανταλλαγές μαθητών, αλλά και τα ταξίδια στο εξωτερικό. Στόχος είναι να εμπλουτιστούν οι γνώσεις των μαθητών και η επαφή τους με ξένους λαούς. Είναι μια τάση παγκοσμιοποίησης της γνώσης τους. Επίσης, λειτουργεί πρόγραμμα εκμάθησης και εξειδίκευσης σε ξένες γλώσσες, όπως τα αγγλικά και τα γερμανικά. Αυτό τον γλωσσικό εμπλουτισμό ενισχύουν και οι ανταλλαγές των μαθητών. Συνήθως οι χώρες φιλοξενίας των μαθητών είναι η Γερμανία, η Ιταλία, η Ιρλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ισπανία. (<http://www.saintcharles84.org>)

- *Ensemble scolaire La Salle Clermont-Ferrand*

Το συγκεκριμένο εκπαιδευτήριο δεν παρέχει πληροφορίες για τον τρόπο διδασκαλίας των ξένων γλωσσών, αλλά διοργανώνει ετησίως ταξίδια στην Ισπανία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, μέσα από τα οποία οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τους λαούς που επισκέπτονται, χρησιμοποιούν τη γλώσσα, άρα κάνουν πρακτική εξάσκηση, και γνωρίζουν τον πολιτισμό τους. (<http://www.lasalle63.fr>)

- *Collège Privé Immaculée-Conception- La Salle*

Στο κολέγιο λειτουργεί, στο πλαίσιο λειτουργίας των απογευματινών δραστηριοτήτων, όμιλος διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας, ενώ προβλέπονται ετησίως ταξίδια σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως στη Γερμανία, στην Ισπανία, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιταλία. Επιπλέον λεπτομέρειες

για τον τρόπο διεξαγωγής των ενισχυτικών μαθημάτων του ομίλου αγγλικών δεν δίνονται, ούτε και για τον τρόπο διεξαγωγής των ταξιδιών στο εξωτερικό (προϋποθέσεις και όροι συμμετοχής). (<http://www.ic44.org/>)

- *Collège La Salle Saint-Martin*

Το κολέγιο ενθαρρύνει την ενίσχυση της αδελφοσύνης και της επικοινωνίας μεταξύ των Αδελφών των λασαλιανών σχολείων, ώστε να ενισχυθεί η παγκοσμιοποίηση του ποιμαντικού έργου των χριστιανικών σχολείων. (<http://lasallefrance.fr>)

- *Groupe Saint Joseph La Salle*

Ο όμιλος αυτός προσφέρει εκπαίδευση όλων των βαθμίδων, αλλά ακόμη περιλαμβάνει, εκτός από ενιαίο γενικό λύκειο, και τεχνικό λύκειο επαγγελματικής κατάρτισης. Στην περίπτωση αυτή δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να φοιτήσουν με υποτροφία σε συνεργαζόμενο σχολείο της πόλης Μόντρεαλ, της γαλλικής επαρχίας του Κεμπέκ, που βρίσκεται στον Καναδά. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ένα εκπαιδευτικό δίκτυο επικοινωνίας μεταξύ των σχολείων των δύο ηπείρων, αλλά επίσης ενισχύεται η ανταλλαγή ιδεών, σκέψεων, κουλτούρας και το πνεύμα της παγκοσμιοποίησης. (<https://www.stjodijon.com>)

- *Lycée polyvalent Pasteur Mont-Roland groupe La Salle*

Η σχολή διοργανώνει κάθε ακαδημαϊκό έτος προγράμματα πρακτικής εξάσκησης στο εξωτερικό, τα οποία αφορούν τους σπουδαστές των επαγγελματικών σχολών. Τα προγράμματα αυτά λειτουργούν υπό την αιγίδα του ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού προγράμματος Erasmus+ και επιχορηγούνται από το κράτος.

Ακόμα και μετά την απόκτηση του πτυχίου, οι σπουδαστές μπορούν να επωφεληθούν από τη δυνατότητα που τους προσφέρεται για κινητικότητα σε ένα πανεπιστήμιο του εξωτερικού, μέσω του προγράμματος Erasmus+. Οι χώρες που προσφέρονται για την υλοποίηση αυτής της κινητικότητας είναι όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και η Βιέννη. (<http://pasteurmontroland.com>)

- *Lycée technologique Privé La Salle Deforest-de-Lewarde*

Πρόκειται για ένα τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στο οποίο το πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται καμία ιδιαίτερη αναφορά για την εκμάθηση ξένων γλωσσών ή τη συμμετοχή σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα σπουδών. (<http://ddl-lasalle.com>)

- *Collège Catholique Jeanne d'Arc*

Στο Κολέγιο λειτουργεί το πρόγραμμα “PARCOURS D'EDUCATION LINGUISTIQUE ET CULTURELLE”, στο οποίο οι μαθητές εξειδικεύονται

στην αγγλική, την ισπανική και τη γερμανική γλώσσα με απώτερο στόχο την απόκτηση των ανώτερων διπλωμάτων, που πιστοποιούν ότι ο κάτοχός του έχει άριστη γνώση της γλώσσας αυτής. Επιπλέον, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τις παραπάνω γλώσσες σε βάθος, καθώς γίνεται εκμάθηση και της αντίστοιχης αρχαίας γλώσσας. Έτσι πραγματοποιείται μια πολιτιστική σύνδεση του παρελθόντος με το παρόν και μελετάται η εξέλιξή αυτή ανά τους αιώνες. (<http://www.collegejeannedarcfougeres.fr>)

- *Collège de La Salle (À l'Aigle)*

Στο Κολέγιο αυτό δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, καθώς και στο διεθνές άνοιγμα των μαθητών, με ταξίδια στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, οι γλώσσες που διδάσκονται είναι τα γερμανικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα κινέζικα και τα αγγλικά. Σχετικά με τα αγγλικά, λειτουργούν και αγγλόφωνα τμήματα, στα οποία οι διδασκαλίες των μαθημάτων γίνεται εξ ολοκλήρου στην αγγλική γλώσσα. Όσο για τα ταξίδια και τις ανταλλαγές μαθητών, αυτές πραγματοποιούνται προς τη Γερμανία, την Ισπανία, αλλά και την Κίνα. (<http://www.college-de-la-salle.fr>)

- *Collège Saint-Jean LaSalle*

Το Κολέγιο εστιάζει στην τεχνολογική κατάρτιση των μαθητών του και δεν κάνει κάποια ιδιαίτερη αναφορά στο πρόγραμμα σπουδών σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών ή τη συμμετοχή σε διεθνή ευρωπαϊκά προγράμματα. (<http://www.stjeanguidel.fr/>)

- *Groupe Scolaire La Salle Saint-Nicolas*

Το εκπαιδευτικό συγκρότημα εστιάζει περισσότερο στην ενίσχυση των δεσμών επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με τα υπόλοιπα λασαλιανά ιδρύματα του κόσμου και δεν κάνει ιδιαίτερη αναφορά στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών ή στις ανταλλαγές και στα ταξίδια των σπουδαστών στο εξωτερικό. (<http://www.st-nicolas.org/>)

- *Groupe Scolaire Privé Saint-Gatien*

Το σχολείο αυτό διδάσκει ξένες γλώσσες όπως την αγγλική, τη γερμανική και την ισπανική, ενώ διαθέτει και την επιλογή εκμάθησης της λατινικής γλώσσας. Επίσης η αλληλεπίδραση με ξένους πολιτισμούς ενθαρρύνεται με εκπαιδευτικά ταξίδια στη Γερμανία, την Αγγλία και την Ισπανία. Επιπλέον πραγματοποιούνται ανταλλαγές μαθητών από και προς τις προαναφερθείσες χώρες. (<http://www.saint-gatien.org>)

- *Groupe Scolaire La Salle Sainte Anne-Savoisienne*

Ο εκπαιδευτικός όμιλος εκπαιδεύει τους μαθητές με στόχο να τους εξειδικεύσει σε ένα επάγγελμα και ύστερα να τους αποκαταστήσει σε αυτό.

Δεν γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο πρόγραμμα σπουδών για εκμάθηση ξένων γλωσσών ή την παροχή ευρωπαϊκής εκπαίδευσης. (<http://www.steanne-sav.fr/>)

- *Collège Saint-Joseph*

Στο Κολέγιο λειτουργεί ο όμιλος «Enfants d'Asie» από το έτος 1999, όταν χρηματοδότησε τις σπουδές ενός ορφανού κοριτσιού από την Ασία. Πραγματοποιήθηκε τότε επίσκεψη από τη γαλλική αντιπροσωπεία του Κολεγίου στη χώρα, και συγκεκριμένα, στο ορφανοτροφείο που διέμενε η νεαρή σπουδάστρια. Η χρηματοδότηση των σπουδών της έληξε με την αποφοίτησή της και την επαγγελματική της αποκατάσταση, όμως το Κολέγιο συνεχίζει ακόμα να στηρίζει τη δράση του ασιατικού ορφανοτροφείου. (<http://collegestjolaroche.free.fr>)

- *Collège Saint-Joseph-LaSalle*

Το Κολέγιο επικεντρώνεται στη εκπαίδευση της αειφόρου ανάπτυξης, ενώ δεν αναφέρεται κάτι συγκεκριμένο στο πρόγραμμα σπουδών σχετικά με την επαφή των μαθητών με ξένους πολιτισμούς ή με την εκμάθηση ξένων γλωσσών. (<https://www.stjo-landi.fr>)

- *Ensemble scolaire St. Jean-Baptiste de La Salle*

Στο συγκεκριμένο εκπαιδευτήριο πραγματοποιούνται ταξίδια και ανοίγματα στο εξωτερικό, με στόχο την πολιτιστική επαφή των μαθητών με έναν ξένο λαό, αλλά και την εξάσκηση την αντίστοιχης ξένης γλώσσας. Τα ταξίδια αυτά έχουν ως προορισμό την Αγγλία, την Ισπανία και τη Γερμανία. (<http://lasalle-laval.lamayenne.e-lyco.fr>)

- *Collège Sainte Barbe*

Το Κολέγιο διδάσκει ξένες γλώσσες όπως τα αγγλικά και τα γερμανικά. Ωστόσο δεν δίνονται διευκρινίσεις για τον τρόπο που διεξάγεται η διδασκαλία ή για το εάν οι μαθητές συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής, δηλαδή αν προσφέρονται ακαδημαϊκές ευκαιρίες στους μαθητές που μαθαίνουν ξένες γλώσσες. (<http://www.saintebarbe.fr>)

- *Groupe Scolaire La Salle Levier*

Πρόκειται για μία σχολή τεχνολογικής και επαγγελματικής κατάρτισης και, συγκεκριμένα, σχετίζεται με επαγγέλματα που αφορούν την αγροτική ανάπτυξη. Στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται αναφορά για συνεργασία με ξένα πανεπιστήμια στον τομέα αυτό. (<http://www.lycee-lasalle-levier.org>)

- *Ensemble Scolaire La Salle Lille*

Στο Κολέγιο διδάσκονται ξένες γλώσσες όπως τα αγγλικά, τα γερμανικά, τα ισπανικά και τα κινέζικα, ενώ δίνεται η δυνατότητα εκμάθησης και των λατινικών. Οι γλώσσες αυτές διδάσκονται σε επίπεδο απόκτησης

πιστοποιημένου διπλώματος επαρκούς ή άριστης γνώσης της γλώσσας.
(<http://www.lasallelille.com>)

- *Institut SANDAR – Lycée d’enseignement Général et d’Agro-technologie*

Το ινστιτούτο δεν αναφέρει στο πρόγραμμα σπουδών του αν και πώς διδάσκονται οι μαθητές τους τις ξένες γλώσσες, σε τι επίπεδο και αν λαμβάνουν ευρωπαϊκή εκπαίδευση. (<http://www.sandar.org>)

- *Collège – Lycées Saint Joseph La Salle*

Για το Κολέγιο αυτό δεν έχουμε καμία αναφορά για διδασκαλία ξένων γλωσσών ή για συνεργασία με ξένα πανεπιστήμια (εφόσον περιλαμβάνει και πανεπιστήμιο) ή πρακτική εξάσκηση στο εξωτερικό. (<http://www.st-joseph-lorient.org>)

- *La Salle Lyon Croix-Rousse*

Το σχολείο ενθαρρύνει τα ταξίδια στο εξωτερικό και την επαφή των μαθητών με μια παγκοσμιοποιημένη εκπαίδευση. Επιπλέον, όσον αφορά τη γνώση ξένων γλωσσών, στο σχολείο αυτό διδάσκονται τα αγγλικά, τα γερμανικά, τα ισπανικά και τα ιταλικά και γίνεται προετοιμασία για την απόκτηση των διπλωμάτων που πιστοποιούν το επίπεδο της γνώσης του κατόχου τους. (<http://www.lasalle-69.com>)

- *Centre scolaire « Aux Lazaristes » Lyon La Salle*

Οι μαθητές του σχολείου διδάσκονται ξένες γλώσσες (χωρίς όμως να αναφέρεται στο πρόγραμμα σπουδών ποιες γλώσσες συγκεκριμένα) και πραγματοποιούνται ετησίως εκπαιδευτικά ταξίδια σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. (<http://www.auxlazaristes.fr>)

- *Centre « ADOS »*

Πρόκειται για ένα Κέντρο Νεότητας, στο οποίο μπορούν να γίνουν μέλη έφηβοι και να δέχονται μια παράλληλη βοήθεια σχετικά με τα θέματα που τους απασχολούν στην ηλικία τους, όπως είναι τα σχολικά μαθήματά τους. Επιπλέον, σε περίπτωση που έχουν ανάγκη συμβουλευτικής ή πάσης φύσεως υποστήριξη, το κέντρο αυτό διαθέτει υπηρεσίες και καταρτισμένο προσωπικό, ικανό να παρέχει τη συνδρομή και τη βοήθειά του. Συνεπώς πρόκειται για ένα κέντρο που λειτουργεί συμπληρωματικά προς το έργο του κανονικού σχολείου των μαθητών. Δεν αναφέρεται, λοιπόν, στο πρόγραμμά του κάτι σχετικό με το άνοιγμα των μαθητών στην Ευρώπη ή με τη συμμετοχή των νέων σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα. (<https://ados.assoconnect.com>)

- *ECAM*

Το πανεπιστήμιο ECAM περιλαμβάνει τμήματα μηχανικών και δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο άνοιγμα των σπουδαστών του προς το εξωτερικό. Συγκεκριμένα, ο λόγος για τον οποίο εφαρμόζει μια στρατηγική παγκοσμιοποίησης της εκπαίδευσης αφορά τρεις άξονες: πρώτον, αναπτύσσεται ένας ακαδημαϊκός συνεταιρισμός με ξένα πανεπιστήμια, δεύτερον, παγκοσμιοποιείται η πανεπιστημιούπολη και, τρίτον, παρέχεται εκπαίδευση στην αγγλική γλώσσα.

Το πανεπιστήμιο αυτό συνεργάζεται παγκοσμίως με εβδομήντα πανεπιστήμια και συμμετέχει, μάλιστα, στο πρόγραμμα Erasmus+. Επιπλέον, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα, από τη στιγμή που θα αποφοιτήσουν, να εργαστούν και σε πολυεθνικές εταιρείες του εξωτερικού, να ενσωματωθούν πλήρως σε αυτές και να ξεκινήσουν μια επαγγελματική καριέρα.

Ωστόσο, για να ενθαρρύνει την κινητικότητα των φοιτητών, το πανεπιστήμιο παρέχει υποτροφίες ή τη δυνατότητα μείωσης των διδάκτρων των φοιτητών που επιθυμούν και πληρούν τις προϋποθέσεις για να φοιτήσουν σε ένα πανεπιστήμιο του εξωτερικού, αλλά η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς τους δεν τους το επιτρέπει. Έτσι έχει δημιουργηθεί το πρόγραμμα “ECAM Pour Tous”, το οποίο μελετάει τέτοια δεδομένα και, αναλόγως, προβαίνει σε οικονομικές ελαφρύνσεις ή απαλλαγές.

Ακόμη, θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για τη φοίτηση σε ένα ξένο πανεπιστήμιο η γνώση της αγγλικής (ως διεθνούς γλώσσας). Όμως, στο πανεπιστήμιο διδάσκονται γλώσσες, όπως αγγλικά, ισπανικά, ιταλικά, γερμανικά, ρώσικα, πορτογαλικά, κινέζικα, ιαπωνικά, ολλανδικά, πολωνικά και αραβικά, προκειμένου να καλυφθούν όλες οι γλωσσικές ανάγκες των φοιτητών. (<https://www.ecam.fr>)

- *Collège Saint Bruno-La Salle*

Το Κολέγιο διαθέτει μια «Ευρωπαϊκή Τάξη» (Classe Européenne), κατά την οποία οι μαθητές διδάσκονται εντατικά μέσα στη σχολική εβδομάδα την αγγλική γλώσσα της Ευρώπης. Τα κίνητρα γι' αυτή τη διδασκαλία είναι ποικίλα:

- * Κατ' αρχάς είναι γλωσσικά, εφόσον οι μαθητές κατακτούν τη γλώσσα –τόσο γραπτά, όσο και προφορικά- σε άριστο επίπεδο, σε σημείο που να μπορούν να θεωρούνται δίγλωσσοι .

- * Επιπλέον, είναι πολιτιστικά τα κίνητρα, αφού οι μαθητές εξοικειώνονται με τον αγγλο-σαξονικό πολιτισμό και, με αυτόν τον τρόπο, ευνοείται το άνοιγμά τους προς το εξωτερικό, αλλά ακόμη αυξάνεται η επιθυμία τους για πνευματική ανάπτυξη διαμέσου της μελέτης που κάνουν, προκειμένου να γνωρίσουν τον πολιτισμό, την ιστορία και τα ήθη και τα έθιμα των κατοίκων των αγγλο-σαξονικών χωρών.

* Τέλος, υπάρχουν πολιτικά κίνητρα, καθώς οι μαθητές αναγνωρίζουν τις διαφορές ή τις ομοιότητες ανάμεσα στους πολιτισμούς, με αποτέλεσμα να εξασκούν την κριτική τους σκέψη.

Στόχος είναι η δημιουργία Ευρωπαίων πολιτών με παγκοσμιοποιημένες αντιλήψεις. (<http://www.saintbrunolasalle.com>)

- *Campus La Salle Saint-Christophe*

Η πανεπιστημιούπολη διοργανώνει ταξίδια στο εξωτερικό, ενθαρρύνει τη συμμετοχή των φοιτητών σε προγράμματα, όπως το Erasmus+, και προωθεί την εκπαίδευση των ξένων γλωσσών, καθώς με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές θα καλλιεργηθούν γλωσσικά, θα αναπτύξουν διερευνητικό πνεύμα, και θα εκφράσουν θέληση να γνωρίσουν τον κόσμο, πέρα από τα σύνορά τους.

Συνεπώς, οι εκπαιδευτικές φιλοδοξίες του Ινστιτούτου συνοψίζονται ως εξής:

- * Η ανάπτυξη των ανταλλαγών τόσο μεταξύ των σπουδαστών, όσο και μεταξύ του προσωπικού των συνεργαζόμενων πανεπιστημίων, με στόχο την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας και αλληλεγγύης.

- * Η κατάθεση προτάσεων για τον τρόπο διδασκαλίας των γλωσσών, με στόχο την απόκτηση διπλωμάτων.

- * Η ενίσχυση της διδασκαλίας των «ζωντανών» γλωσσών, ώστε να διευκολύνεται η επικοινωνία, αλλά και η ενσωμάτωση σε ξένες χώρες.

- * Η απόκτηση ευρωπαϊκής παιδείας, η οποία θα βοηθήσει στην προσωπική και επαγγελματική διεθνή ανάπτυξη.

- * Η ανακάλυψη και η κατάκτηση νέων τρόπων ζωής και συμπεριφοράς, προκειμένου να αμβλυθούν οι πολιτισμικές διαφορές.

Το πανεπιστήμιο συνεργάζεται με πανεπιστήμια της Τυνησίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Ουγγαρίας, της Ρωσίας και της Πολωνίας. (<http://www.institut-st-christophe.com>)

- *Institution de La Salle École, Collège et Lycée*

Στις μικρές τάξεις οι μαθητές του δημοτικού σχολείου διδάσκονται υποχρεωτικά αγγλικά ή γερμανικά, ενώ στις μεγάλες τάξεις μπορούν να διδαχθούν και μια επιπλέον γλώσσα που θα επιλέξουν οι ίδιοι, δηλαδή αγγλικά, γερμανικά, ισπανικά ή λατινικά. Γενικά, οι μαθητές, ήδη από το νηπιαγωγείο, μαθαίνουν να μην απορρίπτουν τη διαφορετικότητα και να είναι διαλλακτικοί.

Στο πανεπιστήμιο οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus+. (<http://www.dlsmetz.net>)

- *La Salle Montebourg Collège, Lycée Agricole, FPA*

Η Γεωπονική Σχολή ενθαρρύνει την επαφή των φοιτητών με ξένους πολιτισμούς, γι' αυτό και διοργανώνει ετησίως εκπαιδευτικά ταξίδια στην Αγγλία και στη Γερμανία. Χάρη σε αυτά τα ταξίδια οι σπουδαστές γνωρίζουν

δια ζώσης ξένους πολιτισμούς, επικοινωνούν με τους ντόπιους κατοίκους, εξασκούν τη γλώσσα και διευρύνουν τους ορίζοντές τους. (<http://lasalle-montebourg.fr>)

- *Collège Privé Saint Jean-Baptiste de La Salle*

Στο σχολείο διοργανώνονται συχνά ταξίδια στην Ισπανία, προκειμένου οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με τον ισπανικό πολιτισμό και με τον λαό. Ωστόσο, δεν δίνεται κάποια ιδιαίτερη πληροφόρηση στο πρόγραμμα σπουδών για τον τρόπο διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στο σχολείο ή για τους διδακτικούς στόχους. (<http://www.lasalle-montpellier.fr>)

- *Ensemble Saint Félix La Salle*

Το άνοιγμα προς μια διεθνή παιδαγωγική διάσταση αποτελεί το στοιχείο που καθορίζει τη συνολική παιδαγωγική δράση του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού ιδρύματος. Υπάρχει μια μακρόχρονη παράδοση προς αυτή την κατεύθυνση και όλες οι σχολικές δραστηριότητες διαποτίζονται από το πνεύμα της παγκοσμιότητας και της ενότητας. Για τον σκοπό αυτό διοργανώνονται ταξίδια προς το εξωτερικό, προκειμένου οι μαθητές να εξασκηθούν στη γλώσσα. Τα ταξίδια αφορούν τις χώρες της Ευρώπης, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, αλλά και ασιατικές χώρες. Ενθαρρύνονται οι ανταλλαγές μαθητών και παρέχεται βοήθεια σε όσους φοιτητές επιθυμούν να διαμείνουν σε κάποια ξένη χώρα για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να πραγματοποιήσουν μια πρακτική άσκηση πάνω στο αντικείμενο που σπουδάζουν. Αντίστοιχα, και το ίδιο το εκπαιδευτικό ίδρυμα υποδέχεται μαθητές από ξένες χώρες που έχουν ανάλογες προσδοκίες και φιλοδοξίες.

Επίσης, το συγκεκριμένο εκπαιδευτήριο έλαβε τον Μάιο του 2017 τον τίτλο “Etablissement International de l’Enseignement Catholique”, αλλά και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το αίτημα για κινητικότητα των εκπαιδευτικών μέσω του προγράμματος Erasmus+.

(<http://www.stfelixlasalle.fr/>)

- *Collège et Lycée St-Joseph du Loquidy*

Οι μαθητές του Κολεγίου, ήδη από την αποφοίτησή τους από το δημοτικό, γνωρίζουν τρεις ξένες γλώσσες: γερμανικά, ισπανικά και ιταλικά.

Προκειμένου να εφαρμόσουν πρακτικά τις γνώσεις τους και να εξασκήσουν τις γλώσσες αυτές, το Κολέγιο διοργανώνει ετησίως ταξίδια στη Γερμανία, την Ισπανία και την Ιταλία. Τα ταξίδια αυτά είναι ιδιαίτερος εκπαιδευτικά, αφού επιλέγονται οι τοποθεσίες που θα επισκεφθούν οι μαθητές, ώστε να γνωρίσουν σπουδαία μνημεία, έργα τέχνης, γαστρονομικές απολαύσεις και έτσι να έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό και τις συνήθειες του ξένου λαού.

(<http://www.loquidy.net>)

- *Collège St. Jean-Baptiste de La Salle*

Το σχολείο αυτό δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας, καθώς θεωρεί ότι για να ενσωματωθεί κανείς πλήρως στην Ευρώπη, οφείλει να γνωρίζει ξένες γλώσσες, και ειδικά την αγγλική, η οποία τείνει να αποτελέσει διεθνή γλώσσα. Γι' αυτό και η εκμάθηση ξένων γλωσσών κρίνεται ως μια σύγχρονη παιδαγωγική αναγκαιότητα, στην περίπτωση που υπάρχει η επιθυμία τα παιδιά να λάβουν ευρωπαϊκή εκπαίδευση. (<http://www.delasalle-nimes.fr>)

- *École et Collège Saint-Joseph – La Salle Pantin*

Το σχολείο αυτό πραγματοποιεί ταξίδια στο εξωτερικό και ανταλλαγές μαθητών, προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τους ανθρώπους και τον πολιτισμό τους. Όμως στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται κάποια ιδιαίτερη αναφορά για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών και για τις παιδαγωγικές πρακτικές ή τους στόχους του σχολείου σχετικά με την πολυγλωσσία των μαθητών του. (<https://lasallepantin.fr>)

- *Ensemble Scolaire La Salle*

Τα κίνητρα του Κολεγίου για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών είναι η εμπάθυνση στην ξένη γλώσσα, σε σημείο που να θεωρούνται οι μαθητές δίγλωσσοι, αλλά και η δυνατότητα που έχουν οι μαθητές που κατέχουν πολύ καλά μια γλώσσα για ακαδημαϊκό ή εκπαιδευτικό άνοιγμα σε μια ξένη χώρα. Στο Κολέγιο αυτό διδάσκονται γερμανικά και αγγλικά (Cambridge). Τέλος, το Κολέγιο συνεργάζεται είτε επιστημονικά είτε με ανταλλαγές μαθητών και εκπαιδευτικών με αντίστοιχα λασαλιανά σχολεία της Σλοβακίας, του Σικάγο, της Καλιφόρνιας και της Ισπανίας. (<http://www.ecparay.fr>)

- *Institut Supérieur de Formation de l'Enseignement Catholique La Salle Mounier*

Σε συνάφεια με τις ευρωπαϊκές επιταγές σχετικά με την ανώτατη εκπαίδευση και σύμφωνα με το εκπαιδευτικό του σχέδιο, το συγκεκριμένο Ινστιτούτο δημιουργεί δύο πτυχιακά τμήματα, το « Métiers de l'Enseignement, de l'Éducation et de la Formation » και το « Action Éducative Internationale et Interculturelle », με σκοπό να διεθνοποιήσει τις σπουδές που παρέχει στους φοιτητές του. Γι' αυτό το λόγο, εκτός από τα δύο αυτά τμήματα, εφαρμόζεται και το σύστημα ανταλλαγής σπουδαστών με συνεργαζόμενα πανεπιστήμια του εξωτερικού, αλλά ακόμη τόσο οι φοιτητές όσο και οι καθηγητές έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus. Οι χώρες στις οποίες μπορούν να μεταβούν όσοι το επιθυμούν είναι χώρες ευρωπαϊκές, όπως το Βέλγιο, η Μεγάλη Βρετανία, η Ιταλία, η Αυστρία, η Ισπανία, η Ελβετία, η Νορβηγία και η Ρουμανία. (<http://www.lasalle-mounier.fr>)

- *École, Collège, Lycée des Francs-Bourgeois*

Το άνοιγμα προς τη διεθνοποίηση της εκπαίδευσης εκφράζεται μέσω της εκμάθησης ξένων γλωσσών και, συγκεκριμένα, της αγγλικής γλώσσας ήδη από τα πρώτα σχολικά χρόνια, ενώ στις μεγάλες τάξεις του δημοτικού διδάσκονται τα γερμανικά και τα ισπανικά. Από το 2016, μάλιστα, θεωρείται υποχρεωτική η εκμάθηση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας κατά την φοίτηση στις μεγάλες τάξεις του δημοτικού. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών λειτουργεί ως «διαβατήριο» για τους μαθητές, προκειμένου να πραγματοποιήσουν ένα εκπαιδευτικό ταξίδι σε ξένες χώρες, όπου υπάρχουν λασαλιανά σχολεία για να φιλοξενηθούν, όπως είναι το Χονγκ Κονγκ, η Τουρκία, η Ισπανία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Γερμανία, η Αγγλία και η Ελλάδα.

Επιπλέον, οι μαθητές προετοιμάζονται για να λάβουν το δίπλωμα του Cambridge, που πιστοποιεί τη γνώση της αγγλικής γλώσσας και από το 2017 το σχολείο δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να λάβουν δίπλωμα που πιστοποιεί τη γνώση της αμερικανικής γλώσσας, σε περίπτωση που κάποιος επιθυμεί να ακολουθήσει ακαδημαϊκές σπουδές στις Ηνωμένες Πολιτείες ή στον Καναδά. (<http://fblasalle.fr>)

- *La Salle Notre-Dame de la Gare*

Στο σχολείο αυτό η διδασκαλία ξένων γλωσσών προωθείται ιδιαίτερα και δίνεται στους μαθητές, ήδη από το δημοτικό, η δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ τριών κατευθύνσεων: α) εκμάθηση αγγλικών και ισπανικών, β) εκμάθηση αγγλικών και κινεζικών ή γ) εκμάθηση αγγλικών και γερμανικών. Η διδασκαλία εστιάζει και στην προφορική παραγωγή λόγου και στην εκμάθηση των ιδιωτισμών της γλώσσας. Η γνώση της αγγλικής γλώσσας πιστοποιείται με το δίπλωμα του Cambridge.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα να εμβαθύνουν στη γλώσσα που διδάσκονται μέσα από τα εκπαιδευτικά ταξίδια που διοργανώνονται ετησίως σε ξένες χώρες με στόχο να εξασκήσουν τη γλώσσα, αλλά και να έρθουν σε επαφή με τον αντίστοιχο πολιτισμό. Τα ταξίδια αυτά έχουν σαν προορισμό την Αγγλία, τη Γερμανία, την Κίνα και την Ισπανία. (<https://www.lasallendg.fr>)

- *École, Collège et Lycée La Rochefoucauld*

Το σχολείο ενθαρρύνει τα ταξίδια προς το εξωτερικό. Αυτά πραγματοποιούνται κάθε ακαδημαϊκό έτος και ενδεικτικοί προορισμοί είναι η Ιταλία, η Γερμανία και η Ελλάδα. Περαιτέρω πληροφόρηση για την προώθηση της πολυγλωσσίας μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή για τον τρόπο διδασκαλίας των ξένων γλωσσών δεν παρέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του σχολείου. (<http://laroche.org>)

- *École et Collège St-Germain de Charonne La Salle*

Στο σχολείο αυτό δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας. Στόχος είναι οι μαθητές να γίνουν δίγλωσσοι. Για τον σκοπό αυτό

μέσα στην εβδομάδα πραγματοποιούνται τρία επιπλέον μαθήματα γερμανικών από γερμανόφωνο εκπαιδευτικό, προκειμένου οι μαθητές να εξασκηθούν στην προφορική παραγωγή λόγου, ενώ επιπλέον οι μαθητές ακολουθούν ημερολογιακά όλες τις παραδόσεις των Γερμανών. Η διδασκαλία των γερμανικών ξεκινά ήδη από τα πρώτα χρόνια φοίτησης των μαθητών στο δημοτικό σχολείο. (<http://www.charonne.eu>)

- *Institution La Salle Saint Jean*

Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν μόνο το «αδελφικό» λασαλιανό σχολείο που βρίσκεται στα Πυρηναία, σαν μια προσπάθεια να ενισχυθεί ο μεταξύ τους σύνδεσμος. Γι' αυτό το λόγο τα παιδιά είναι δίγλωσσα, μιλώντας τη γαλλική, που είναι η μητρική τους, αλλά και την ισπανική διάλεκτο των καταλανικών, προκειμένου να μπορούν να συνομιλούν είτε γραπτά είτε προφορικά με τους συμμαθητές τους στα Πυρηναία. Διοργανώνονται κάθε χρόνο ταξίδια στο λασαλιανό σχολείο των Πυρηναίων, αλλά αντίστοιχα φιλοξενούν και τους μαθητές που έρχονται από εκεί. Με αυτόν τον τρόπο τα παιδιά και οι νέοι έχουν τη δυνατότητα να εμπλουτίσουν τις γλωσσικές τους γνώσεις και να γνωρίσουν έναν διαφορετικό πολιτισμό και κουλτούρα. (<http://saintjeanperpignan.org>)

- *École et Collège Saint Jean-Baptiste de La Salle*

Οι μαθητές αυτού του σχολείου έχουν τη δυνατότητα να διδαχθούν τις εξής ξένες γλώσσες: ιταλικά, αγγλικά, ισπανικά, γερμανικά, καθώς και λατινικά. Ωστόσο, δεν παρέχονται πληροφορίες στο πρόγραμμα σπουδών για τον τρόπο διδασκαλίας των ξένων γλωσσών, για τον αριθμό των ξένων γλωσσών που μπορούν να επιλέξουν οι μαθητές να μάθουν ή για το εάν συμμετέχουν σε εξετάσεις για την απόκτηση διπλωμάτων ξένων γλωσσών. (<http://www.lasalle-pibrac.fr>)

- *Lycée Professionnel Kersa-La Salle*

Πρόκειται για ένα τεχνικό λύκειο, το οποίο προσφέρει επαγγελματική κατάρτιση στους μαθητές του, με απώτερο σκοπό την άμεση επαγγελματική τους αποκατάσταση. Την ανάγκη για άνοιγμα προς το εξωτερικό την εκπληρώνει με την υποδοχή και εγγραφή ξένων μαθητών στο σχολείο, δημιουργώντας έτσι μια μαθητική κοινότητα ανοιχτή σε όλους, η οποία αγκαλιάζει τη διαφορετικότητα και τον πλουραλισμό. (<http://www.kersa.fr>)

- *Collège Saint-Joseph*

Οι μαθητές του Κολεγίου έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στο πρόγραμμα με τίτλο: «Ouverture aux autres». Το πρόγραμμα αυτό έχει σαν στόχο τη διεθνοποίηση της εκπαίδευσης, η οποία περιλαμβάνει, κατ' αρχάς, τη διδασκαλία ξένων γλωσσών, όπως τα αγγλικά, τα γερμανικά και τα ισπανικά και, κατά δεύτερον, τη συμμετοχή σε ταξίδια στις αντίστοιχες χώρες,

προκειμένου οι μαθητές όχι μόνο να έρθουν σε άμεση επαφή και αλληλεπίδραση με τη γλώσσα, αλλά ακόμα να έρθουν σε επαφή με την τοπική κοινωνία, τα επαγγέλματα, τις τέχνες και τον πολιτισμό των ξένων χωρών. (<http://www.stjoploudal.fr>)

- *Ensemble Scolaire Notre-Dame*

Στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται καμία αναφορά στη διδασκαλία ξένων γλωσσών, συνεπώς δεν υπάρχει κάποια πληροφόρηση σχετικά με το θέμα της πολυγλωσσίας στο συγκεκριμένο σχολείο. (<http://www.ndpam.fr/>)

- *Institution La Salle Saint Louis*

Στο δημοτικό και στο γυμνάσιο διδάσκονται γερμανικά, αγγλικά, ισπανικά και κινέζικα, ενώ στο λύκειο προστίθενται τα ιταλικά και τα λατινικά. Δεν δίνονται επιπλέον πληροφορίες στο πρόγραμμα σπουδών για τον τρόπο διεξαγωγής των μαθημάτων ούτε και για τη συμμετοχή του σχολείου σε ευρωπαϊκά προγράμματα. (<http://www.saintlouis-pontlabbe.com>)

- *Groupe Scolaire St. Jean-Baptiste de La Salle*

Το σχολείο αυτό συμμετέχει στο Erasmus+ με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα που έχει τίτλο: “Veni, vidi... Bici !”. Το πρόγραμμα αυτό έχει σαν θέμα την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τους ρίπους που μολύνουν την ατμόσφαιρα και την παρότρυνση του κοινού να χρησιμοποιεί λιγότερο ρυπογόνα μέσα συγκοινωνίας, όπως είναι το ποδήλατο. Το σχολείο στο πλαίσιο της συμμετοχής του στο Erasmus+ συνεργάζεται με τις εξής χώρες: την Ιταλία, την Ελλάδα και τη Ρουμανία.

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια δύο ακαδημαϊκά έτη (2017-2019). Χάρη σε αυτό, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους, οι εκπαιδευτικοί να γνωρίσουν και να ανταλλάξουν νέες καλές παιδαγωγικές πρακτικές και, παρότι ως γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος έχει οριστεί η γαλλική, οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα θα έχουν τη δυνατότητα να εξασκηθούν και στη χρήση άλλων ξένων γλωσσών.

(<http://www.erasmusvenividibici.com/>)

- *Groupe Scolaire Saint-Joseph La Salle*

Το άνοιγμα προς μια παγκόσμια κοινωνία υλοποιείται στο σχολείο αυτό μέσα από την εκμάθηση ξένων γλωσσών και από τη γνωριμία των μαθητών με ευρωπαϊκές χώρες και τον πολιτισμό τους, που επιτυγχάνεται με τη βοήθεια δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων αλληλεπιδρούν με μαθητές ξένων χωρών. Επίσης, βοηθούν στην εκπλήρωση αυτού του σκοπού και τα ταξίδια στο εξωτερικό. Γι’ αυτό το λόγο, είναι υποχρεωτική η επιλογή εκμάθησης μίας – τουλάχιστον- ξένης γλώσσας από τους μαθητές.

Επίσης, λειτουργεί και τμήμα λογοτεχνίας, όπου οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν ξένους συγγραφείς, μελετώντας πρωτότυπα κείμενα,

δηλαδή στη γλώσσα συγγραφής τους, και με αυτόν τον τρόπο έρχονται σε επαφή με την κουλτούρα της χώρας προέλευσης του συγγραφέα.

(<http://www.stjoseph-lasalle.fr>)

- *Collège et Lycées “Le Likès”*

Κατ’ αρχάς, το Κολέγιο αυτό αποτελεί μέλος της UNESCO, καθ’ ότι έχει αναλάβει να πραγματοποιήσει στο σχολείο εκπαιδευτικά προγράμματα που προτείνει ο διεθνής οργανισμός, με στόχο την προώθηση του έργου του.

Επιπλέον, συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+, το οποίο ενθαρρύνει τις ανταλλαγές τόσο μεταξύ των μαθητών/σπουδαστών, όσο και των εκπαιδευτικών.

Ακόμη έχει ενεργό δράση και στο διεθνές πρόγραμμα Comenius.

Τέλος, έχει διοργανώσει το πρόγραμμα «Jeunes à l’international», με το οποίο δίνει τη δυνατότητα, σε όσους εκπαιδευόμενους το επιθυμούν, να μεταβούν με υποτροφία του Κολεγίου σε μία ξένη χώρα, για να συνεχίσουν τις σπουδές τους ή ακόμα και για να κάνουν πρακτική εξάσκηση στον τομέα που σπουδάζουν. Με αυτόν τον τρόπο το Κολέγιο ενισχύει την κινητικότητα των σπουδαστών και συμβάλλει στη διεθνοποίηση της εκπαίδευσης.

(<http://www.likes.org>)

- *École Saint Corentin*

Το σχολείο δίνει ιδιαίτερο βάρος στην εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας, καθώς οι μαθητές του παιδικού σταθμού, ήδη από την ηλικία των δύο ετών, έρχονται σε επαφή με τη γλώσσα. Επιπλέον, από το 2017 διδάσκονται και κινέζικα και, προκειμένου να ενθαρρύνει την προσπάθεια αυτή, το σχολείο προγραμματίζει εφεξής ταξίδια στην Κίνα, γεγονός που θα δώσει ένα κίνητρο παραπάνω στους μαθητές για να ασχοληθούν με ζήλο με την εκμάθηση της κινεζικής γλώσσας, αλλά και να δείξουν ενδιαφέρον στο να γνωρίσουν τον κινεζικό πολιτισμό. (<http://www.ecole-saint-corentin.fr>)

- *Lycée Privé St. Jean-Baptiste de la Salle*

Πρόκειται για ένα τεχνικό λύκειο επαγγελματικής κατάρτισης. Στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται αναφορά σχετική με την πολυγλωσσία, ούτε με το άνοιγμα της εκπαίδευσης σε ξένες χώρες. Ωστόσο, ενθαρρύνεται η συνεργασία μεταξύ των λασαλιανών τεχνικών λυκείων, ώστε να υπάρξει ανταλλαγή γνώσεων, παιδαγωγικών τεχνικών –μεταξύ των καθηγητών, αλλά και αλληλεπίδρασης –μεταξύ των σπουδαστών. (<http://sjbs.fr>)

- *Pensionnat du Sacré-Coeur*

Κατ’ αρχάς οι μαθητές του Κολεγίου έχουν τη δυνατότητα να μάθουν μέχρι και δύο ξένες γλώσσες στις πρώτες τάξεις της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής τους, δηλαδή αγγλικά επιπέδου Cambridge και γερμανικά, ενώ στις μεγάλες

τάξεις έχουν την επιλογή και τρίτης γλώσσας, εκ των οποίων είναι τα ισπανικά ή τα λατινικά.

Το σχολείο συμμετέχει σε γαλλογερμανικές ανταλλαγές μαθητών, οι οποίες μπορούν να έχουν διάρκεια από τέσσερις έως δώδεκα εβδομάδες.

Τέλος, διοργανώνονται, σε τακτά χρονικά διαστήματα ανά ακαδημαϊκό έτος, ταξίδια στο εξωτερικό με εκπαιδευτικό, καλλιτεχνικό ή αθλητικό χαρακτήρα. (<http://www.pensionnat-sacre-coeur.fr>)

- *Groupe Scolaire Jeanne d'Arc La Salle*

Στο πρόγραμμα σπουδών γίνεται αναφορά στο ότι οι μαθητές του Κολεγίου έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν να διδαχθούν λατινικά ή αρχαία ελληνικά. Απευθύνεται στους μαθητές που επιθυμούν να λάβουν κλασική εκπαίδευση ή που σκοπεύουν να ακολουθήσουν κλασικές-φιλολογικές σπουδές. Ωστόσο, δεν δίνεται καμία επιπλέον πληροφορία για διδακτική ξένων γλωσσών ή για προώθηση της πολυγλωσσίας. (<http://www.jeannedarc-reims.com>)

- *Collège de la Tour d'Auvergne*

Το άνοιγμα της εκπαίδευσης προς τον διεθνή χώρο πραγματοποιείται μέσα από τα εκπαιδευτικά ταξίδια που διοργανώνονται ετησίως από το σχολείο για τους μαθητές του σε ξένες ευρωπαϊκές χώρες. Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές γνωρίζουν δια ζώσης ξένους λαούς και πολιτισμούς και αλληλεπιδρούν γλωσσικά και συναισθηματικά μαζί τους. (<http://collegeta.fr>)

- *Ensemble scolaire Ste Geneviève – Saint Joseph*

Στο σχολείο αυτό και, συγκεκριμένα, στο λύκειο, το οποίο είναι τεχνικό επαγγελματικής κατάρτισης, ενθαρρύνει τα ταξίδια των μαθητών τόσο σε χώρες της Ευρώπης, όσο και σε χώρες της Αμερικής. Με τα ταξίδια αυτά οι σπουδαστές επωφελούνται είτε μέσω της μετεκπαίδευσης που μπορούν να λάβουν από ένα ξένο εκπαιδευτικό ίδρυμα είτε από την πρακτική άσκηση, που μπορεί να επιφέρει την επαγγελματική αποκατάσταση. Συνεπώς, στην περίπτωση αυτού του λυκείου, το άνοιγμα προς το εξωτερικό αφορά πρωτίστως το συμφέρον και το όφελος των εκπαιδευόμενων και δευτερευόντως τα πνευματικά οφέλη. (<https://www.querbes.net/>)

- *Groupe Scolaire La Salle St-Joseph/Ste Anne*

Το σχολικό αυτό συγκρότημα επιχειρεί τη διεθνοποίηση της εκπαίδευσης που παρέχει στους μαθητές του μέσω των ταξιδιών που διοργανώνει σε ξένες χώρες, με σκοπό οι μαθητές να εξασκήσουν τις γλωσσικές τους γνώσεις, κατά την προσπάθειά τους να επικοινωνήσουν με τον λαό της χώρας που επισκέπτονται, αλλά και να γνωρίσουν ξένους πολιτισμούς και κουλτούρες, αγκαλιάζοντας έτσι καθετί το διαφορετικό. (<http://www.lasalle-romilly.fr>)

- *La Salle Collège Sainte-Marie*

Το σχολείο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας και διοργανώνει τον διαγωνισμό “Big Challenge”, σαν μια προσπάθεια να παρακινήσει τους μαθητές να ασχοληθούν με περισσότερη επιμονή και ενδιαφέρον με τη μελέτη των αγγλικών. Επίσης, προγραμματίζει ετησίως ταξίδια στο Ηνωμένο Βασίλειο, προκειμένου οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με τον αγγλικό λαό και πολιτισμό και, έτσι, να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους, ώστε να μην περιορίζονται μόνο σε γλωσσικές.

(<http://www.collegesaintemarie-rbx.fr>)

- *Établissement Scolaire J.-B. de La Salle*

Οι μαθητές του Κολεγίου έχουν τη δυνατότητα, εκτός από τα αγγλικά που είναι υποχρεωτικά, να διδαχθούν ισπανικά, γερμανικά ή λατινικά. Επιπλέον, στο Λύκειο λειτουργεί τμήμα αγγλόφωνο για όσους επιθυμούν να παρακολουθούν όλα τα μαθήματα στην αγγλική γλώσσα, ώστε να γίνουν δίγλωσσοι. Τέλος, το σχολείο διοργανώνει εκπαιδευτικά ταξίδια σε όλο τον κόσμο, με πρόσφατο παράδειγμα το ταξίδι που πραγματοποίησε στην Κίνα.

(<http://jbsrouen.org>)

- *La Salle-Passy Buzenval*

Στο πρόγραμμα σπουδών δίνεται η πληροφορία ότι στο σχολείο διδάσκονται οι μαθητές μία πρώτη ξένη γλώσσα, που είναι τα αγγλικά, και μία δεύτερη, που μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο: στα γερμανικά και στα ισπανικά. (<https://www.passy-buzenval.com>)

- *Groupe ESAIP*

Η διεθνής διάσταση της εκπαίδευσης αποτελεί το δυνατό προτέρημα που διαθέτει ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός οργανισμός. Στόχος είναι οι σπουδαστές, μέσα από μια παγκοσμιοποιημένη εμπειρία μάθησης, να καλλιεργηθούν πνευματικά, να γίνουν ανοιχτοί σε καθετί διαφορετικό και να έχουν ίσες ευκαιρίες στις ακαδημαϊκές σπουδές τους. Φυσικά, και ενισχύεται κάθε προσπάθεια που σχετίζεται με την πολυγλωσσία των φοιτητών, και είναι ευπρόσδεκτες νέες πρακτικές και μέθοδοι, που θα διευκολύνουν στον μέγιστο βαθμό την εκμάθηση των ξένων γλωσσών.

Το πανεπιστήμιο συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+, αλλά και με τις υποτροφίες που παρέχει το ίδιο, ενθαρρύνει τους φοιτητές στην κινητικότητα τους σε ξένες χώρες, προκειμένου να συνεχίσουν εκεί ένα μέρος ή να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Επίσης, μπορούν να μεταβούν σε μία ξένη χώρα για πρακτική εξάσκηση. Υπάρχουν, βεβαίως, συγκεκριμένα πανεπιστήμια και εκπαιδευτικοί όμιλοι του εξωτερικού που συνεργάζονται με το παρόν πανεπιστήμιο και προθυμοποιούνται να φιλοξενήσουν τους Γάλλους φοιτητές. Αντίστοιχα, και το ίδιο το πανεπιστήμιο με τη σειρά του, υποδέχεται

κάθε χρόνο ξένους φοιτητές που επιθυμούν να λάβουν γαλλόφωνη εκπαίδευση. (<https://www.esaip.org>)

- *Lycée Sacré-Coeur La Salle*

Στο συγκεκριμένο σχολείο, το οποίο είναι ένα τεχνικό λύκειο επαγγελματικής κατάρτισης, ασχολείται, όσον αφορά τις ξένες γλώσσες, μόνο με τη διδασκαλία των αγγλικών, ενώ δεν δίνονται λεπτομέρειες για τους διδακτικούς στόχους των εκπαιδευτικών, του τρόπου διεξαγωγής του μαθήματος ή τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα. (<http://www.sacrecoeur22.com>)

- *Ensemble Scolaire J-B. de La Salle N.-D. de la Compassion*

Το εκπαιδευτήριο συμμετέχει σε ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα και έχει σαν στόχο τον εξευρωπαϊσμό της παρεχόμενης εκπαίδευσης, καθότι, κάτι τέτοιο, δίνει ευκαιρίες στους νέους για περαιτέρω ακαδημαϊκή, αλλά και επαγγελματική εξέλιξη. Γι' αυτό το λόγο συμμετέχει αρκετά χρόνια στο διεθνές πρόγραμμα *Leonardo Da Vinci*, που σχετίζεται κυρίως με όσους φοιτούν σε σχολές επαγγελματικής κατάρτισης, ενώ συμμετέχει και στο πρόγραμμα *Erasmus*, το οποίο αφορά κυρίως όσους θέλουν να αναπτυχθούν ακαδημαϊκά. (<http://www.jeanbaptistedelasalle.com>)

- *Ensemble Scolaire La Salle Saint-Étienne*

Στο σχολείο λειτουργεί όμιλος εκμάθησης της γερμανικής γλώσσας. Οι μαθητές που επιλέγουν να συμμετέχουν στον όμιλο αυτό καλούνται να δραστηριοποιηθούν, ώστε η εκμάθηση της γλώσσας να αποτελέσει μια βιωματική διαδικασία. Ωστόσο, δεν αρκεί μόνο η γλωσσική κατάρτιση. Οι μαθητές γνωρίζουν και εμβαθύνουν στον γερμανικό πολιτισμό, στην κουλτούρα, στις τέχνες και στα γράμματα. (<http://www.lasalle42.fr>)

- *Institut des Jeunes Sourds « Plein Vent »*

Πρόκειται για ένα σχολείο κωφάλαλων. Στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται κάποια αναφορά στο θέμα της διδασκαλίας ξένων γλωσσών. Συνεργάζεται, ωστόσο, με άλλους οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα, αλλά σε εθνικό επίπεδο. (<http://www.institutpleinvent.fr>)

- *Lycée Agricole Privé Saint-Antoine*

Το συγκεκριμένο εκπαιδευτήριο αποτελεί λύκειο προετοιμασίας για την εισαγωγή στη Γεωπονική Σχολή. Δεν υπάρχει κάποια αναφορά στο πρόγραμμα σπουδών σχετικά με το θέμα της πολυγλωσσίας. (<https://lasallesaintantoine.fr>)

- *Ensemble Scolaire Saint Aubin – La Salle*

Το σχολείο συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+, ενθαρρύνοντας έτσι την κινητικότητα των μαθητών σε ξένες ευρωπαϊκές χώρες. Για την ενίσχυση αυτού του σκοπού, διοργανώνει ετησίως ταξίδια σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως στην Αγγλία και στη Γερμανία. Οι μαθητές μέσα από αυτές τις εμπειρίες αποκτούν διεθνοποιημένη γνώση και ευρωπαϊκή παιδεία.

(<http://www.saintaubinlasalle.fr>)

- *Ensemble Scolaire La Salle Saint Rosaire*

Το σχολείο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας. Για τον σκοπό αυτό, οι καθηγητές του αγγλικού τμήματος διοργάνωσαν εκδήλωση που την ονόμασαν “English Day”. Για να οργανωθεί όλο το πρόγραμμα που παρουσιάστηκε εκείνη την ημέρα, οι μαθητές του σχολείου εργάστηκαν σκληρά καθ’ όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Συγκεκριμένα, συνέλλεξαν πληροφορίες σχετικές με τον αγγλικό πολιτισμό, τις τέχνες, τα γράμματα, τον αθλητισμό και τη γαστρονομία και τις οργάνωσαν με τέτοιο τρόπο, ώστε προέκυψε μια πολύ άρτια παρουσίαση της αγγλικής γλώσσας και κουλτούρας. Με την ευκαιρία αυτή οι μαθητές εμβάθυναν στην αγγλική γλώσσα.

Η επαφή, ωστόσο, των μαθητών με το αγγλικό στοιχείο εντείνεται και με τη συμμετοχή τους στα ετήσια ταξίδια που διοργανώνει το σχολείο με προορισμό το Λονδίνο. (<http://www.strosaire95.org>)

- *Centre La Margeride*

Το συγκεκριμένο κέντρο αποτελεί κατάλυμα για κατασκηνώσεις παιδιών. Στις πληροφορίες που δίνονται σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιεί, δεν αναφέρονται ταξίδια σε ξένες χώρες ή αλληλεπίδραση με παιδιά άλλων εθνικοτήτων. (www.lamargeride.com)

- *Lycée LaSalle Reims-Thillois*

Πρόκειται για τεχνικό λύκειο επαγγελματικής κατάρτισης. Στο πρόγραμμα σπουδών δεν γίνεται κάποια αναφορά στο θέμα της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών ούτε και στο θέμα της συμμετοχής σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα. (<http://www.reimsthillois.fr>)

- *La Salle Thonon les Bains*

Στο κολέγιο διδάσκονται τα αγγλικά ως πρώτη ξένη γλώσσα, ενώ ως δεύτερη ξένη γλώσσα μπορούν οι μαθητές να επιλέξουν μεταξύ των ιταλικών, των γερμανικών και των ισπανικών. Επιπλέον, λειτουργεί, μετά το πέρας του σχολικού προγράμματος, τμήμα εντατικών μαθημάτων αγγλικών και γερμανικών, για όσους μαθητές επιθυμούν να εμβαθύνουν σε αυτές τις γλώσσες. Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές που ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν κλασικές σπουδές, να παρακολουθήσουν μαθήματα λατινικών.

Οι μαθητές του λυκείου έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε ταξίδια ανταλλαγών με Ιταλούς ή Γερμανούς μαθητές, ενώ διοργανώνονται και εκπαιδευτικά ταξίδια στην Ελλάδα. Τέλος, λειτουργεί ο τομέας των αγγλικών και των ιταλικών, όπου οι μαθητές προετοιμάζονται για να συμμετάσχουν σε εξετάσεις, ώστε να αποκτήσουν τα αντίστοιχα διπλώματα των ξένων γλωσσών και τους δίνεται έτσι η δυνατότητα στο μέλλον να συνεχίσουν τις ακαδημαϊκές τους σπουδές σε ένα ξένο πανεπιστήμιο με υποτροφία του σχολείου. (<http://www.stjothonon.org>)

- *Groupe Saint Joseph La Salle*

Το σχολείο αυτό εστιάζει στην άριστη εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας από τους μαθητές και τους προετοιμάζει για τα διπλώματα TOEIC. Επιπλέον λειτουργούν τμήματα εξάσκησης του προφορικού λόγου, αλλά και τμήματα διδασκαλίας business English. (<https://lasalle-troyes.fr>)

- *Institut des Sciences de la Vie et de la Terre*

Το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+, ενθαρρύνοντας με αυτόν τον τρόπο την κινητικότητα των φοιτητών σε πανεπιστήμια ξένων χωρών. Οι χώρες στις οποίες μπορούν να μεταβούν οι φοιτητές είναι όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή η Γερμανία, η Αυστρία, το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Κύπρος, η Δανία, η Ισπανία, η Εσθονία, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Ελλάδα, η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Λετονία, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Ολλανδία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Τσεχία, η Ρουμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Σλοβακία, η Σλοβενία και η Σουηδία. Επίσης μπορούν να μετακινηθούν προς την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία, την Κροατία και την Τουρκία. Οι πιστοποιημένες γνώσεις ξένων γλωσσών αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών. (<http://www.isvt.fr>)

- *Lycée Polyvalent St-Joseph La Salle*

Το συγκεκριμένο τεχνικό λύκειο συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus+ για δύο, κυρίως, λόγους: κατ' αρχάς για να ενισχύσει την κινητικότητα των σπουδαστών σε πανεπιστήμια ξένων χωρών και επίσης για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά τους στον επαγγελματικό τομέα. Απώτερος στόχος είναι η άμεση και ικανοποιητική επαγγελματική αποκατάσταση των νέων. (<http://www.stjo-vannes.com>)

- *École Nicolazic La Salle*

Το σχολείο αυτό εστιάζει κυρίως στην διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας. Για τον λόγο αυτό λειτουργούν τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας των αγγλικών στο πλαίσιο του προγράμματος του σχολείου με τίτλο “Pop English”, όπου το μάθημα προσεγγίζεται με εναλλακτικές μεθόδους και προσεγγίσεις, προκειμένου να καταστεί πιο δελεαστικό για τους μαθητές και

να τους ευαισθητοποιήσει στο θέμα της εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας, αλλά και της μελέτης του αγγλικού πολιτισμού. (<http://www.lasalle-nicolazic.fr>)

- *Groupe scolaire Sainte-Anne*

Οι μαθητές διδάσκονται ξένες γλώσσες, όπως αγγλικά, ισπανικά, γερμανικά, ιταλικά, αλλά και λατινικά. Το πρόγραμμα σπουδών δεν μας δίνει περαιτέρω πληροφορίες για τον τρόπο διδασκαλίας των γλωσσών αυτών ή για την προετοιμασία για τις γραπτές και προφορικές εξετάσεις των διπλωμάτων. (<http://sainte-anne.eu>)

- *Ensemble scolaire St-Adrien-La Salle*

Στο πρόγραμμα σπουδών του σχολείου δεν δίνονται πληροφορίες σχετικές με την προώθηση της πολυγλωσσίας ή της συμμετοχής του σχολείου σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα. (<http://ecole.saintadrien-lasalle.fr>)

- *Ensemble Scolaire La Chaume-La Salle*

Στο πλαίσιο της διεθνοποίησης της εκπαίδευσης και του εξευρωπαϊσμού, το σχολείο διοργανώνει κάθε χρόνο ταξίδια στο εξωτερικό, προκειμένου οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με ξένους λαούς και πολιτισμούς, να επικοινωνήσουν μαζί τους, να αλληλεπιδράσουν και να εμπλουτίσουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους. Ένα παράδειγμα αποτελεί το ταξίδι των μαθητών στην Πολωνία που πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017. (<http://www.lachaume-vouille.com>)

- *Collège Saint-Joseph La Salle*

Στο σχολείο αυτό οι μαθητές διδάσκονται αγγλικά και γερμανικά σε επίπεδο προετοιμασίας για τις γραπτές και προφορικές εξετάσεις των αντίστοιχων διπλωμάτων. Επίσης, για να ενισχύεται η διδασκαλία και για να εμπλουτίζονται οι γνώσεις των μαθητών, το σχολείο διοργανώνει και πραγματοποιεί αμοιβαίες ανταλλαγές με Άγγλους και Γερμανούς μαθητές. (<http://www.stjowattrelos.fr>)

5.2.3. Λασαλιανά Σχολεία της Ρεϋνιόν

- *Collège La Salle Saint-Michel*

Το πρόγραμμα σπουδών του σχολείου δεν δίνει κάποια συγκεκριμένη πληροφόρηση σχετικά με τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών ή τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα. (<http://stmichel.re>)

5.2.4. Λασαλιανά Σχολεία της Ελβετίας και της Γουιάνας

Το λασαλιανό σχολείο της Γουιάνας ονομάζεται “École Saint J.B. de La Salle – Centre Scolaire d’Éducation La Salle” και δεν προσφέρεται καμία πληροφορία σχετικά με την πολυγλωσσία ή τη συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα και ταξίδια στο εξωτερικό.

Το σχολείο της Ελβετίας ονομάζεται “École Primaire Catholique” και, παρομοίως, στο πρόγραμμα σπουδών δεν δίνονται πληροφορίες σχετικές με το θέμα της πολυγλωσσίας. (<http://www.lasalle.org>)

5.3. Μελέτη περίπτωσης: Ελλάδα – Λασαλιανά σχολεία και Γαλλοφωνία

5.3.1. Κολέγιο «Δελασάλ» Θεσσαλονίκης

5.3.1.1. Η ιστορία του Κολεγίου

Πέντε Αδελφοί με αρχηγό τον Αδελφό Ολύμπιο φθάνουν στις 14 Οκτωβρίου 1888 στη Θεσσαλονίκη, όπου εγκαθίστανται, ήδη από την επόμενη μέρα, στη Σχολή Λαζαριστών και αρχίζουν τα πρώτα τους μαθήματα. Αρκετά ενθαρρυντική υπήρξε η απήχηση που είχαν στο μαθητικό κοινό, καθώς έρχονταν κατά συρροή παιδιά και νέοι για να παρακολουθήσουν τα μαθήματά τους. Το γεγονός αυτό τους δίνει κουράγιο να συνεχίσουν με αμείωτη δύναμη και ζήλο το εκπαιδευτικό έργο που ανέλαβαν.

Η νέα Σχολή χτίστηκε το 1926, στην πρώην οικία Σαρνώ, την οποία αγόρασε το Τάγμα μαζί με τα γύρω οικοπέδα της οδού Φράγκων, ενώ το 1933 παύει να λειτουργεί ως γαλλόφωνο εκπαιδευτικό ίδρυμα και παίρνει τον χαρακτήρα που έχει και σήμερα και μετονομάζεται σε Ελληνογαλλικό Κολέγιο «Δελασάλ». Το Κολέγιο ακολουθεί πλέον την ισχύουσα νομοθεσία του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας.

Το 1968 μεταφέρεται σε νέες εγκαταστάσεις, στην περιοχή «Πεύκα». Εκεί εγκαθίσταται μέχρι και σήμερα το Κολέγιο. Από το 1980 μετατρέπεται σε μικτό σχολείο και από τότε και στο εξής λειτουργεί Παιδικός Σταθμός, Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο, φιλοξενώντας περίπου εξακόσιους πενήντα μαθητές ετησίως. (<http://www.delasalle.gr/>)

5.3.1.2. Κολέγιο Δελασάλ και πολυγλωσσία

Το Κολέγιο Δελασάλ δείχνει ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση ως προς τα κριτήρια του Ενιαίου Πλαισίου Αναφοράς Γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάνει διαρκώς προσπάθειες εναρμόνισης με αυτά. Για την εκπλήρωση αυτού του στόχου, το Κολέγιο έχει επικεντρωθεί στη συστηματική διδασκαλία

της αγγλικής γλώσσας στο σχολείο, ούτως ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες επικοινωνιακές απαιτήσεις. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητη η εκμάθηση ξένων γλωσσών, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των μαθητών, καθώς η Ελλάδα αποτελεί ενεργό μέλος της πολύγλωσσης Ευρώπης, με δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις, που οφείλει να εκπληρώνει απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς η εκμάθηση ξένων γλωσσών σε ένα άρτιο επίπεδο κρίνεται απαραίτητη και σημαντικά βοηθητική προϋπόθεση.

Το τμήμα αγγλικών σπουδών, προκειμένου να προσφέρει μια αποτελεσματική διδασκαλία της γλώσσας, προβαίνει σε ορισμένες καινοτομίες, χάρη στις οποίες έχει βραβευθεί δύο φορές (2005 και 2007) με το Ευρωπαϊκό Σήμα Ξένων Γλωσσών (European Language Label). Επίσης, οργανώνει δραστηριότητες, οι οποίες λειτουργούν ενισχυτικά προς τη διδασκαλία των αγγλικών, όπως είναι οι διαθεματικές εργασίες του προγράμματος “Comenius 2012-Let the forests breathe”. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να συμμετάσχουν αγγλόφωνες θεατρικές παραστάσεις, σε μία από τις οποίες απέσπασαν το Πρώτο Μαθητικό Βραβείο στο Διεθνές Φεστιβάλ Σχολικής Δημιουργικότητας το 2010 στο Σαν Ρέμο. Ακόμη, οι μαθητές του Κολεγίου έχουν συμμετάσχει σε Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ αποσπώντας επτά υποτροφίες, καθώς και δεκατρία πρώτα βραβεία, έχουν βραβευθεί σε διαγωνισμούς λογοτεχνίας, ποίησης και φωτογραφίας (Hong Kong 2011), έχουν παρακολουθήσει θερινά προγράμματα εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας σε πανεπιστήμια της Ελβετίας και της Μεγάλης Βρετανίας, συμμετέχουν κάθε χρόνο στις εξετάσεις του Βρετανικού Συμβουλίου, της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης, αλλά και του Αμερικανικού Κολεγίου Anatolia, για την απόκτηση των αντίστοιχων αγγλικών διπλωμάτων. Τέλος, το Κολέγιο προετοιμάζει τους μαθητές και για το πτυχίο IELTS, το οποίο είναι απαραίτητο για όσους επιθυμούν να συνεχίσουν τις ακαδημαϊκές τους σπουδές σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού.

Εξίσου πρωτοπόρο είναι και το γαλλικό τμήμα του Κολεγίου. Καθημερινά διδάσκεται η γαλλική γλώσσα και, μάλιστα, με ενισχυμένο ωράριο ενταγμένο στο ημερήσιο αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας. Η μεθοδολογία για τη διδασκαλία της γαλλικής είναι κυρίως μαθητοκεντρική, καθ' όλη τη διάρκεια της μαθητικής ζωής των παιδιών του Κολεγίου. Στόχος είναι να μπορούν οι μαθητές να επικοινωνούν, να χρησιμοποιούν τη γλώσσα με τρόπο δημιουργικό και να εμβαθύνουν σε αυτήν. Οι μαθητές προετοιμάζονται επιμελώς από τους καθηγητές του Κολεγίου προκειμένου να αποκτήσουν τα διπλώματα DELF και Sorbonne, αλλά ακόμη ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα και σε διεθνείς διαγωνισμούς.

Το Κολέγιο καινοτομεί και στη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας, γι' αυτό τον λόγο έχει διακριθεί με το Ευρωπαϊκό Σήμα Ξένων Γλωσσών (European Language Label). Επίσης έχει διακριθεί και έχει βραβευθεί στον διαγωνισμό του Διεθνούς Οργανισμού της Γαλλοφωνίας. Ακόμη, η Γαλλική Πρεσβεία έχει απονέμει στο Κολέγιο το Βραβείο Παιδαγωγικής Καινοτομίας. Επιπλέον, το Υπουργείο Παιδείας εγκρίνει τη Μαθητική Συνάντηση

Επιχειρηματολογίας στα Γαλλικά “Conseil des Jeunes Citoyens”. Εστιάζοντας στις διακρίσεις και τις βραβεύσεις, σημειώνεται η διάκριση στο συνέδριο του Γαλλόφωνου Μοντέλου των Ηνωμένων Εθνών και η βράβευση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο των Νέων. Επιπροσθέτως, το Κολέγιο συμμετέχει σε προγράμματα ανταλλαγών με Λασαλιανά Κολέγια της Γαλλίας, σε ευρωπαϊκή ομάδα ιστιοπλοΐας “Le FrenchShip”, στο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Εφηβικού Θεάτρου και στο Διεθνές Φεστιβάλ Παιδικού και Εφηβικού Θεάτρου. Η γαλλόφωνη θεατρική ομάδα του Κολεγίου έχει ενταχθεί στο Διεθνές Δίκτυο Ερασιτεχνικού Θεάτρου για νέους (Artdrala), καθώς επίσης συμμετέχει σε γαλλόφωνες θεατρικές παραστάσεις. Οι μαθητές του Κολεγίου έχουν επιπλέον τη δυνατότητα να παρακολουθούν τα θερινά προγράμματα «Μαθαίνω ταξιδεύοντας» και «Colonie d’ été en Haute-Savoie». Τέλος, οι μαθητές προετοιμάζονται καταλλήλως για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις του Γαλλικού Ινστιτούτου, του Πανεπιστημίου της Σορβόνης, αλλά και του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, για τη λήψη των αντίστοιχων διπλωμάτων. Ακόμη, προετοιμάζονται και για την εξέταση του Ειδικού Μαθήματος σε περίπτωση που κάποιος μαθητής επιθυμεί να κάνει γαλλικές σπουδές είτε σε ελληνικό είτε σε ξένο πανεπιστήμιο της Ελλάδας ή του εξωτερικού. (<http://www.delasalle.gr/>)

5.3.1.3. Κολέγιο Δελασάλ και εκπαιδευτικές ανταλλαγές

Οι μαθητές του Λυκείου έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν κάθε Ιούνιο σε μια κρουαζιέρα με ιστιοπλοϊκά σκάφη του ομίλου “Le French Ship”, διανύοντας έτσι μια ευρωπαϊκή εβδομάδα ιστιοπλοΐας με οικολογικό και διαπολιτισμικό χαρακτήρα. Το Κολέγιο Δελασάλ συνεργάζεται με τα αδελφοποιημένα Κολέγια Saint-Joseph της Κωνσταντινούπολης, καθώς και του Saint-Joseph της Βρετάνης, προκειμένου να πραγματοποιηθεί αυτή η κρουαζιέρα. Ως κοινή γλώσσα επικοινωνίας ορίζεται η γαλλική.

Οι μαθητές του Γυμνασίου συμμετέχουν σε πρόγραμμα ανταλλαγής, το οποίο έχει ως εξής: Μια ομάδα μαθητών ταξιδεύει σε μια πόλη του εξωτερικού, όπου υπάρχει λασαλιανό σχολείο, και φιλοξενούνται για μία εβδομάδα από τις οικογένειες των μαθητών του σχολείου υποδοχής. Την εβδομάδα αυτή παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα στο αντίστοιχο λασαλιανό σχολείο, μαθαίνουν για τον πολιτισμό, την ιστορία και τη γεωγραφία του τόπου, εξασκούνται στην προφορική και γραπτή χρήση της γλώσσας και εμβαθύνουν τις γνώσεις τους. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα η διαδικασία της ανταλλαγής επαναλαμβάνεται αντιστρόφως, δηλαδή ξένοι μαθητές επισκέπτονται την Ελλάδα και φιλοξενούνται από τις οικογένειες των Ελλήνων μαθητών.

Το ίδιο πρόγραμμα ανταλλαγών ακολουθούν και οι μαθητές του Δημοτικού. Στόχος είναι να γνωρίσουν τους ξένους λαούς, να κοινωνικοποιηθούν, να συνειδητοποιήσουν την έννοια της πολιτιστικής

κληρονομιάς, να συμμετέχουν σε κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδηλώσεις, να έρθουν σε επαφή με ξένους πολιτισμούς και με τις διαφορετικές κουλτούρες, να εξασκήσουν τις ξένες γλώσσες που διδάσκονται, καθώς επίσης να προβάλλουν το ελληνικό στοιχείο στο εξωτερικό, προωθώντας τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, της ιστορίας και του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. (<http://www.delasalle.gr/>)

5.3.1.4. Συμμετοχή σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα

Το Κολέγιο Δελασάλ επιδοτήθηκε από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus+, ώστε εννέα εκπαιδευτικοί να ταξιδέψουν σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, προκειμένου να επιμορφωθούν σχετικά με τη χρήση των νέων τεχνολογιών μέσα στην τάξη και, συγκεκριμένα, για τη χρήση του tablet.

Το Κολέγιο Δελασάλ συμμετέχει επίσης και στο πρόγραμμα πολιτιστικής εμβάθυνσης για εκπαιδευτικούς του πανεπιστημίου της Ιντιάνα των Η.Π.Α. που έχει τίτλο “Global Gateway”. Το πρόγραμμα έχει ως εξής: οι εκπαιδευτικοί περνούν ένα εξάμηνο μακριά από τη χώρα τους και κάνουν πρακτική άσκηση σε έναν εκπαιδευτικό φορέα, ο οποίος δεν είναι ιδιαίτερος λειτουργικός και παρουσιάζει αρκετά προβλήματα. Σκοπός είναι οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί να αποκτήσουν την εμπειρία μιας παραδοσιακής περίπτωσης στο εξωτερικό. Με αυτόν τον τρόπο εμβαθύνουν ουσιαστικά στον πολιτισμό και στην κουλτούρα του ξένου λαού, αναπτύσσοντας την ευελιξία τους, αλλά και την προοπτική να συνεργαστούν στο μέλλον με μαθητές προερχόμενους από διαφορετικές κουλτούρες στις κανονικές τάξεις τους. Οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να κάνουν την πρακτική τους άσκηση στο Σικάγο, στη Νοτιοδυτική Αμερική και σε δεκαοχτώ άλλες χώρες του κόσμου. Το πρόγραμμα αυτό θεωρείται από τα πιο καινοτόμα στον τομέα της πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης. (<http://www.delasalle.gr/>)

5.3.2. Ελληνογαλλική Σχολή Πειραιά «Ο Άγιος Παύλος»

Το 1893 η ελληνική κυβέρνηση παραχωρεί την άδεια ιδρύσεως της Ελληνογαλλικής Σχολής «Ο Άγιος Παύλος» στον ιερωμένο π. Pierre Berthet του Μοναχικού Τάγματος των Σαλεσιανών Πατέρων. Αρχικά η σχολή στεγάζεται στη συμβολή των οδών Πραξιτέλους και Φιλελλήνων, όμως το 1898 μεταφέρεται στην οδό Χαριλάου Τρικούπη, όπου παραμένει μέχρι σήμερα.

Η σχολή πρωτολειτούργησε το φθινόπωρο του 1900 με έναν τετραετή κύκλο Εμπορικών Σπουδών. Ο χαρακτήρας και η φιλοσοφία της σχολής αλλάζουν, όταν οι πατέρες του Σαλεσιανού τάγματος εγκαταλείπουν το έργο τους και παραδίδουν τη λειτουργία της σχολής στους Λασαλιανούς Αδελφούς των Χριστιανικών Σχολείων. Το 1931, λοιπόν, θεσμοθετείται ο κύκλος

σπουδών, που θα πραγματοποιήσει το κλασικό γυμνάσιο του «Αγίου Παύλου». Ωστόσο, η λειτουργία της σχολής ανακόπτεται απότομα όταν το 1941 επιτάσσεται βίαια από τα στρατεύματα της γερμανικής κατοχής. Η σχολή επαναλειτούργησε κανονικά, όταν το 1945 αναχώρησαν και οι Άγγλοι.

Η σχολή από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της υπήρξε Σχολή Αρρένων. Ύστερα από ενενήντα τρία χρόνια, το σχολείο γίνεται μικτό, και για πρώτη φορά το 1986 εγγράφονται κορίτσια στην πρώτη τάξη του Γυμνασίου. Μια επιπλέον σημαντική αλλαγή που συμβαίνει την ίδια χρονιά είναι η διακοπή της λειτουργίας του δημοτικού σχολείου, που διέθετε μέχρι τότε η Σχολή. Δώδεκα χρόνια αργότερα, όμως, το εκπαιδευτικό κενό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καλύπτεται με την υπογραφή της συνεργασίας της Ελληνογαλλικής Σχολής με τα εκπαιδευτήρια «Παιδαγωγική-Birds». Τέλος, το εκπαιδευτική αποστολή της Σχολής ολοκληρώνεται το 2009 με την ίδρυση του δημοτικού σχολείου «Δελασάλ» στον Άλιμο και του αντίστοιχου νηπιαγωγείου το 2014. (<http://gymnasiolykeio.saintpaul.gr>)

5.3.2.1. Προετοιμασία για σπουδές στο εξωτερικό

Το σχολείο διοργανώνει ετησίως ημερίδα, προκειμένου να ενημερώσει, όσους μαθητές το επιθυμούν, σχετικά με τις σπουδές στο εξωτερικό, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Η ημερίδα αυτή απευθύνεται επίσης στους αποφοίτους, αλλά και στους γονείς των μαθητών.

Την ημερίδα αναλαμβάνουν να διεξάγουν επίσημοι φορείς για σπουδές στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, η υπεύθυνη του Γαλλικού Ινστιτούτου Ελλάδα αναλαμβάνει να ενημερώσει τους ενδιαφερομένους για τις σπουδές στη Γαλλία, η υπεύθυνη του Βρετανικού Συμβουλίου, για τις σπουδές στην Αγγλία, τη Σκωτία και την Ιρλανδία, ο υπεύθυνος του τμήματος της Κυπριακής Πρεσβείας, για τις σπουδές στην Κύπρο και, τέλος, ο υπεύθυνος συμβουλευτικής σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού του κέντρου «Αμφιάραος», για τις σπουδές στην Αμερική, στο Βέλγιο και στην Τσεχία.

Οι μαθητές που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους –ειδικά- στη Γαλλία, έχουν τη δυνατότητα, σε συνεργασία με καθηγητές του γαλλικού τμήματος, να συμπληρώσουν στη Σχολή τα ντοσιέ υποβολής των προτιμήσεών τους. (<http://gymnasiolykeio.saintpaul.gr>)

5.3.2.2. Ταξίδια στο εξωτερικό και ανταλλαγές

Κάθε χρόνο η Σχολή πραγματοποιεί ταξίδια και ανταλλαγές, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, με στόχο οι μαθητές να διευρύνουν την αντίληψη, αλλά και τις γνώσεις τους σχετικά με τον τόπο που επισκέπτονται. Επίσης, όταν πρόκειται για ένα ταξίδι στο εξωτερικό, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν και να εξασκήσουν την ξένη γλώσσα, μέσω της διαπροσωπικής επικοινωνίας με τον ντόπιο λαό.

(<http://gymnasiolykeio.saintpaul.gr>)

5.3.3. «Ο Άγιος Γεώργιος» Σύρου

Οι πρώτοι λασαλιανοί Αδελφοί έφτασαν στο νησί της Σύρου στα μέσα του 19^{ου} αιώνα και παρέμειναν εκεί περίπου πέντε χρόνια. Εγκαταστάθηκαν οριστικά το 1914, όταν αποφάσισαν να ιδρύσουν το Δημοτικό Σχολείο και την Εμπορική Σχολή.

Από το 1850 μέχρι και το 1920, η γλώσσα που κυριαρχούσε στις εμπορικές συναλλαγές των λιμανιών της Ανατολικής Μεσογείου ήταν η γαλλική. Οι πρώτοι Αδελφοί υπήρξαν Γάλλοι στην καταγωγή και καταπιάστηκαν με την ίδρυση Εμπορικών Σχολών σε όλα τα μεγάλα λιμάνια της περιοχής, όπως ήταν ο Πειραιάς, η Σύρος, η Χίος, η Θεσσαλονίκη, η Ρόδος, η Σμύρνη, η Κωνσταντινούπολη, η Βηρυτός και η Αλεξάνδρεια, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των νέων εκείνης της εποχής. Ως πρότυπο για την πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου είχαν την *Chambre de Commerce de Paris*. Εξάλλου εκείνη την εποχή το οδικό δίκτυο δεν ήταν επαρκώς αναπτυγμένο, γι' αυτό τον λόγο οι εμπορικές συναλλαγές, αλλά και οι μετακινήσεις των ταξιδιωτών πραγματοποιούνταν δια θαλάσσης.

Το σχολείο «Ο Άγιος Γεώργιος», αρχικά, λειτούργησε στην Άνω Σύρο και το 1920 μεταφέρθηκε στο κτίριο που στεγάζεται μέχρι σήμερα. Όμως τα έτη 1931 και 1932 η κυβέρνηση της Ελλάδας έλαβε μέτρα, τα οποία δεν ευνοούσαν τη λειτουργία ξένων σχολείων, με αποτέλεσμα το σχολείο να ενταχθεί στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Μια δεύτερη αρνητική επίπτωση ήταν το κλείσιμο της Εμπορικής Σχολής. Τα επόμενα έτη έγινε και μια προσπάθεια λειτουργίας Γυμνασίου, η οποία δεν ευδοκίμησε, και έτσι συνέχισε το Δημοτικό να λειτουργεί κανονικά μόνο του.

Κατά τα χρόνια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά και του Εμφυλίου Πολέμου που ακολούθησε (1940-1950), το σχολείο λειτούργησε περισσότερο ως φιλανθρωπικό ίδρυμα, παρά ως χώρος διδασκαλίας και εκπαίδευσης, και οι εγκαταστάσεις του φιλοξένησαν άπορα και άστεγα παιδιά.

Το 1974 οργανώθηκε σχέδιο για τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων, προκειμένου να φιλοξενήσουν Νηπιαγωγείο, Δημοτικό και Γυμνάσιο. Ωστόσο το σχέδιο αυτό δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Το 2008 λειτούργησε για πρώτη φορά το Νηπιαγωγείο και από το 2012 ο Παιδικός Σταθμός με το όνομα: «Η Φωλιά». (<https://sgschool.gr/>)

5.3.3.1. «Ο Άγιος Γεώργιος» και η διδασκαλία των γαλλικών

Οι μαθητές, ήδη από την τρίτη τάξη του δημοτικού, διδάσκονται συστηματικά τη γαλλική γλώσσα και καταπιάνονται με την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου και, φυσικά, εμβαθύνουν στη γραμματική και το συντακτικό, ούτως ώστε μέχρι το τέλος της έκτης τάξης να είναι σε θέση να συμμετέχουν στις εξετάσεις για την απόκτηση των γαλλικών διπλωμάτων. Προκειμένου το μάθημα να γίνει περισσότερο ενδιαφέρον και ελκυστικό, οι καθηγητές της γαλλικής γλώσσας χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες κατά τη

διδασκαλία τους. Επιπλέον, οργανώνουν projects, στα οποία εμπλέκονται οι μαθητές, με αποτέλεσμα να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία της εκμάθησης της ξένης γλώσσας, δηλαδή να διδάσκονται με τρόπο βιωματικό.

Έναν ακόμα εναλλακτικό τρόπο εκμάθησης της γαλλικής γλώσσας, αποτελεί η συμμετοχή του σχολείου στον πανελλήνιο διαγωνισμό Γαλλοφωνίας, στον οποίο οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν εργασίες στη γαλλική και έτσι να εμβαθύνουν σε αυτήν. Ο Άγιος Γεώργιος έχει διακριθεί αρκετές φορές στον διαγωνισμό αυτό και έχει αποσπάσει βραβεία με τις συμμετοχές των μαθητών του.

Όσον αφορά τις μικρές τάξεις, τα παιδιά της πρώτης έρχονται σε επαφή με τη γαλλική γλώσσα με τρόπο βιωματικό και όχι, ακόμα, συστηματικό. Συγκεκριμένα, διδάσκονται τη γλώσσα με τραγούδια, ιστορίες, θεατρικό παιχνίδι και δραματοποίηση γαλλικών ιστοριών και προς το τέλος της σχολικής χρονιάς έρχονται σε επαφή και με τη γραφή λέξεων. Στη δεύτερα τάξη ξεκινά ένας πιο συστηματοποιημένος τρόπος διδασκαλίας της γαλλικής, με στόχο την εξοικείωση με την ανάγνωση και τη γραφή της γλώσσας, δηλαδή οι μαθητές μπορούν πλέον να διαβάσουν και να γράψουν στα γαλλικά.

(<https://sgschool.gr/>)

5.3.4. Δημοτικό Σχολείο «Δελασάλ» Αλίμου

Το 2009 ιδρύθηκε στην περιοχή του Αλίμου το δημοτικό της Ελληνογαλλικής Σχολής του Πειραιά “Saint-Paul”, το οποίο φέρει το όνομα «Δελασάλ». Στόχος του σχολείου είναι να προσφέρει ουσιαστική γνώση στους μαθητές, με τη βοήθεια του εξειδικευμένου προσωπικού, και να βοηθήσει τον κάθε μαθητή χωριστά να ανακαλύψει τα ιδιαίτερα χαρίσματά του, αλλά και να αναγνωρίσει τη μοναδικότητά του. (www.saintpaul-delasalle.gr)

5.3.4.1. Το δημοτικό «Δελασάλ» και οι ξένες γλώσσες

Το Δημοτικό Σχολείο «Δελασάλ» δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, οι οποίες θεωρούνται προαπαιτούμενο για να γνωρίσουν οι μαθητές ξένες χώρες και πολιτισμούς και οι οποίες λειτουργούν ως γέφυρες που ενώνουν τους διαφορετικούς λαούς. Προκειμένου η διδασκαλία των ξένων γλωσσών να καταστεί αποτελεσματική, τα τμήματα των ξένων γλωσσών του σχολείου χρησιμοποιούν σύγχρονα και εναλλακτικά μέσα διδασκαλίας, όπως είναι το ψηφιακό λογισμικό που προβάλλεται μέσω του διαδραστικού πίνακα, η συμμετοχή σε ξενόγλωσσες θεατρικές παραστάσεις, αλλά και η παρακολούθησή τους από τους μαθητές και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς πολυγλωσσίας. Με αυτόν τον τρόπο οι ίδιοι οι μαθητές εμπλέκονται βιωματικά στη διαδικασία εκμάθησης των ξένων γλωσσών, εμβαθύνουν και εξοικειώνονται τόσο με την γραπτή όσο και με την προφορική έκφραση. Στο σχολείο λειτουργούν δύο ξενόγλωσσα τμήματα: το

τμήμα της αγγλικής και το τμήμα της γαλλικής γλώσσας. (www.saintpaul-delasalle.gr)

5.3.4.1.1. Το αγγλικό τμήμα

Το σχολείο «Δελασάλ» αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της γνώσης της αγγλικής γλώσσας στη σύγχρονη εποχή, καθ' ότι τείνει να αποτελέσει παγκόσμια γλώσσα επικοινωνίας μεταξύ των λαών. Γι' αυτό και η γνώση της αποτελεί βασικό εφόδιο για όσους θέλουν να εξελιχθούν ακαδημαϊκά και επαγγελματικά. Συνεπώς, στόχος του αγγλικού τμήματος είναι να δημιουργήσει σωστά θεμέλια στο γνωστικό υπόβαθρο των μαθητών του σχολείου.

Οι μαθητές του «Δελασάλ» ξεκινούν να διδάσκονται τα αγγλικά ήδη από την πρώτη τάξη του δημοτικού. Στην τάξη αυτή δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη βιωματική μάθηση με παιχνίδια στην τάξη, ιστορίες, παραμύθια και τραγούδια. Παραλλήλως, η χρήση νέων τεχνολογιών βοηθάει στο να καταστεί το μάθημα ενδιαφέρον, ελκυστικό και εξατομικευμένο, στην περίπτωση που αυτό απαιτείται.

Βασικός σκοπός για τις μικρές τάξεις του δημοτικού είναι η εξοικείωση των μαθητών πρωτίστως με την αγγλική γλώσσα και δευτερευόντως με τον αγγλοσαξονικό πολιτισμό. Απώτερος σκοπός είναι η ετοιμότητα των μαθητών της Ε' και Στ' τάξης στην απόκτηση των αγγλικών διπλωμάτων, με την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις του Πανεπιστημίου του Cambridge. Επιπλέον, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία σε όλες τις τάξεις να συμμετέχουν σε διάφορες αγγλόφωνες δραστηριότητες, ούτως ώστε να εξασκήσουν τη γλώσσα και να εμβαθύνουν σε αυτήν. (www.saintpaul-delasalle.gr)

5.3.4.1.2. Το γαλλικό τμήμα

Η διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας ξεκινάει ήδη από την πρώτη τάξη του δημοτικού –όπως και των αγγλικών- και η γνωριμία με τη γλώσσα γίνεται με τρόπο βιωματικό. Στόχος στην τάξη αυτή είναι η ευαισθητοποίηση και η εξοικείωση με τα γαλλικά και δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην προφορική έκφραση. Οι μαθητές έρχονται σε επαφή με λέξεις, ιστορίες, τραγούδια, παραμύθια και αργότερα ξεκινούν να γνωρίζουν και τη γραπτή έκφραση.

Στη δευτέρα τάξη η διδασκαλία των γαλλικών γίνεται με περισσότερο συστηματικό τρόπο και οι μαθητές διδάσκονται την ανάγνωση και τη γραφή. Βασικός στόχος είναι να μπορούν να απαντούν ελεύθερα σε πολύ απλές ερωτήσεις που αφορούν τη ζωή και την καθημερινότητά τους. Κύρια διδακτικά εργαλεία αποτελούν η μουσική, το θεατρικό παιχνίδι και η αφήγηση παραμυθιών.

Στις μεγαλύτερες τάξεις του δημοτικού οι μαθητές εμβαθύνουν σε ποικίλα κειμενικά είδη, με αποτέλεσμα να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους, να κατανοούν το κείμενο που μελετούν και να είναι σε ετοιμότητα να παράγουν ανά πάσα στιγμή γραπτό και προφορικό λόγο. Επίσης, διδάσκονται τη

γαλλική γραμματική και μαθαίνουν τους κανόνες των διαφόρων γραμματικών φαινομένων. Απώτερος στόχος είναι οι μαθητές της Στ' τάξης να αποκτήσουν την πρώτη ενότητα του διπλώματος DELF junior, με την επιτυχή συμμετοχή τους στις γραπτές και προφορικές εξετάσεις που διεξάγει ετησίως το Γαλλικό Ινστιτούτο της Αθήνας.

Οι μαθητές του «Δελασάλ» με την αποφοίτησή τους από το σχολείο είναι σε θέση να επικοινωνήσουν στα γαλλικά είτε με τον γραπτό είτε με τον προφορικό λόγο. (www.saintpaul-delasalle.gr)

5.3.4.2. Δημοτικό «Δελασάλ» και Γαλλοφωνία

Το δημοτικό σχολείο «Δελασάλ» συμμετέχει κάθε χρόνο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Γαλλοφωνίας, που διοργανώνει το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, σε συνεργασία με τη Γαλλική Πρεσβεία στην Ελλάδα, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας της Γαλλίας.

Τα έτη 2011 και 2012 οι μαθητές του σχολείου απέσπασαν βραβεία ανάμεσα σε τετρακόσια πενήντα σχολεία και συμμετοχή επτά χιλιάδων μαθητών συνολικά.

Με τη συμμετοχή τους αυτή οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να εξασκήσουν τη γλώσσα, να μελετήσουν τον γαλλικό πολιτισμό και τη γαλλική κουλτούρα και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους μέσω της προσωπικής τους εμπλοκής και διερεύνησης σε γαλλόφωνες δραστηριότητες. (www.saintpaul-delasalle.gr)

5.3.4.3. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Το σχολείο «Δελασάλ» συμμετέχει και σε Διεθνή και Ευρωπαϊκά Προγράμματα, σαν μια προσπάθεια να προάγει τον εξευρωπαϊσμό της εκπαίδευσης. Κύριος στόχος είναι η συνεργασία, η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση με εκπαιδευτικούς και μαθητές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και η αξιοποίηση του παγκόσμιου δικτύου των λασαλιανών σχολείων, ενισχύοντας έτσι τον σύνδεσμο μεταξύ των αδελφοποιημένων σχολείων. (www.saintpaul-delasalle.gr)

6. Συμπεράσματα

Στο σημείο αυτό θα παρατεθούν οι απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα, καθώς και τα συμπεράσματα, όπως αυτά προέκυψαν από τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκε η δράση του Οργανισμού La Salle σε παγκόσμιο επίπεδο και στη συνέχεια μελετήθηκαν τα προγράμματα σπουδών καθενός χωριστά από τα σχολεία που περιλαμβάνει η Λασαλιανή Περιφέρεια της Γαλλίας.

Από την παγκόσμια δράση του οργανισμού La Salle, προκύπτει ότι ενθαρρύνεται ο πολιτισμικός πλουραλισμός, καθώς υπάρχει μία συνεχόμενη

τάση εξάπλωσης του πεδίου δράσης του οργανισμού σε επιπλέον χώρες είτε με την ίδρυση ιδρυμάτων είτε με την εμπλοκή ανθρώπινου δυναμικού. Η Λασαλιανή Οικογένεια είναι ανά πάσα στιγμή πρόθυμη να αγκαλιάσει νέα μέλη, ανεξαρτήτως διακρίσεων, όπως είναι η καταγωγή, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η κοινωνική τάξη και η κουλτούρα. Συνεπώς, αναγνωρίζει την ανάγκη της σύγχρονης κοινωνίας να καταρρίψει κάθε μορφής διάκριση και περιθωριοποίηση και να παγκοσμιοποιηθεί και αυτό το εφαρμόζει εμπράκτως μέσα από τον χαρακτήρα και την ιδιαίτερη φιλοσοφία που πρεσβεύει η Λασαλιανή Κοινότητα. Επιπροσθέτως, δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία προς την πολιτιστική κληρονομιά που φέρει κάθε χώρα και κάθε λαός και έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερος η ενσυναίσθηση, σαν ένα από τα στοιχεία που διακρίνουν την διαπολιτισμική εκπαίδευση, καθώς υπάρχει μέριμνα για την κατανόηση των αναγκών των εκάστοτε λαών ή κοινωνικών ομάδων, ώστε να προσφερθεί το είδος της εκπαίδευσης, που να ανταποκρίνεται καλύτερα στην εκπλήρωση αυτών των αναγκών. Εξάλλου, η διαπολιτισμική εκπαίδευση συμπλέει με τον απώτερο σκοπό του Τάγματος, που είναι, επί της ουσίας, το ιεραποστολικό και φιλανθρωπικό έργο.

Επιπροσθέτως, ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων δικτύων επικοινωνίας μεταξύ των αδελφοποιημένων σχολείων, αλλά και προσπαθεί συνεχώς να ενισχύει, να μετατρέπει και να βελτιώνει τα ήδη υπάρχοντα, ώστε να εκπληρώνουν τον σκοπό τους περισσότερο αποτελεσματικά. Σαφώς, και η γνώση ξένων γλωσσών αποτελεί όχι μόνο προϋπόθεση, αλλά επιτακτική ανάγκη, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των μελών της Παγκόσμιας Λασαλιανής Κοινότητας. Συνεπώς, η έννοια της πολυγλωσσίας ενυπάρχει ως μέσο και προϋπόθεση της υλοποίησης των στόχων της Κοινότητας και δεν υφίσταται ως αυτοσκοπός. Δηλαδή τα εμπλεκόμενα μέλη της Λασαλιανής Οικογένειας βιώνουν την ανάγκη να μιλούν ξένες γλώσσες, καθ' ότι χωρίς αυτή την προϋπόθεση η ανάγκη για επικοινωνία, διάλογο, αλληλεπίδραση και ανταλλαγή απόψεων και ιδεών θα ήταν εξαιρετικά δυσχερής και καθόλου προσοδοφόρα ως προς τα αποτελέσματα του έργου, που έχουν αναλάβει να εκπληρώσουν. Άρα η έννοια της πολυγλωσσίας απορρέει σαν φυσιολογική ανάγκη για καλύτερη και αποτελεσματικότερη επικοινωνία μεταξύ των μελών της Λασαλιανής Κοινότητας και δεν επιβάλλεται σαν εξωτερική ανάγκη και επιταγή της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Η ανάγκη για εκμάθηση ξένων γλωσσών αποτελεί πλέον εσωτερικό κίνητρο του κάθε μέλους της Λασαλιανής Κοινότητας.

Σχετικά με τη μελέτη των ερευνητικών ευρημάτων που αφορούν τη λειτουργία των εκπαιδευτηρίων της Περιφέρειας της Γαλλίας (δηλαδή τη δράση των λασαλιανών σχολείων στην Ευρώπη), προκύπτουν τα εξής:

❖ Η πλειοψηφία των κανονικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στηρίζουν την πολυγλωσσία, καθώς εντάσσουν τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο επίσημο ωρολόγιο πρόγραμμά τους.

❖ Η εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι υποχρεωτική και δεν έγκειται στην επιλογή του μαθητή, αν θα παρακολουθήσει τα μαθήματα.

❖ Στα περισσότερα σχολεία γίνεται ειδική προετοιμασία των μαθητών, προκειμένου να συμμετέχουν στις εξετάσεις για την απόκτηση των διπλωμάτων των ξένων γλωσσών. Συνεπώς, η διδασκαλία γίνεται με τρόπο συστηματικό, ο οποίος οδηγεί στην πιστοποίηση των γνώσεων.

❖ Η πλειοψηφία των σχολείων της Περιφέρειας της Γαλλίας διδάσκουν ως πρώτη ξένη γλώσσα την αγγλική, καθ' ότι αναγνωρίζουν την σύγχρονη τάση να θεωρηθούν τα αγγλικά ως παγκόσμια γλώσσα επικοινωνίας, ενώ ενθαρρύνουν την εκμάθηση μίας δεύτερης γλώσσας, η οποία μπορεί να λειτουργήσει ως «διαβατήριο» για τη συνέχιση των ακαδημαϊκών σπουδών ή για την αναζήτηση εργασίας στην αντίστοιχη χώρα του εξωτερικού, όπου ομιλείται η συγκεκριμένη γλώσσα. Το στοιχείο αυτό μαρτυρά μια συστηματοποιημένη διαπολιτισμική εκπαίδευση, καθότι αναγνωρίζονται οι κοινωνικές, οικονομικές, ακαδημαϊκές και επαγγελματικές απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

❖ Εξαίρεση αποτελούν τα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας, όπου η πρώτη ξένη γλώσσα διδασκαλίας είναι η γαλλική και δεύτερη είναι η αγγλική. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην απόκτηση των γαλλικών διπλωμάτων που πιστοποιούν τη γνώση της γλώσσας και ενθαρρύνονται οι σπουδές στη Γαλλία. Προφανώς, ο χαρακτήρας των λασαλιανών σχολείων έχει διαμορφωθεί με αυτόν τον τρόπο, καθώς οι πρώτοι Αδελφοί που ίδρυσαν τα λασαλιανά σχολεία της Ελλάδας ήταν Γάλλοι στην καταγωγή. Συνεπώς, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι τα ελληνικά λασαλιανά σχολεία δεν προωθούν απλά την πολυγλωσσία, αλλά δείχνουν ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση στην ενίσχυση της γαλλοφωνίας, στοιχείο που μαρτυρά την τάση της Γαλλίας να ασκήσει ήπια ισχύ διαμέσου των ελληνογαλλικών-λασαλιανών σχολείων της Ελλάδας.

❖ Τα σχολεία της Περιφέρειας της Γαλλίας συμμετέχουν και σε προγράμματα ανταλλαγής μαθητών, καθ' ότι υποστηρίζουν την εμπλοκή των μαθητών στη διδακτική διαδικασία και προτάσσουν ότι μόνο εμπειρικά μπορούν να καταρρίψουν το αίσθημα της ξενοφοβίας και της μισαλλοδοξίας. Γνωρίζουν, συνεπώς, οι μαθητές βιωματικά τους ξένους λαούς και τους πολιτισμούς τους και η εκπαίδευσή τους αποκτά διαπολιτισμικό χαρακτήρα.

❖ Επιπλέον, η εκμάθηση των ξένων γλωσσών συμβάλλει σημαντικά στην αναγνώριση από τους ίδιους του μαθητές ότι ανήκουν σε μια διεθνή κοινότητα, την Ευρωπαϊκή Ένωση, πράγμα που τους δίνει το δικαίωμα να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Ευρώπη ή να αποκατασταθούν επαγγελματικά σε μία ξένη χώρα και, γι' αυτό τον λόγο, η χρήση κοινού κώδικα επικοινωνίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση.

❖ Ακόμη, αρκετά λασαλιανά σχολεία, αλλά και πανεπιστήμια της Περιφέρειας συμμετέχουν σε διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα, προκειμένου το ανθρώπινο δυναμικό, είτε πρόκειται για μαθητευόμενους είτε για εκπαιδευτικούς, να έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν ακαδημαϊκά και

επαγγελματικά από αυτά. Και πάλι προωθείται με αυτόν τον τρόπο η έννοια της πολυγλωσσίας, καθώς δίνει νέες ευκαιρίες στους ανθρώπους και διευρύνουν τους ορίζοντές τους.

❖ Τέλος, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που δείχνουν το λιγότερο ενδιαφέρον προς την πολυγλωσσία αποτελούν, φυσικά, τη μειοψηφία και πρόκειται κυρίως για τεχνικά λύκεια ή τεχνολογικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αυτό, ίσως να συμβαίνει, γιατί τα εκπαιδευτήρια αυτού του τύπου λειτουργούν με σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση των σπουδαστών, και είναι, συνεπώς, πολύ αυστηρά δομημένο το πρόγραμμα σπουδών.

❖ Μία ακόμη μικρή κατηγορία σχολείων που δεν ενθαρρύνει την πολυγλωσσία είναι αυτή των ειδικών σχολείων για μαθητές με αναπηρίες, όπως είναι για παράδειγμα τα σχολεία για τυφλούς ή κωφάλαλους μαθητές. Προφανώς και το βάρος δίνεται στην εκμάθηση άλλων αντικειμένων και στην ενδυνάμωση συγκεκριμένων ικανοτήτων των μαθητών, οι οποίες θα τους χρησιμεύσουν στην καθημερινή, κοινωνική, ακαδημαϊκή και –την μετ’ έπειτα- επαγγελματική ζωή.

Από τα ερευνητικά ευρήματα σχετικά με τη δράση των λασαλιανών σχολείων στην Ελλάδα προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Τα λασαλιανά σχολεία στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται όλα ως ελληνογαλλικά και –φυσικά- η πρώτη ξένη γλώσσα που διδάσκεται είναι η γαλλική. Ως δεύτερη ξένη γλώσσα είναι η αγγλική. Επίσης ενθαρρύνεται η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής μαθητών με σχολεία της Γαλλίας, η συμμετοχή σε διαγωνισμούς που αφορούν τη γαλλική γλώσσα και τον πολιτισμό. Ακόμη οι μαθητές προετοιμάζονται καταλλήλως για να συμμετέχουν σε εξετάσεις, προκειμένου να αποκτήσουν γαλλικά διπλώματα γλωσσομάθειας, τα οποία μπορούν να λειτουργήσουν ως διαβατήριο για τις ανώτερες ακαδημαϊκές σπουδές τους στη Γαλλία. Υπάρχει μάλιστα και συνεργασία με γαλλικά πανεπιστήμια και ενθαρρύνεται η εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους λασαλιανούς μαθητές.

Συνεπώς εύκολα οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι στην Ελλάδα – τουλάχιστον- παρατηρείται μια τάση από την πλευρά της Γαλλίας να ασκήσει μια πολιτιστική διπλωματία διαμέσου της εκπαίδευσης. Προφανώς και προωθείται η πολυγλωσσία, όμως υπάρχει μια ιδιαίτερη προτίμηση προς τη γαλλοφωνία, ήδη από την πρώτη ημέρα ιδρύσεως των λασαλιανών σχολείων στην Ελλάδα. Άρα μπορεί να γίνεται λόγος για άσκηση πολιτιστικής διπλωματίας, εφόσον οι μαθητές δεν περιορίζονται στην απλή εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας, αλλά εμπλέκονται ποικιλοτρόπως με τον γαλλικό πολιτισμό και την γαλλική κουλτούρα.

6.1. Προτάσεις για επιπλέον έρευνα

Η συγκεκριμένη έρευνα επειδή είναι καινοτόμα και μοναδική, θα μπορούσε στο μέλλον να ερευνηθεί πολυπλεύρως.

Κατ' αρχάς θα μπορούσε να γίνει συλλογή ποσοστών, είτε των μαθητών που εμπλέκονται σε διεθνείς και ευρωπαϊκές δραστηριότητες ετησίως είτε με των νέων που επιλέγουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μία ξένη χώρα, ώστε να μελετηθεί αν πράγματι καταφέρνουν τα λασαλιανά σχολεία να οδηγήσουν τους μαθητές να επωφεληθούν από τις δυνατότητες που προσφέρει η πολυγλωσσία.

Επίσης θα ήταν σκόπιμο να μελετηθεί αν οι νέοι σπουδαστές συνηθίζουν να επιλέγουν χώρες, των οποίων γνωρίζουν την καθομιλουμένη γλώσσα ή αν αυτό το γεγονός αποτελεί μία ανεξάρτητη μεταβλητή. Με αυτόν τον τρόπο θα διαφαινόταν η ύπαρξη ή μη πολιτιστικής διπλωματίας, με την έννοια του ότι προσελκύουν τους νέους στη χώρα τους για σπουδές και –μελλοντικά- για εργασία, αυξάνοντας έτσι τα οικονομικά οφέλη του κράτους.

Τέλος, θα μπορούσε να γίνει μια συγκριτική έρευνα δύο λασαλιανών σχολείων, ώστε να αναγνωριστούν και να καταγραφούν οι ομοιότητες, αλλά και οι διαφορές ως προς τις διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζουν, σχετικά με το θέμα της πολυγλωσσίας και της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Ακόμη, θα είχε περισσότερο ενδιαφέρον αν τα δύο σχολεία μελέτης λειτουργούσαν σε διαφορετικές χώρες, προκειμένου να αναγνωριστεί με αυτόν τον τρόπο αν πράγματι η λασαλιανή εκπαίδευση διέπεται και σε ποιο βαθμό από ένα κοινό πνεύμα παγκοσμιότητας και μια φιλοσοφία συλλογικότητας και αδελφοσύνης και αν σε κάθε περίπτωση δείχνουν το ίδιο ενδιαφέρον για την πολιτιστική κληρονομιά του κάθε τόπου.

6.2. Αδυναμίες έρευνας

Η αδυναμία που παρουσιάζει η έρευνα είναι ότι τα ερευνητικά αποτελέσματα προκύπτουν από τις γραπτές πληροφορίες, όπως αυτές παρέχονται στα προγράμματα σπουδών των διαφόρων λασαλιανών σχολείων της Περιφέρειας της Γαλλίας. Συνεπώς, δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι τα εκάστοτε προγράμματα που παρουσιάζονται εφαρμόζονται πράγματι ως έχουν στα σχολεία αυτά ούτε και σε ποιο βαθμό προωθείται η πολυγλωσσία, δηλαδή πόσο εντατικά και συστηματικά διδάσκονται οι ξένες γλώσσες.

7. Βιβλιογραφία/Βιβλιογραφικές Αναφορές

- i. Ανδρουλάκης Γιώργος. Η ευρωπαϊκή πολυγλωσσία και η αξιοποίησή της στο σχολείο: Ανάλυση δύο ελληνικών ζωνών στο πλαίσιο μια διεθνούς έρευνας. Πάτρα. 2007.
- ii. Βασιλειάδης Ν.. Πολιτιστική Διπλωματία. Ελληνικές και Διεθνείς διαστάσεις. Αθήνα. 2015.
- iii. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πολυγλωσσία-Μια γέφυρα προς την αμοιβαία κατανόηση, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2009.
- iv. Ιωαννίδης Δημήτρης. Στατιστικές Μέθοδοι. Εκδόσεις Ζήτη. Θεσσαλονίκη. 2005.
- v. Λυκοδήμου Σ., T4E, Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, Αθήνα, 2015.
- vi. Μήλιου Ο., Η ευαισθητοποίηση των δασκάλων απέναντι στην πολιτισμική ετερότητα: θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση, Θεσσαλονίκη, 2013.
- vii. Μπουζάκης Σ.. Συγκριτική παιδαγωγική III: Θεωρητικά, μεθοδολογικά προβλήματα και σύγχρονες τάσεις στη διεθνή εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg. 2006.
- viii. Μπουτσιούκη Σ.. Η πολυμερής Πολιτιστική Διπλωματία. Διεθνείς Οργανισμοί και Διεθνείς Συλλογικές Πρωτοβουλίες. Μακεδονία. 2015. (Κεφάλαιο 4).
- ix. Ρούσσοσ-Μηλιδώνης Μ.. Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ: Πρόταση Αγωγής των Νέων. Πειραιάς. 2002.
- x. Φράγκος Χ.. Ψυχοπαιδαγωγική. Θέματα Παιδαγωγικής Ψυχολογίας, παιδείας, διδακτικής και μάθησης. Αθήνα. Εκδ. Παπαζήση. 1977.
- xi. Botana Antonio, FSC. Basis for a present-day model of Lasallian Family. Rome. 2008.
- xii. Cordellier S.. Ο κόσμος τον εικοστό πρώτο αιώνα: 80 κείμενα για να κατανοήσουμε τη νέα τάξη πραγμάτων. εκδ. Πατάκη. 2001.
- xiii. Farandjis Stelio. *Philosophie de la Francophonie. Contribution au débat*. Paris-Montréal. L'Harmattan. 1999.
- xiv. Hebert F. S. C.. Σκέψεις ενός παιδαγωγού. Τόμος Α'. Μόντρεαλ. 1950.
- xv. Lapierre Charles F. S. C. . Βάδισε ενώπιόν μου. Ο κύριος Δελασάλ (1651-1719). Saint-Etienne. 1992.
- xvi. Lett Emile F. S. C. . Οι πρώτοι βιογράφοι του Αγίου Ι. Β. Δελασάλ. Παρίσι. 1956.
- xvii. Mélage F. S. C.. Ο δημιουργός του λαϊκού σχολείου Άγιος Ι. Β. Δελασάλ. Tournai. 1948.
- xviii. Merlaud André. Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ. Δάσκαλος των παιδιών και των νέων. Παρίσι. 1955.
- xix. Nye J.. Ήπια ισχύς. Το μέσο επιτυχίας στην παγκόσμια πολιτική. Εκδ. Παπαζήση. 2005.

- xx. Olivé Manuel F. S. C.. Ιωάννης-Βαπτιστής Δελασάλ. Μια ζωή για τους νέους. Μιλάνο. 1991.
- xxi. Sauvage Michel, FSC. Vie religieuse laïque et vocation de Frère. Rome. 2001.
- xxii. Schneider Jean-Louis, FSC. Un certain air d'élévation et de grandeur. Société, Civilité, École et Culture dans les Méditations pour le temps de la retraite de Jean-Baptiste de La Salle. Rome. 2002.
- xxiii. Tronchot Robert, FSC. Les temps de la sécularisation, 1904-1914. La liquidation des biens de la Congrégation des Frères des Écoles chrétiennes. Rome. 1992.

8. Διαδίκτυο

Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς (gsae.edu.gr)

Lasalle.org

Εθνική Ξενογλωσση Εκπαιδευτική Πολιτική (elp.enl. uoa.gr)

<http://www.lyceedelasalle.com>

<http://www.lasalle-amiens.org>

<http://www.lacathedrale-lasalle.fr/>

<http://stjoargentre.over-blog.com>

<https://college-st-jean-baptiste.com/>

<http://www.ecole-saintemarie-arradon.com>

<https://www.kerplouz.com>

<https://www.saint-joseph-auxerre.fr>

<http://www.jarcavallon.com>

<http://www.lasalle84.net>

<http://www.saintbernard-bayonne.fr>

<https://www.unilasalle.fr>

<http://www.stlaurent-blain.fr>

<http://www.saint-genes.com>

<http://www.college-nazareth.com>

<http://www.lasalle-bourges.net>

<http://www.lacroixrouge-brest.fr>

<http://www.delasallecastres.fr>

<http://www.saintcharles84.org>

<http://www.lasalle63.fr>

<http://www.ic44.org/>

<http://lasallefrance.fr>

<https://www.stjodijon.com>

<http://pasteurmontroland.com>

<http://ddl-lasalle.com>

<http://www.collegejeannedarcfougeres.fr>

<http://www.college-de-la-salle.fr>

<http://www.stjeanguidel.fr/>

<http://www.st-nicolas.org/>
<http://www.saint-gatien.org>
<http://www.steanne-sav.fr/>
<http://collegestjolaroche.free.fr>
<https://www.stjo-landi.fr>
<http://lasalle-laval.lamayenne.e-lyco.fr>
<http://www.saintebarbe.fr>
<http://www.lycee-lasalle-levier.org>
<http://www.lasallelille.com>
<http://www.sandar.org>
<http://www.st-joseph-orient.org>
<http://www.lasalle-69.com>
<http://www.auxlazaristes.fr>
<https://ados.assoconnect.com>
<https://www.ecam.fr>
<http://www.saintbrunolasalle.com>
<http://www.institut-st-christophe.com>
<http://www.dlsmetz.net>
<http://lasalle-montebourg.fr>
<http://www.lasalle-montpellier.fr>
<http://stfelixlasalle.fr>
<http://www.loquidy.net>
<http://www.delasalle-nimes.fr>
<https://lasallepantin.fr>
<http://www.ecparay.fr>
<http://www.lasalle-mounier.fr>
<http://fblasalle.fr>
<https://www.lasallendg.fr>
<http://laroche.org>
<http://www.charonne.eu>
<http://saintjeanperpignan.org>
<http://www.lasalle-pibrac.fr>
<http://www.kersa.fr>
<http://www.stjoploudal.fr>
<http://www.ndpam.fr/>
<http://www.saintlouis-pontlabbe.com>
<http://www.erasmusvenividibici.com/>
<http://www.stjoseph-lasalle.fr>
<http://www.likes.org>
<http://www.ecole-saint-corentin.fr>
<http://sjbs.fr>
<http://www.pensionnat-sacre-coeur.fr>
<http://www.jeannedarc-reims.com>
<http://collegeta.fr>

<https://www.querbes.net/>
<http://www.lasalle-romilly.fr>
<http://www.collegesaintemarie-rbx.fr>
<http://jbsrouen.org>
<https://www.passy-buzenval.com>
<https://www.esaip.org>
<http://www.sacrecoeur22.com>
<http://www.jeanbaptistedelasalle.com>
<http://www.lasalle42.fr>
<http://www.institutpleinvent.fr>
<https://lasallesaintantoine.fr>
<http://www.saintaubinlasalle.fr>
<http://www.stroaire95.org>
www.lamargeride.com
<http://www.reimsthillois.fr>
<http://www.stjothonon.org>
<https://lasalle-troyes.fr>
<http://www.isvt.fr>
<http://www.stjo-vannes.com>
<http://www.lasalle-nicolazic.fr>
<http://sainte-anne.eu>
<http://ecole.saintadrien-lasalle.fr>
<http://www.lachaume-vouille.com>
<http://www.stjowattrelos.fr>
<http://stmichel.re>
<http://www.delasalle.gr>
<http://gymnasiolykeio.saintpaul.gr>
<https://sgschool.gr/>
www.saintpaul-delasalle.gr